

การออกแบบโปสเตอร์ยาเสพติดสำหรับผู้ป่วยยาเสพติด
ในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพของสถาบันธัญญารักษ์

POSTER DESIGN FOR DRUG ADDICT REHABILITATION
AT THANYARAK INSTITUTE

วนิดา แสงสุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

การออกแบบโปสเตอร์ยาเสพติดสำหรับผู้ป่วยยาเสพติด
ในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพของสถาบันชัชวาลย์

วนิดา แสงสุวรรณ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การออกแบบโปสเตอร์ยาเสพติดสำหรับผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟู
สมรรถภาพของสถาบันธัญญารักษ์
Poster Design for Drug Addict Rehabilitation at Thanyarak Institute

ชื่อ – นามสกุล นางสาวนิตา แสงสุวรรณ
สาขาวิชา เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ศรชัย บุตรแก้ว, ประ.ด.
ปีการศึกษา 2560

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุลกนิษฐ์ ทองเงา, ประ.ด.)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประภากร คอลกิจ, ศษ.ด.)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลิมพล มีชัย, ประ.ด.)

.....กรรมการ
(อาจารย์ศรชัย บุตรแก้ว, ประ.ด.)

คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

.....คณบดีคณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิชาติ ไก่ฟ้า, กศ.ม.)

วันที่ 20 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2560

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การออกแบบโปรสเทรียาเสพติดสำหรับผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพของสถาบันรัชฎญารักษ์
ชื่อ – นามสกุล	นางสาววนิดา แสงสุวรรณ
สาขาวิชา	เทคโนโลยีสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ศรัชัย บุตรแก้ว, ปร.ค.
ปีการศึกษา	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการออกแบบโปรสเทรียาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก กับเนื้อหาเชิงลบ เพื่อประกอบการให้ความรู้ด้านยาเสพติด 2) เปรียบเทียบคุณภาพของสื่อโปรสเทรียาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวกกับเนื้อหาเชิงลบ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปรสเทรียาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก และเนื้อหาเชิงลบ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพของสถาบันรัชฎญารักษ์ จำนวน 38 ท่าน โดยคัดเลือกจากประสบการณ์ในการทำงานด้านการดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพไม่น้อยกว่า 3 ปี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบประเมินคุณภาพโปรสเทรียาเสพติดแบบมาตรวัดประเมินค่า 5 ระดับและแบบประเมินความพึงพอใจแบบมาตรวัดประเมินค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติพรรณนา บรรยายข้อมูลโดยวิธีการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสถิติทดสอบ ได้แก่ t-test สำหรับการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่มตัวแปร

ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพของโปรสเทรียาเสพติดเชิงบวกภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (\bar{X} =4.5) คุณภาพของโปรสเทรียาเสพติดเชิงลบภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก (\bar{X} =4.7) คะแนนเฉลี่ยคุณภาพระหว่างโปรสเทรียาเสพติดเชิงบวก และโปรสเทรียาเสพติดเชิงลบไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t_4 = -0.88, p = 0.43$) และความพึงพอใจของผู้ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปรสเทรียาเสพติดเชิงบวกภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.4) และความพึงพอใจของผู้ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปรสเทรียาเสพติดเชิงลบภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} =4.5)

คำสำคัญ: โปรสเทรียาเสพติด สถาบันรัชฎญารักษ์

Thesis Title Poster Design for Drug Addict Rehabilitation at Thanyarak Institute
Name-Surname Miss Wanida Sangsuwan
Program Mass Communication Technology
Thesis Advisor Mr.Sornchai Budkaew, Ph.D.
Academic Year 2017

ABSTRACT

The purposes of this research were to 1) study the design process of the posters with positive and negative contents to increase knowledge about drugs, 2) compare the quality of the posters with positive and negative contents, and 3) study the satisfaction of the drug addiction caregivers in rehabilitation phrase towards the posters with positive and negative contents.

The samples of this study were 38 drug addiction caregivers in rehabilitation phrase at Thankyarak Institute with more than 3 years work experience. The research instruments were the quality evaluation form with 5 rating scales and the satisfaction evaluation form with 5 rating scales. The statistics used to analyze data were percentage, mean, standard deviation, and t-test for independent sample.

The result of the research found that the quality of positive content posters was overall at the very good level ($\bar{X}=4.5$) and the quality of negative content posters was overall at the very good level ($\bar{X}=4.7$) and there was no difference of the mean between the quality of positive content posters and negative content posters at the statistic significant level 0.05. ($t_4=-0.88$, $p=0.43$). The satisfaction of the drug addiction caregivers in rehabilitation phrase towards the posters with positive contents was at the good level ($\bar{X}=4.4$) and the satisfaction of the drug addiction caregivers towards the posters with negative contents was the high level ($\bar{X}=4.5$).

Keywords: drug posters, thanyarak institute

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์ของ ดร.ศรชัย บุตรแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้ให้ความกรุณาเสียสละเวลาให้คำปรึกษา คำแนะนำและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้ทำวิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตนิษฐ์ ทองเงา กรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประภาพร คลกิจและกรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมพล มีชัย ที่ได้ให้ความกรุณาให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของงานวิจัยนี้ รวมทั้งเสียสละเวลาในการเป็นกรรมการสอบและขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาในการให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณและมอบความดีทั้งหมดให้แก่ คุณพ่อ คุณแม่ ญาติ พี่น้อง เพื่อนที่น่ารักและคณาจารย์ ที่ได้ให้การสนับสนุนและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องหากวิทยานิพนธ์นี้ขาดตกบกพร่องหรือไม่สมบูรณ์ประการใด ผู้วิจัยขอกราบขออภัยมา ณ โอกาสนี้

วนิดา แสงสุวรรณ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญภาพ.....	(8)
สารบัญตาราง.....	(10)
บทที่ 1 บทนำ.....	12
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	12
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	13
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	14
1.4 นิยามศัพท์.....	14
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	15
บทที่ 2 วรรณกรรมหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
2.1 สื่อสิ่งพิมพ์.....	16
2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับโปสเตอร์ (Poster).....	20
2.3 ข้อมูลการวิเคราะห์โปสเตอร์ยาเสพติดระหว่างเดือนเมษายน ถึง กันยายน 2558.....	32
2.4 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด.....	34
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	46
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	47
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
4.1 ผลการสังเคราะห์การออกแบบโปรสเตอร์ที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) กับเนื้อหาเชิงลบ (Negative) เพื่อประกอบการให้ความรู้ด้านยาเสพติด.....	61
4.2 ผลการวิเคราะห์คุณภาพของโปรสเตอร์ด้านเนื้อหาและการออกแบบจากผู้เชี่ยวชาญ.....	63
4.3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปรสเตอร์ยาเสพติด.....	68
บทที่ 5 สรุปผลการทดลอง อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	74
5.1 สรุปผลการทดลอง.....	75
5.2 อภิปรายผล.....	77
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	79
บรรณานุกรม.....	80
ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก สรุปแบบพิจารณาเนื้อหาของโปรสเตอร์.....	84
ภาคผนวก ข แบบประเมินความเที่ยง (IOC) ของเครื่องมืองานวิจัย.....	89
ภาคผนวก ค แบบประเมินคุณภาพของโปรสเตอร์ยาเสพติด.....	92
ภาคผนวก ง แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปรสเตอร์ยาเสพติด.....	95
ภาคผนวก จ ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติที (Independent T- test)	100
ภาคผนวก ฉ การถ่ายภาพประกอบการออกแบบโปรสเตอร์.....	102
ภาคผนวก ช ภาพการนำโปรสเตอร์ไปทดลองใช้	105
ภาคผนวก ซ หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ.....	108
ภาคผนวก ฌ รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	115
ประวัติผู้เขียน.....	118

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1 ภาพกระดาษขนาดต่าง.....	24
ภาพที่ 2.2 ภาพตัวอย่างตัวอักษรแบบดั้งเดิม.....	25
ภาพที่ 2.3 ภาพตัวอย่างตัวอักษรแบบหัวตัด.....	26
ภาพที่ 2.4 ภาพตัวอย่างตัวอักษรแบบลายมือ.....	26
ภาพที่ 2.5 ภาพตัวอย่างตัวอักษรแบบคัดลายมือ.....	27
ภาพที่ 2.6 ภาพตัวอย่างตัวอักษรแบบประดิษฐ์.....	27
ภาพที่ 2.7 ภาพแสดงตำแหน่งบริเวณจุดศูนย์กลางแห่งการมองเห็นที่น่าสนใจมากที่สุด.....	28
ภาพที่ 2.8 ภาพแสดงเปอร์เซ็นต์ของความสนใจบนพื้นที่ 4 ส่วน.....	29
ภาพที่ 2.9 ภาพแสดงจุดแห่งความน่าสนใจ 4 จุด.....	29
ภาพที่ 2.10 ภาพแสดงจุดที่ไม่น่าสนใจมากที่สุด.....	30
ภาพที่ 2.11 ภาพการบำบัดรักษายาเสพติด 4 ขั้นตอน.....	41
ภาพที่ 3.1 การถ่ายภาพประกอบโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive).....	49
ภาพที่ 3.2 การวางเลย์เอาต์ตามแบบร่างของโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก(Positive)...	50
ภาพที่ 3.3 โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) เสร็จสมบูรณ์.....	50
ภาพที่ 3.4 การถ่ายภาพประกอบโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative).....	51
ภาพที่ 3.5 การวางเลย์เอาต์ตามแบบร่างของโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative)...	51
ภาพที่ 3.6 โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) เสร็จสมบูรณ์.....	52
สารบัญภาพ ภาคผนวก	
ภาพที่ 1 สรุปแบบพิจารณาเนื้อหาของโปสเตอร์หน้า 1.....	85
ภาพที่ 2 สรุปแบบพิจารณาเนื้อหาของโปสเตอร์หน้า 2.....	85
ภาพที่ 3 สรุปแบบพิจารณาเนื้อหาของโปสเตอร์หน้า 3.....	86
ภาพที่ 4 สรุปแบบพิจารณาเนื้อหาของโปสเตอร์หน้า 4.....	86
ภาพที่ 5 สรุปแบบพิจารณาเนื้อหาของโปสเตอร์หน้า 5.....	87
ภาพที่ 6 สรุปแบบพิจารณาเนื้อหาของโปสเตอร์หน้า 6.....	87
ภาพที่ 7 สรุปแบบพิจารณาเนื้อหาของโปสเตอร์หน้า 7.....	88
ภาพที่ 8 สรุปแบบพิจารณาเนื้อหาของโปสเตอร์หน้า 8.....	88

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 9 ถ่ายภาพประกอบการออกแบบโปสเตอร์ภาพกำลังใช้ยาเสพติด.....	103
ภาพที่ 10 ถ่ายภาพประกอบการออกแบบโปสเตอร์ภาพประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน...	103
ภาพที่ 11 ถ่ายภาพประกอบการออกแบบโปสเตอร์ภาพผู้ป่วยกลับไปใช้ยาเสพติด.....	104
ภาพที่ 12 ถ่ายภาพประกอบการออกแบบโปสเตอร์ภาพผู้ป่วยกลับไปใช้ยาเสพติด.....	104
ภาพที่ 13 ภาพการนำโปสเตอร์ยาเสพติดไปประกอบการให้ความรู้แก่ผู้ป่วยยาเสพติด.....	106
ภาพที่ 14 ภาพครูประจำกลุ่มการศึกษาพิเศษให้ผู้ป่วยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโปสเตอร์.....	106
ภาพที่ 15 ภาพผู้ป่วยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโปสเตอร์.....	107
ภาพที่ 16 ภาพผู้ป่วยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโปสเตอร์.....	107

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 ข้อมูลองค์กรที่เผยแพร่โปสเตอร์ด้านยาเสพติด.....	32
ตารางที่ 3.1 สรุปผลการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแบบประเมินคุณภาพของโปสเตอร์ ยาเสพติด.....	54
ตารางที่ 3.2 สรุปผลการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแบบประเมินความพึงพอใจของ โปสเตอร์ยาเสพติด.....	57
ตารางที่ 4.1 สรุปรายละเอียดของภาพที่ใช้ในการออกแบบโปสเตอร์เชิงบวก (Positive).....	62
ตารางที่ 4.2 สรุปรายละเอียดของภาพที่ใช้ในการออกแบบโปสเตอร์เชิงลบ (Negative).....	63
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ด้านเนื้อหาจำแนกรายด้าน.....	63
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ด้านเนื้อหาจำแนกรายด้าน.....	64
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ภาพรวม.....	65
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงลบ(Negative) ด้านเนื้อหาจำแนกรายด้าน.....	66
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงลบ(Negative) ด้านการออกแบบจำแนกรายด้าน.....	66
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงลบ (Negative) ภาพรวม.....	67
ตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติดระหว่าง โปสเตอร์เชิงบวกและโปสเตอร์เชิงลบ.....	68
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้ที่ดูแล ผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ด้านเนื้อหาจำแนกรายด้าน.....	68

สารบัญตาราง(ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจผู้ดูแลผู้ป่วยยาเสพติด ในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปรแกรมยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ด้านการออกแบบ จำแนกรายด้าน.....	69
ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจผู้ดูแลผู้ป่วยยาเสพติด ในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปรแกรมยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ด้านการนำไปใช้ ประโยชน์จำแนกรายด้าน.....	70
ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้ดูแลผู้ป่วยยาเสพติด ในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปรแกรมยาเสพติดเชิงบวก(Positive)ภาพรวม.....	70
ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจผู้ดูแลผู้ป่วยยาเสพติด ในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปรแกรมยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) ด้านเนื้อหาจำแนกรายด้าน.....	71
ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจผู้ดูแลผู้ป่วยยาเสพติด ในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปรแกรมยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) ด้านการออกแบบจำแนกรายด้าน.....	71
ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจผู้ดูแลผู้ป่วยยาเสพติด ในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปรแกรมยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) ด้านการนำไปใช้ประโยชน์จำแนกรายด้าน.....	72
ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจผู้ดูแลผู้ป่วยยาเสพติด ในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปรแกรมยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) ภาพรวม.....	72

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 37 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2501 ให้เลิกการเสพฝิ่นและจำหน่ายทั่วราชอาณาจักรนอกจากนี้ยังได้แก้ไขกฎหมายว่าด้วยฝิ่น เพิ่มโทษผู้ละเมิดให้สูงขึ้น ซึ่งได้ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2502 การเสพและจำหน่ายฝิ่นในประเทศไทยก็เป็นสิ่งผิดกฎหมาย นอกจากรัฐบาลจะได้จัดให้ผู้ติดยาเข้ารับการรักษาและฟื้นฟูแล้ว ปรากฏว่าการปราบปรามก็ได้กระทำอย่างเด็ดขาด มีการประหารชีวิตผู้ผลิตและค้ายาเสพติด แต่ปัญหายาเสพติดไม่ได้ลดลงเพียงแต่ การซื้อขายมีการดำเนินการแบบซ่อนเร้นและมีกลวิธีที่แยบยลยิ่งขึ้น [1] ประเทศไทยต้องเผชิญกับปัญหายาเสพติดที่ขยาย ความรุนแรง และมีความซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ ยาเสพติดได้แพร่ระบาดเข้าไปแทบทุกส่วนของสังคม ไม่ว่าจะเป็น ครอบครัว ชุมชน ทั้งในเมืองและในชนบท นักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษาทั้งภาครัฐภาคเอกชนและมีในทุกระดับชั้นการศึกษากลุ่มผู้ใช้แรงงาน กลุ่มผู้ใช้บริการในสถานเริงรมย์ ภาคเกษตรกรรมรวมทั้งผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานพื้นฐานสำคัญต่อการพัฒนาประเทศซึ่งนับว่าเป็นปัญหาใหญ่ในขณะนี้ที่ทุกคนต้องร่วมกันแก้ไข

สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดในปัจจุบันจำนวนผู้เข้ารับการรักษา ยาเสพติดยังคงมีจำนวนสูงขึ้นจากรายงานผลการดำเนินงานตามแบบบำบัดรักษาทั่วประเทศ วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2557 ถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2558 มีผู้เข้ารับการรักษาทั้งหมดรักษา จำนวน 166,826 ราย เป็นการบำบัดรักษาในระบบสมัครใจ จำนวน 47,683 ราย (ร้อยละ 28.58) ระบบบังคับ บำบัด จำนวน 98,774 ราย (ร้อยละ 59.21) และระบบต้องโทษ จำนวน 20369 ราย (ร้อยละ 12.21) กลุ่มผู้เสพยาเสพติดหลักที่เข้ารับการรักษา จะมีอายุระหว่าง 18 - 24 ปี (ร้อยละ 32.99) ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพรับจ้าง ว่างาน และเกษตรกรตามลำดับยาเสพติดที่แพร่ระบาดยาบ้ายังคงเป็นตัวยาที่มีอัตราในการแพร่ระบาดสูงรองลงมาคือ กัญชา และไอซ์ [2]

เยาวชนที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นเมื่อประสบปัญหาหมักหมมทางออกในทางที่ผิด โดยเฉพาะ การเสพสารเสพติดเพราะเสพแล้วรู้สึกผ่อนคลาย สบาย คลายวิตกกังวลเกี่ยวกับปัญหาได้ชั่วคราว จนเกิดความรู้สึกพึงพอใจและเห็นแต่ประโยชน์ของยาเสพติด ทำให้เยาวชนจำนวนมากเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดทั้งในฐานะผู้เสพและผู้ค้า เยาวชนที่เสพยาเสพติดจนกระทั่งเกิดโรคสมองตื้อยา จะมีความต้องการใช้ยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง ซึ่ง โรคสมองตื้อยา เป็นโรคเรื้อรังทางสมอง โรคหนึ่ง

เกิดจากการเสพติดและเกิดพยาธิสภาพขึ้นในสมองจากการถูกกระตุ้นให้สมองหลั่งสารเคมี “สารเสริมสุข” (Dopamine) ออกมามากกว่าปกติ ทำให้เกิดความสุขอย่างล้นเหลือ และเมื่อหมดฤทธิ์ยา ก็จะเกิดความทุกข์ทรมานเจ็บปวดนอนไม่หลับจากอาการขาดยาหรือเสียนยา จึงจำเป็นต้องหายามาเสพและเสพอย่างต่อเนื่อง จนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสมอง คือ สมองส่วนอยากมีอิทธิพลเหนือสมองส่วนคิด ควบคุมตนเองไม่ได้ต้องเพิ่มปริมาณยามากขึ้นทำให้เซลล์สมองถูกทำลายจนส่งผลเสียแก่สมอง [3] ผู้ป่วยยาเสพติดจำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษาควบคู่ไปกับการให้ความรู้เรื่องโทษพิษภัยของยาเสพติดผ่านสื่อต่างๆ เพื่อให้ผู้ป่วยยาเสพติดตระหนักถึงผลเสียของการใช้ยาเสพติดและไม่กลับไปเสพซ้ำ สามารถกลับมาใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติ

ในปัจจุบันสื่อที่ให้ความรู้เรื่องโทษพิษภัยของยาเสพติดมีมากมายหลายชนิด ซึ่งสื่อที่พบเห็นได้อย่างแพร่หลายและยังเป็นที่นิยม คือ โปสเตอร์ ซึ่งเป็นสื่อที่มีบทบาทอย่างมากสื่อหนึ่ง ทั้งนี้เพราะโปสเตอร์เป็นสื่อที่สามารถเผยแพร่ได้สะดวก กว้างขวาง สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ทุกพื้นที่ สื่อสารกับผู้รับสารได้ทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับการศึกษา มีความยืดหยุ่นในตัวของสื่อเป็นอย่างดี โปสเตอร์ได้นำมาใช้โดยมีจุดประสงค์เพื่อ บอกกล่าว เผยแพร่ ให้ผู้รับสารมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตาม ตลอดจนใช้เพื่อย้ำเตือนใจกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมโปสเตอร์ยาเสพติดรวมถึง สุราและบุหรี่ จากหน่วยงานต่างๆ ที่สามารถดาวน์โหลดไฟล์จากเว็บไซต์ของหน่วยงานนั้นๆ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่าง เดือนเมษายน – เดือนกันยายน 2558 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 83 ชิ้นพบว่าโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาด้านบวก (Positive) มีจำนวน 31 ชิ้น โดยแบ่งตามการใช้อารมณ์ด้านบวกในการสื่อความหมายดังนี้ความหวังจำนวน 14 ชิ้นความรักจำนวน 13 ชิ้นและความศรัทธาจำนวน 4 ชิ้น โปสเตอร์ที่มีเนื้อหาด้านลบ (Negative) มีจำนวน 52 ชิ้น แบ่งตามการใช้อารมณ์ด้านลบในการสื่อความหมายดังนี้ความกลัวจำนวน 44 ชิ้นกฎหมาย จำนวน 6 ชิ้นและความเศร้าใจจำนวน 2 ชิ้น

ผู้วิจัยจึงเกิดแนวคิดที่จะศึกษาถึงเนื้อหาของสื่อประเภทโปสเตอร์ที่มีความเหมาะสมสำหรับให้ความรู้เรื่องยาเสพติดกับผู้ป่วยยาเสพติดที่อยู่ในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ด้านยาเสพติดให้สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายคือผู้ป่วยยาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษากระบวนการออกแบบ โปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) กับเนื้อหาเชิงลบ (Negative) เพื่อประกอบการให้ความรู้ด้านยาเสพติด

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพของสื่อ โปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) กับเนื้อหาเชิงลบ (Negative)

1.2.3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) และเนื้อหาเชิงลบ (Negative)

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1.3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพของสถาบันราชฎารักษ์ จำนวน 81 คน

1.3.2 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพจำนวน 38 ท่าน โดยคัดเลือกจากประสบการณ์ในการทำงานด้านการดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพไม่น้อยกว่า 3 ปี

1.3.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่นำมาสร้างโปสเตอร์แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่

1.3.3.1 โปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) โดยใช้อารมณ์ความหวังในการเล่าเรื่องในหัวข้อ “เริ่มชีวิตใหม่”

1.3.3.2 โปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) โดยใช้อารมณ์ความกลัวในการเล่าเรื่องในหัวข้อ “โอกาสสุดท้ายของชีวิต”

1.3.4 ตัวแปรที่ศึกษา

1.3.4.1 ตัวแปรต้น คือ โปสเตอร์สำหรับผู้ป่วยยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) และเนื้อหาเชิงลบ (Negative)

1.3.4.2 ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) และเนื้อหาเชิงลบ (Negative)

1.4 นิยามศัพท์

1.4.1 โปสเตอร์ยาเสพติด หมายถึง แผ่นภาพขนาด A3 ที่บอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับการดูแลผู้ป่วยยาเสพติดโดยผ่านการเล่าเรื่องด้วยมุมมองเชิงบวก (Positive) และมุมมองเชิงลบ (Negative) โดยใช้แนวคิดเรื่องเดียวกัน

1.4.2 เนื้อหาเชิงบวก (Positive) หมายถึงการเล่าเรื่องราวในโปสเตอร์ยาเสพติดโดยใช้ อารมณ์ความหวังในการเล่าเรื่อง ในหัวข้อ “เริ่มชีวิตใหม่”

1.4.3 เนื้อหาเชิงลบ (Negative) หมายถึง การเล่าเรื่องราวในโปสเตอร์ยาเสพติดโดยใช้ อารมณ์ความกลัวในการเล่าเรื่อง ในหัวข้อ“โอกาสสุดท้ายของชีวิต”

1.4.4 ผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ หมายถึง ผู้ใช้ยาเสพติดที่ผ่านการรักษา ระยะบำบัดด้วยยามาแล้วและเข้ารับการบำบัดเพื่อฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกาย จิตใจ พฤติกรรม

1.4.5 ผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพหมายถึง ผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดใน ระยะฟื้นฟูสมรรถภาพและนำโปสเตอร์ยาเสพติดไปประกอบการให้ความรู้แก่ผู้ป่วยยาเสพติดในระยะ ฟื้นฟูสมรรถภาพ ประกอบด้วย แพทย์ พยาบาล ผู้ช่วยเหลือคนไข้ และครูประจำกลุ่มการศึกษานอก โรงเรียนสถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี

1.4.6 คุณภาพของโปสเตอร์ หมายถึง ระดับความคิดเห็นในด้านเนื้อหาและด้านการ ออกแบบของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อ โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) และเนื้อหาเชิงลบ (Negative)

1.4.7 ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดูแลผู้ป่วย ยาเสพติดที่มีต่อโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) และเนื้อหาเชิงลบ (Negative)

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ได้โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีคุณภาพและมีความเหมาะสมในการนำไปประกอบการ ให้ความรู้สำหรับผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ

1.5.2 ได้แนวทางในการสร้างสื่อให้ความรู้ด้านยาเสพติดที่เหมาะสมสำหรับผู้ป่วยยาเสพติด ในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพสำหรับผู้สนใจต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี ข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

- 2.1 สื่อสิ่งพิมพ์
- 2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับโปสเตอร์ (Poster)
- 2.3 ข้อมูลการวิเคราะห์โปสเตอร์ยาเสพติดเดือนเมษายน ถึง เดือนกันยายน 2558
- 2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับยาเสพติด
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 สื่อสิ่งพิมพ์

การติดต่อสื่อสารระหว่างกันสามารถกระทำได้ด้วยวิธีการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการจุดไฟให้สัญญาณควัน เป่าเขาสัตว์ ส่งเสียงสัญญาณมาจนถึงการพูดจาติดต่อสื่อสารกันระหว่าง 2 คนไปจนถึงการติดต่อสื่อสารระหว่างคนกลุ่มใหญ่ สื่อ หรือตัวกลางที่ช่วยให้การติดต่อสื่อสารแพร่หลายไปอย่างกว้างไกล และสื่อสารกับผู้คนได้เป็นจำนวนมากคือ “สื่อสิ่งพิมพ์”

2.1.1 ความหมายของสื่อสิ่งพิมพ์

พีระจิร โสภณ [4] กล่าวว่าสื่อสิ่งพิมพ์หมายถึงสื่อที่อาศัยเทคนิคด้านการพิมพ์บนแผ่นกระดาษสร้างสรรค์ในรูปต่างๆขึ้นมาเช่นตัวหนังสือรูปภาพแผ่นภูมิ สารเหล่านี้จะถูกรับรู้โดยประสาทตาหรือการมองเห็นเป็นสำคัญตัวอย่างได้แก่หนังสือพิมพ์นิตยสารหนังสือเล่มแผ่นพับ แผ่นปลิว

กิดานันท์ มะลิทอง [5]กล่าวว่า สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง ข้อความ ข้อเขียนหรือภาพที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ข้อมูล สารคดี ฯลฯ ซึ่งถ่ายทอดด้วยการพิมพ์ลงบนกระดาษ ฟิล์ม หรือวัสดุพื้นเรียบอื่นๆ เพื่อเผยแพร่ไปยังผู้อ่านจำนวนมาก

ธีระศักดิ์ ละม่อม [6]กล่าวว่า “สื่อสิ่งพิมพ์หมายถึงสื่อที่เกิดจากการพิมพ์นั่นเอง ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดก็ตามเช่นหนังสือพิมพ์หนังสือวารสารแผ่นพับแผ่นปลิว หรือโปสเตอร์จุดประสงค์ในการจัดทำนั้นก็เพื่อความรู้หรือความบันเทิง”

นลินี เสาวภาคย์ [7] กล่าวว่า “สื่อสิ่งพิมพ์” หมายถึงสื่อที่ใช้ติดต่อสื่อสารทำความเข้าใจกัน โดยภาษาเขียนโดยใช้วัสดุกระดาษพิมพ์ออกมาพร้อมกันเพื่อแจกจ่ายให้กับผู้อ่านได้คราวละมากๆ เช่น หนังสือ นิตยสาร วารสาร จุลสาร หนังสือพิมพ์ ใบปลิว แผ่นพับ หนังสือคู่มือ และโปสเตอร์ เป็นต้น

วิจิตรภักดีรัตน์ [8] กล่าวว่าสื่อสิ่งพิมพ์หมายถึงข้อเขียนที่อยู่ในรูปของข่าวสารสารคดี ข้อคิดเห็น โดยผู้เขียนมีวัตถุประสงค์ที่จะให้เกิดประโยชน์ทางความรู้หรือความบันเทิงของผู้อ่านเป็นสำคัญ แล้วถ่ายทอดสารนั้นด้วยการพิมพ์ลงบนกระดาษหรือวัสดุพื้นเรียบเพื่อให้สามารถเผยแพร่ไปถึงผู้อ่านได้เป็นจำนวนมาก

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ [9] กล่าวว่าสื่อสิ่งพิมพ์หมายถึงสื่อที่ได้ผ่านกระบวนการผลิตลงบนกระดาษโดยการพิมพ์จากต้นฉบับให้ได้เหมือนกันจำนวนมากๆ ในเวลาที่รวดเร็วมีแนวความคิดการกำหนดเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมายที่จะรับสารอย่างเป็นระบบและชัดเจนโดยมุ่งหวังผลเพื่อการสื่อสารอย่างใดอย่างหนึ่งเช่นเพื่อการโฆษณาเพื่อการประชาสัมพันธ์เพื่อความเพลิดเพลินบันเทิงใจเพื่อการศึกษาเพื่อการรณรงค์ เป็นต้น

สุรัตน์ นุ่มนนท์ [10] กล่าวว่าสื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อที่ใช้การพิมพ์เป็นหลักจึงไม่ได้หมายถึงแต่หนังสือพิมพ์และนิตยสารเท่านั้นแต่มีความหมายรวมไปถึงสื่อสิ่งพิมพ์ทุกประเภท

ประชิดทิฆนบุตร [11] กล่าวว่าสื่อสิ่งพิมพ์หมายถึงวัสดุที่มีลักษณะเป็นแผ่นบางมีผิวหน้าเรียบเช่นแผ่นกระดาษที่มีภาพมีสัญลักษณ์ลวดลายตัวอักษรและข้อความอาจจะมีสีสันทางที่เป็นสีแดงหรือหลายสีปรากฏให้เห็นเป็นรูปแบบรูปร่างรูปทรงที่แปลกแตกต่างกันออกไปเช่นเป็นแผ่นเดียวเป็นแผ่นเดียวแต่พับติดอยู่กับวัสดุและผลิตภัณฑ์อื่นนำหลายๆ แผ่นมาเย็บรวมกันเป็นรูปแบบนารอบ นำมาประกอบขึ้นเป็นรูปทรงแบบ 8 มิติจากวัสดุประเภทเดียวหรือประกอบกับวัสดุชนิดคือทำขึ้นเป็นตัวผลิตภัณฑ์สำเร็จในลักษณะของถุง ซอง กล่อง กระเป๋า ถาดผ้าที่ใช้สำหรับการบรรจุสิ่งของ

สรุปได้ว่า สื่อสิ่งพิมพ์ หมายถึง ข้อความ ข้อเขียนหรือภาพที่เกี่ยวกับแนวคิด ข้อมูล สารคดี ซึ่งถ่ายทอดด้วยการพิมพ์ลงบนกระดาษ โดยการพิมพ์จากต้นฉบับให้ได้เหมือนกันจำนวนมากๆ ในเวลาที่รวดเร็วมีแนวความคิดการกำหนดเนื้อหาและกลุ่มเป้าหมายที่จะรับสารอย่างเป็นระบบและชัดเจนเพื่อเผยแพร่ไปยังผู้อ่านจำนวนมาก เช่น หนังสือ นิตยสาร วารสาร จุลสาร หนังสือพิมพ์ ใบปลิว แผ่นพับ หนังสือ คู่มือ และโปสเตอร์

2.1.2 ประเภทของสื่อสิ่งพิมพ์

สื่อสิ่งพิมพ์ สามารถแบ่งได้เป็น 2กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นกลุ่มสื่อสารมวลชนดั้งเดิม เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสารและหนังสือ กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มสื่อสิ่งพิมพ์เฉพาะกิจเพื่อการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ ได้แก่ โปสเตอร์ แผ่นพับ โบปลิว [4]

2.1.3 ข้อดีของสื่อสิ่งพิมพ์ [4]

2.1.3.1 ความสะดวก สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือเล่ม และสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ โปสเตอร์ ให้ความสะดวกในด้านของการพกพานำติดตัว ไม่ต้องใช้อุปกรณ์อื่นๆ มาช่วยในการเปิดรับ นอกเหนือจากแสงสว่าง นอกจากนี้การพิมพ์ยังมีการพัฒนาไปจนถึงขั้นการพิมพ์ตัวนูนหรืออักษรเบลล์ที่ใช้สำหรับคนตาบอดใช้มือสัมผัสได้

2.1.3.2 ความคงทนถาวร สื่อสิ่งพิมพ์บันทึกข่าวสารและเนื้อหาต่าง ลงบนวัสดุที่เป็นกระดาษ ใช้บันทึกข่าวสารต่างๆ ทั้งในลักษณะข้อความและรูปภาพ โดยทั่วไปก็ยังถือว่ามี ความคงทนกว่าสื่อประเภทอื่น ๆ และยังสามารถนำกลับมาอ่านซ้ำได้หลายครั้ง ตามความต้องการโดยไม่ยุ่งยาก ใช้เป็นหลักฐานทางเอกสารอ้างอิงได้

2.1.3.3 การบรรจุสาร โดยทั่วไปสื่อสิ่งพิมพ์สามารถบรรจุเนื้อหาได้มากกว่าสื่อประเภทอื่น

2.1.3.4 ค่าใช้จ่ายสื่อสิ่งพิมพ์แต่ละฉบับมีราคาต้นทุนค่อนข้างถูก ยิ่งสิ่งพิมพ์นั้นมีการพิมพ์เป็นจำนวนมาก ก็ยิ่งทำให้มีราคาต้นทุนต่ำ

2.1.3.5 ผลกระทบ สื่อสิ่งพิมพ์โดยทั่วไปจะมีผลกระทบสูง โดยเฉพาะด้านข่าวสาร ความรู้ และความคิดเห็นหนังสือพิมพ์มีอิทธิพลในการสร้างความน่าเชื่อถือ

2.1.4 ข้อจำกัดของสื่อสิ่งพิมพ์

ข้อดีต่างๆ ของสื่อสิ่งพิมพ์ที่ได้กล่าวไปแล้วนั้น แต่ก็มีข้อด้อยในตัวเอง เช่น มีความคงทนถาวรในด้านของการจัดเก็บแต่ก็ฉีกขาดได้ นอกจากนี้ยังมีลักษณะข้อด้อยเมื่อเปรียบเทียบกับสื่ออื่น ๆ ดังนี้ [4]

2.1.4.1 ความสามารถหรือระดับความรู้ของผู้รับสาร ผู้ที่จะเปิดรับสื่อสิ่งพิมพ์ได้ อย่างเข้าใจถ่องแท้ ต้องมีความสามารถในการอ่านออกเบื้องต้น ถ้ามีความรู้น้อยก็จะเสียเปรียบในด้านการอ่าน ในขณะที่สื่อประเภทอื่น มีทั้งภาพเคลื่อนไหวและมีเสียง จึงทำให้การรับรู้ทำได้ดีกว่า เรียกร้องความสนใจได้ดีกว่าสื่ออื่นๆ

2.1.4.2 ลักษณะสาร สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อนิ่งตายตัวไม่เคลื่อนไหว มีมิติเดียว รับรู้ทางประสาทตาเท่านั้น ขาดความน่าสนใจ ไม่ตื่นตาตื่นใจ หรือเร้าอารมณ์ได้ดีเหมือนสื่อที่มีทั้งภาพเคลื่อนไหวและมีเสียง

2.1.4.3 ความรวดเร็วในการผลิตสาร สื่อสิ่งพิมพ์มีกระบวนการในการผลิตสารด้วยระบบการพิมพ์ที่มีขั้นตอนค่อนข้างซับซ้อน และยุ่งยาก ทำให้ขาดความรวดเร็ว

2.1.4.4 การลงทุนในการรับสาร ถึงแม้ว่าสื่อสิ่งพิมพ์จะมีราคาถูก แต่ก็ต้องลงทุนซื้อทุกวัน แต่สื่อทางวิทยุหรือวิทยุเครื่องเดียวสามารถฟังตลอด หรือสื่อโทรทัศน์ก็ดูได้ตลอด

2.1.4.5 ผลกระทบ สื่อสิ่งพิมพ์โดยทั่วไปจะมีผลกระทบสูง โดยเฉพาะด้านข่าวสารความรู้ และความคิดเห็น

2.1.5 ปัจจัยที่ทำให้สื่อสิ่งพิมพ์เกิดความเปลี่ยนแปลง [12]

2.1.5.1 ลักษณะธรรมชาติของผู้รับสารเปลี่ยนไป ปัจจุบันผู้รับสารมีความรอบรู้ในเรื่องราวต่างๆ รวมถึงวัฒนธรรมและศิลปะมากกว่าในอดีต ความต้องการของผู้รับสารมีมากขึ้น สื่อสิ่งพิมพ์จึงต้องตอบสนองได้อย่างหลากหลาย

2.1.5.2 พัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสื่อที่สนองต่อคุณภาพที่ดีกว่า มีความรวดเร็ว ค่าใช้จ่ายด้านภาพถ่ายและภาพประกอบน้อยกว่าในอดีต ด้านการออกแบบมีความหลากหลายในรูปแบบ เนื้อหาและสีเช่นกัน

ดังนั้น สื่อสิ่งพิมพ์คือข้อความ ข้อเขียนหรือภาพที่เกี่ยวกับแนวคิด ข้อมูล สารคดี ฯลฯ ซึ่งถ่ายทอดด้วยการพิมพ์ลงบนกระดาษ ฟิล์ม หรือวัสดุพื้นเรียบอื่นๆ เพื่อเผยแพร่ไปยังผู้อ่านจำนวนมาก ซึ่งมีทั้งข้อดีและข้อเสียในตัวเอง เช่น ความคงทนถาวร สะดวกในด้านของการพกพานำติดตัว ไม่ต้องใช้อุปกรณ์อื่นๆ มาช่วยในการเปิดรับ นอกเหนือจากแสงสว่าง ต้นทุนค่อนข้างถูก สามารถบรรจุเนื้อหาได้มากกว่าสื่อประเภทอื่น แต่สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อนิ่งตายตัวไม่เคลื่อนไหว รับรู้ทางประสาทตาเท่านั้น ขาดความน่าสนใจ ไม่ตื่นตาตื่นใจ หรือเร้าอารมณ์ได้ดีเหมือนสื่อที่มีทั้งภาพเคลื่อนไหวและมีเสียงผู้รับสาร ต้องมีความสามารถในการอ่านออกเบื้องต้น มีกระบวนการในการผลิตที่มีขั้นตอนค่อนข้างซับซ้อน และยุ่งยาก ซึ่งในปัจจุบันลักษณะธรรมชาติของผู้รับสารเปลี่ยนไป ผู้รับสารมีความรอบรู้ในเรื่องราวต่างๆ มากกว่าในอดีต ความต้องการของผู้รับสารมีมากขึ้น สื่อสิ่งพิมพ์จึงต้องตอบสนองได้อย่างหลากหลาย

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับโปสเตอร์(Poster)

2.2.1 ประวัติความเป็นมาของโปสเตอร์

ประวัติความเป็นมาของโปสเตอร์หรือที่เรียกกันว่าทั่วไปว่า “ใบปิด” นั้น ยังไม่พบหลักฐานว่าเริ่มมีขึ้นตั้งแต่เมื่อไหร่ และมีลักษณะเช่นไร ทั้งนี้เนื่องมาจากไม่สามารถหาหลักฐานที่น่าเชื่อถือมาอ้างอิงได้ แต่จากรูปร่างและลักษณะของโปสเตอร์ที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันทำให้เกิดข้อสันนิษฐานว่า โปสเตอร์อาจจะพัฒนามาจากการเขียนลงแผ่นกระดาษและนำไปติดไว้ตามที่ต่าง ๆ นายวิลเลียมแคกตัน (William Caxton) เป็นบุคคลแรกที่ผลิตโปสเตอร์ขึ้นในปี พ.ศ. 1477 และยังได้พบเอกสารที่เป็นข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการติดโปสเตอร์ว่าต้องได้รับอนุญาตจากทางราชการจึงจะติดประกาศได้ ที่เป็นเช่นนั้นเพราะว่าในยุคนั้นโปสเตอร์ได้ถูกนำมาใช้เพื่อการประกาศข่าวสารของทางราชการนอกเหนือจากประกาศอื่นๆ อาทิ เพื่อแจ้งวันนัดสังสรรค์หรือประกาศวันแสดงละคร หากไม่มีข้อปฏิบัติดังกล่าวอาจทำให้เกิดความสับสนในข่าวสารที่ทางราชการเป็นผู้ประกาศได้ สถานที่ที่ใช้สำหรับปิดประกาศโปสเตอร์ในยุคนั้นคือ กำแพง แผ่นไม้ที่ถูกจัดทำไว้สำหรับหารปิดประกาศโดยเฉพาะ (Boarding) และที่เสาหลักปิดประกาศ (Poster)

สำหรับประวัติความเป็นมาของโปสเตอร์ในประเทศไทยนั้น สันนิษฐานว่าได้รับแบบอย่างในโปสเตอร์มาจากตะวันตก และอาจมีการพิมพ์โปสเตอร์มาตั้งแต่สมัยราชการที่ 4 ก็เป็นไปได้ ทั้งนี้เพราะในช่วงเวลาดังกล่าวปรากฏหลักฐานการพิมพ์และการนำเครื่องพิมพ์ในระบบอุตสาหกรรมเข้ามาใช้ ไม่พบหลักฐานของการพิมพ์โปสเตอร์ว่าเริ่มขึ้นเมื่อใดมีเพียงหลักฐานที่กล่าวอ้างถึงการพิมพ์ใบปลิว เช่น ใบปลิวโฆษณาภาพยนตร์ของบริษัทกรุงเทพ ในปี พ.ศ. 2456 ตรงกับสมัยราชการที่ 6 ที่มีลักษณะเชิญชวนให้ไปชมภาพยนตร์ในส่วนของโปสเตอร์นั้นเชื่อกันว่าเป็นโปสเตอร์โฆษณาสินค้าและภาพยนตร์มากกว่าอย่างอื่น

2.2.2 ความหมายของโปสเตอร์

พีระ จิระ โสภณ[4] กล่าวว่า โปสเตอร์ เป็นแผ่นกระดาษอาจจะหนาหรือบางก็ได้มีขนาดต่างๆ กัน มีลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าในแนวตั้งหรือแนวนอน โปสเตอร์ประกอบด้วยข้อความสั้นๆ สื่อความหมายเข้าใจได้ง่ายและรวดเร็ว มักจะมีภาพประกอบที่สะดุดตา สวยงาม โปสเตอร์บางแผ่นจะมีข้อความเพียงไม่กี่คำ แต่มีรูปที่สื่อความหมายแทนกันได้ โปสเตอร์ทั่วไปมักจะมีวัตถุประสงค์ในการบอกข่าว ชัดใจ หรือเรียกร้องความสนใจผู้ผ่านไปมา ส่วนมากจะใช้เพื่อการโฆษณาสินค้าและบริการหรือเพื่อการรณรงค์ในเรื่องต่างๆ

วันชัย ศิริชัย และคาราวรรณ สุขุมลชาติ [13] ใ้รายละเอียดของโปสเตอร์ไว้ว่า โปสเตอร์ (Poster) เป็นแผ่นภาพโฆษณาหรือประกาศบอกข่าวสารที่มีมาแต่สมัยโบราณ เช่น ชาวฟินิเซียน และ

ชามเมืองปอมเปอี ได้วาดภาพบนผนังข้างนอกอาคารร้านค้าของตน เพื่อบอกกล่าวว่าเป็นร้านขายขนมปัง ไวน์ หรือเครื่องปั้นดินเผา นับได้ว่าโปสเตอร์เป็นซึ่งทางการสื่อสารที่สำคัญในสมัยโบราณอีกช่องทางหนึ่งนอกเหนือไปจากบอกข่าวป่าวร้องด้วยคำพูด

วนิต มาลาศรี [14] กล่าวว่า โปสเตอร์เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้มากที่สุด บางครั้งเรียกลักษณะการใช้คือถ่ายทอดข่าวสาร ใช้เตือนและเรียกร้องให้เกิดการสนใจ

ณรงค์ สมพงษ์ [15] ได้กล่าวว่า โปสเตอร์มีลักษณะเป็นกระดาษแผ่นเดียวมีข้อความหรือภาพประกอบช่วยสื่อความหมายในการบอกข่าว ชักจูงใจ หรือเรียกความสนใจเพื่อณรงค์ในเรื่องราวต่างๆ เป็นสื่อที่ถูกออกแบบให้สะดุดตาหรือประทับใจผู้อ่านในช่วงเวลาอันสั้น เนื้อหาที่บรรจุลงไปจะเป็นใจความสำคัญ โดยไม่มีรายละเอียดมากนัก

ดังนั้นโปสเตอร์ หมายถึง แผ่นภาพโฆษณาที่ใช้ถ่ายทอดข่าวสาร ใช้เตือนและเรียกร้องให้เกิดการสนใจ ประกอบด้วยข้อความสั้น ๆ เนื้อหาที่บรรจุลงไปจะเป็นใจความสำคัญ โดยไม่มีรายละเอียดมากนัก สื่อความหมายเข้าใจได้ง่ายและรวดเร็ว มักจะมีภาพประกอบที่สะดุดตา สวยงาม ซึ่งภาพที่ใช้จะต้องสามารถสื่อสารได้ด้วยตัวของมันเอง

2.2.3 ประเภทของโปสเตอร์ [16]

2.2.3.1 โปสเตอร์โฆษณา มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการโฆษณาขายสินค้าหรือบริการมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายไว้ชัดเจน การออกแบบจัดพิมพ์ มีการวางแผนและการนำเสนอเป็นอย่างดี

2.2.3.2 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ จะมีข่าวสารกิจกรรมของหน่วยงาน สถาบันฯ องค์กร เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้ทราบ จะจัดทำเป็นครั้งคราวตามกิจกรรมที่จัดขึ้น

2.2.3.3 โปสเตอร์รณรงค์ เป็นการกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายเกิดพฤติกรรมกระทำหรือไม่กระทำการใดกิจกรรมหนึ่ง เช่นการณรงค์ให้ประหยัดน้ำ ประหยัดไฟ ประหยัดพลังงาน เชื้อเพลิง การออกแบบและจัดพิมพ์โปสเตอร์รณรงค์ส่วนใหญ่ จะออกโดยหน่วยงานของรัฐและมีความต่อเนื่องเพื่อการโน้มน้าวจิตใจ และเน้นย้ำให้กลุ่มเป้าหมายเกิดพฤติกรรมคล้อยตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2.2.4 องค์ประกอบของโปสเตอร์ [17]

2.2.4.1 พาดหัว (headline) พาดหัวหรือหัวเรื่อง เป็นสิ่งสำคัญของโปสเตอร์เพราะช่วยดึงดูดความสนใจ หรือติดตามรายละเอียดอื่นๆ ของข้อความในโปสเตอร์ พาดหัวหรือหัวเรื่องอาจแสดงด้วยภาพ หรือข้อความ หรือทั้งภาพและข้อความก็ได้ แต่ส่วนมากจะใช้ความที่มีขนาดใหญ่กว่าข้อความอื่น ถ้าข้อความมีความยาวมาก อาจแบ่งเป็นหัวเรื่องรอง (Sub headline) ซึ่งมีลักษณะดังนี้

ข้อความสั้น กระชับ ได้ใจความสื่อความหมายได้เร็วมีความกระชับ สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ที่คาดว่าจะเป็กลุ่มเป้าหมายได้ มีความเหมาะสม ตอบสนองความต้องการของผู้ที่คาดว่าจะเป็กลุ่มเป้าหมายได้ มีความน่าสนใจเรียกร้องให้ผู้ที่จะเป็กลุ่มเป้าหมายสนใจได้ โดยใช้หลักการจิตวิทยา และการใช้ภาษา ใช้เพียงแนวคิดเดียว ในโปสเตอร์แต่ละแผ่นและมีความน่าเชื่อถือ ข้อความที่กล่าวอ้างต้องมีน้ำหนัก ชนิดของการพาดหัวแบ่งออกได้ 2 ประเภท คือ [18]

1) พาดหัวแบบจงใจทางตรง (direct appeal headline) เป็นพาดหัวที่สร้างขึ้นเพื่อจุดหมายในการดึงดูดความตั้งใจและมุ่งเน้นเสนอไปพร้อมๆกัน

2) พาดหัวแบบจงใจทางอ้อม (indirect appeal headline) เป็นพาดหัวที่มุ่งเพื่อหยุดกลุ่มเป้าหมายและให้หันไปอ่านหรือเกิดความสนใจต่อสื่ออื่น

พาดหัวหรือหัวเรื่อง เป็นสิ่งสำคัญของโปสเตอร์ สามารถเรียกร้องความสนใจของผู้พบเห็นให้สนใจได้ทันที พาดหัวเปรียบเสมือนชื่อเรื่องของหนังสือ ภาพยนตร์หรือพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์หน้าที่และลักษณะที่ดีของพาดหัวดังนี้ [19]

1) หน้าที่ของการพาดหัว คือดึงดูดความสนใจให้เกิดการอ่าน ดู หรือฟัง โฆษณานั้นทันที จูงใจให้ผู้เห็นอยากอ่าน อยากดู อยากเห็น หรืออยากฟังโฆษณาจนจบ

2) ลักษณะที่ดีของพาดหัว คือ สั้นกระชับ ได้ใจความ ดึงดูดความสนใจ และง่ายพอที่จะอ่านหรือฟังในช่วงเวลาสั้น ๆ มีความหมายชัดเจน มีความเลือกสรรเจาะจงผู้อ่านและตรงประเด็น มีความผสมกลมกลืนกับส่วนอื่นๆ และเจาะที่สุดพาดหัวมีความสำคัญอย่างยิ่งคนจำนวนร้อยละ 80-90 ไม่อ่านส่วนอื่นในโฆษณาจากพาดหัว [20]

2.2.4.2 พาดหัวรอง (Sub Headline) ส่วนที่จะขยายความชัดเจนของข้อความพาดหัวหรือถ้อยคำที่ถูกจัดสรร ตัดทอนจากข้อความพาดหัว เพื่อโยงความสำคัญของเนื้อหาจากส่วนของพาดหัวให้มีความกระชับ และช่วยให้เข้าใจในเนื้อหาที่น่าเสนอได้อย่างชัดเจน

2.2.4.3 ข้อความโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์(Copy) คือส่วนที่บอกรายละเอียดของสินค้าหรืองานประชาสัมพันธ์ หรือใช้ในการอธิบายสถานที่รับใช้บริการหรือชี้ชวนให้ไปแวะชมตลอดจนขอข้อมูลที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น [21]การใช้คำพูดเพียงอย่างเดียวจะสามารถเสนอขายผลิตภัณฑ์ได้ แต่หากใช้ภาพประกอบพาดหัว จะทำให้เพิ่มประสิทธิภาพต่อการขายมากขึ้น [18]

2.2.4.4 ภาพประกอบ (Illustration) ภาพมีความสำคัญในการสื่อความหมายและสร้างความสนใจให้กับงานออกแบบ ภาพสร้างแรงดึงดูดกระตุ้นให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนองต่อสื่อที่น่าเสนอ และภาพสื่อความหมายได้โดยตรง หรืออาจจินตนาการขึ้นเอง โดยการสร้างสรรค์ให้ปรากฏออกมาได้ มี 2 ลักษณะด้วยกัน [22]

1) ภาพถ่าย (Photograph) คือส่วนที่เป็นสื่อหรือภาษาสากลที่ทำให้เข้าใจความหมายได้รวดเร็วที่สุด และสามารถเสนอเรื่องราวได้ดีกว่าตัวหนังสือที่ต้องอาศัยความรู้ประสบการณ์ หรือการศึกษาที่ต่างกัน ภาพสามารถถ่ายทอดรายละเอียดของสีได้อย่างเป็นธรรมชาติจึงเพิ่มความสวยงามและดึงดูดได้ดี

2) ภาพวาดต่างๆ (visual image) ได้แก่ ภาพระบาย ภาพวาด ภาพกราฟิก ภาพการ์ตูน ภาพประดิษฐ์จากวัสดุต่างๆ รวมทั้งภาพปะติด (collage) หรือการสร้างสรรค์ด้วยโปรแกรมประยุกต์ในคอมพิวเตอร์ ภาพวาดต่างๆ สามารถสื่อสารแนวคิดได้อย่างจะแจ้ง มีความเด่นในลักษณะเฉพาะอย่างยิ่งในการให้รายละเอียดที่ไม่สามารถกระทำได้ในภาพถ่าย

วิษณุ สุวรรณเพิ่ม [23] กล่าวว่าลักษณะของภาพที่ดีต้องสื่อความหมายและให้สาระแก่ผู้อ่าน โดยผู้อ่านแทบไม่ต้องอ่านรายละเอียดมาก ภาพถ่ายที่ดีจะต้องมีคุณภาพดีในการถ่ายทำ ดังนี้

ต้องมีความคมชัด (sharpness) ตรงโฟกัส (focus) มีสีสัน (color) ลักษณะของสี หรือค่าของสี (tone) ถูกต้องตามความเป็นจริง แสดง (action) ของสิ่งที่ถ่าย คือ มีชีวิตชีวาให้ความรู้สึกด้านแสงและเงา ตลอดจนการจัดภาพถูกต้องตามรูปแบบศิลป์ (art-form) ภาพที่มีคุณภาพดีต้องเข้ม (contrast) สูงพอ เนื่องจากภาพที่จะทำแม่พิมพ์โดยทั่วไปจะลดความเข้มลงไปจากภาพต้นฉบับภาพที่มีคุณภาพดีต้องมีขนาดใหญ่ (large size) คือใหญ่พอที่จะนำมาทำแม่พิมพ์ได้ ภาพต้นฉบับขนาดใหญ่เมื่อลดส่วนลงจะมีความคมชัดมากขึ้น มีความมัน (glossiness) จะทำให้การทำแม่พิมพ์มีความคมชัดมากขึ้น ภาพเขียนที่จะถ่ายเป็นแม่พิมพ์ จะต้องเขียนบนกระดาษมัน เช่น กระดาษอาร์ต เป็นต้น

2.2.4.5 ตราสัญลักษณ์ (logo) คือสิ่งที่แสดงถึงเครื่องหมายของหน่วยงานจะมีความสัมพันธ์กับเนื้อหา โดยวางไว้ตอนล่าง หรือมุมใดมุมหนึ่งของโปสเตอร์ และในการกำหนดขนาดของตราสัญลักษณ์ควรมีขนาดพอควร ไม่ใหญ่ หรือ แยกความสนใจไปจากภาพประกอบ และควรง่ายต่อการจดจำ

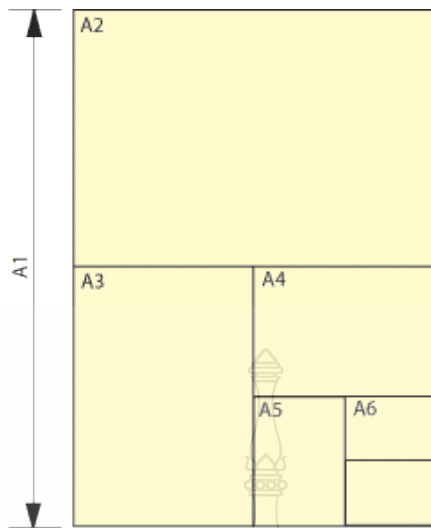
2.2.5 หลักการออกแบบโปสเตอร์

2.2.5.1 ขนาดของโปสเตอร์สแกน ภู่งามดี [24] ขนาดของโปสเตอร์ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการสื่อสาร ตัวกำหนดขนาดของโปสเตอร์ที่สำคัญ คือ ขนาดของกระดาษในห้องตลาดไทยมี 2 ขนาด คือ 31 x 43 นิ้ว และขนาด 24 x 35 นิ้ว ขนาดของกระดาษสามารถตัดแบ่งและผลิตเป็นงานโปสเตอร์ได้ในขนาดต่างๆ โดยขนาดโปสเตอร์มาตรฐาน คือ

ขนาด 23.39 x 33.11 นิ้ว (A1)

ขนาด 16.54 x 23.39 นิ้ว (A2)

ขนาด 11.69 x 16.54 นิ้ว (A3)

ภาพที่ 2.1 ภาพกระดาษขนาดต่างๆ

2.2.5.2 การออกแบบข้อความ

1) การสื่อความหมายง่ายและตรงประเด็น
 2) เนื้อความจะต้องมีลักษณะต้นกระชับได้ใจความตรงประเด็นการย่อหน้าจะทำให้เข้าใจได้มากกว่าการนำเสนอแบบท่อนหรือแบบตอน (Blocked paragraphs) ซึ่งจะช่วยการสร้างความเข้าใจ

3) อ่านง่าย (Legibility) ถูกต้องแม่นยำรวดเร็วและเข้าใจในเรื่องที่อ่าน
 4) เข้าใจง่าย (Readability) ความเข้าใจในการสื่อสารเกิดจากการจัดตัวอักษรแบบต่างๆที่สามารถมองเห็นได้ง่ายจากการผสมผสานของแบบตัวอักษรสัญลักษณ์ภาพถ่ายและภาพประกอบเข้าด้วยกันซึ่งหมายถึง รวมความซับซ้อนทำให้เข้าใจได้ง่าย

2.2.5.3 การออกแบบตัวอักษร

1) ขนาดของตัวอักษรที่ปรากฏในสื่อสามารถบอกรายละเอียดหรืออธิบายภาพประกอบในสื่อ นั้นกับกลุ่มเป้าหมาย การสร้างจุดเน้นด้วยขนาดของตัวอักษร และสีที่ต่างกันสามารถกระตุ้นให้ผู้พบเห็นสนใจ ติดตาม หรือจดจำในสื่อที่นำเสนอ ขนาดของตัวอักษรที่ปรากฏในสื่อโปสเตอร์โดยทั่วไปมี 3 ขนาดคือ [25]

- (1) ตัวอักษรขนาดใหญ่ สำหรับข้อความพาดหัว (headline)
- (2) ตัวอักษรขนาดกลาง สำหรับข้อความพาดหัวรอง (sub headline)

(3) และตัวอักษรขนาดเล็ก สำหรับข้อความให้รายละเอียดของสารที่เสนอในสื่อโปสเตอร์ (copy)

หลักเกณฑ์ในการกำหนดขนาดของตัวอักษรนั้น อาจต้องคำนึงถึงการรับรู้ที่แตกต่างกันตามปัจจัยของกลุ่มเป้าหมาย เช่น ปัจจัยด้านวัย หรือลักษณะทางกายภาพตามกลุ่มเป้าหมายในความแตกต่างด้านวัย มีดังนี้ [24]อายุ 7 – 10 ปี ขนาดของตัวอักษร 18 – 30 พอยท์อายุ 11 – 30 ปี ขนาดของตัวอักษร 16 – 18 พอยท์อายุ 20 – 60 ปี ขนาดของตัวอักษร 14 – 18 พอยท์

2) แบบของตัวอักษร เป็นสิ่งสำคัญหลักสำหรับสื่อสิ่งพิมพ์ เพราะทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการสื่อความหมายให้ผู้รับสารสามารถรับรู้เนื้อหาสื่อที่นำเสนอได้ และรูปแบบของตัวอักษรสามารถแบ่งได้ดังนี้ [26]

(1) แบบดั้งเดิม เป็นแบบมีหัว เป็นแบบที่คุ้นเคยกันมากที่สุด ซึ่งหัวของตัวอักษรนี้ที่เป็นเอกลักษณ์ของภาษาไทยตัวอักษรแบบนี้ แสดงความเป็นทางการคล้ายๆ กับ Serif ของภาษาอังกฤษ อ่านออกง่าย ตัวอักษรแบบนี้จึงเหมาะสมสำหรับนำมาจัดวางเป็นเนื้อหาในงานสิ่งพิมพ์

ภาพที่ 2.2 ภาพตัวอย่างตัวอักษรแบบดั้งเดิม

(2) แบบหัวตัด เป็นแบบที่ไม่มีหัว เป็นตัวอักษรที่ตัดแปลงมาจากแบบมีหัวโดยตัดหัวออก เหมือนเขียนด้วยปากกาออแรงตัวอักษรแบบนี้ให้อารมณ์ ความรู้สึก ถึงความทันสมัย ซึ่งจะเหมือนกันแบบ San Serif ของตัวอักษรในภาษาอังกฤษ จึงมักจะใช้ตัวอักษรนี้กับงานที่ดูร่วมสมัยและเป็นสากล

ก ข ช ค ฅ ม ง อ ฮ ช ฅ
 ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ

ภาพที่ 2.3 ภาพตัวอย่างตัวอักษรแบบหัวตัด

(3) แบบลายมือ จะให้ความรู้สึกที่เป็นธรรมชาติ ตัวอักษรแบบนี้เหมาะที่จะใช้กับงานที่ไม่เป็นทางการ อิสระ ดูสนุกสนาน และไร้กฎเกณฑ์ เปรียบได้กับตัวอักษรแบบ Script ของตัวอักษรภาษาอังกฤษ

ก ข ช ค ฅ ม ง จ ฅ
 ช ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ
 ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ ฅ

ภาพที่ 2.4 ภาพตัวอย่างตัวอักษรแบบลายมือ

(4) แบบคัดลายมือ หรือเรียกกันว่าแบบอาลักษณ์ เป็นแบบที่เกิดจากการคัดลายมือ ด้วยปลายปากกา ลักษณะจะมีหัวแหลม เช่น ปากกาขนนก ตัวอักษรแบบนี้แสดงความเป็นทางการ และให้ความรู้สึกถึงพิธีตรง แบบไทยๆ นอกจากนี้ตัวอักษรยังให้ความรู้สึกถึงความเคารพ และให้เกียรติกัน จึงนิยมใช้ในการ์ดเชิญและในงานมงคลต่างๆ

(2) สีของตัวอักษรต้องไม่ใช่หลายสีจนเกินไป เพื่อไม่ทำให้ผู้ดูลายตา ควรใช้สีที่เหมาะสมกับคำ หรือข้อความนั้นๆ

2.2.5.4 การออกแบบภาพประกอบแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือภาพเชิงเดี่ยวหมายถึงภาพที่มีจุดนำเสนอที่น่าสนใจเพียงอย่างเดียวเช่นการถ่ายภาพวัตถุต่างๆและภาพเชิงซ้อนหมายถึงภาพที่มีจุดนำเสนอที่น่าสนใจในหลายๆ อย่างประกอบเข้าด้วยกันเช่นภาพถ่ายวิวมุมกว้างภาพเมืองภาพธรรมชาติภาพจึงเป็นสิ่งที่ช่วยดึงดูดความสนใจคนดูให้ติดตามเนื้อหาที่น่าสนใจโดยภาพ ภาพจะมีค่าเทียบเท่ากับคำที่ใช้ถึง 4,000 คำการออกแบบภาพในโปสเตอร์ได้แก่รูปภาพภาพวาดระบายสีขนาดของภาพเรื่องราวของภาพรูปแบบของภาพความเด่นชัดเทคนิคการสร้างสรรคและความน่าสนใจในการมอง (Optical Center)ซึ่งมีความสำคัญต่อโปสเตอร์มากโดยมีหลักการดังนี้ [27]

1) การวางตำแหน่งภาพรูปแบบที่ 1 แบ่งพื้นที่ของโปสเตอร์ออกเป็น 8 ส่วนเท่าๆ กัน ต้องวางภาพสัญลักษณ์ไว้บนตำแหน่งกึ่งกลางของส่วนที่ 3 ซึ่งเป็นจุดแห่งความสนใจการมองมากที่สุด

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	

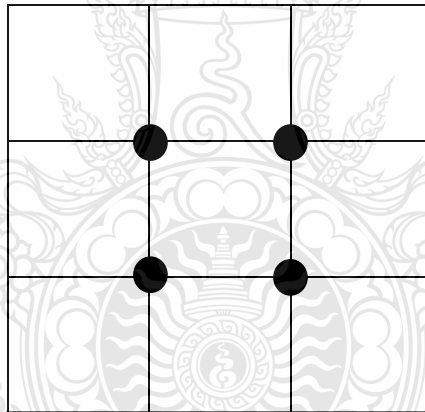
ภาพที่ 2.7 ภาพแสดงตำแหน่งบริเวณจุดศูนย์กลางแห่งการมองเห็นที่น่าสนใจมากที่สุด

2) การวางตำแหน่งภาพรูปแบบที่ 2 แบ่งพื้นที่ของหน้ากระดาษออกเป็น 4 ส่วนเท่าๆกัน ซึ่งพื้นที่ทั้ง 4 ส่วนมีความน่าสนใจแตกต่างกันในแต่ละส่วนคือส่วนบนซ้ายสุดความน่าสนใจร้อยละ 41 ส่วนล่างซ้ายร้อยละ 25ส่วนบนขวาร้อยละ 20และส่วนมากกว่าร้อยละ 14 การออกแบบโปสเตอร์จะต้องเน้นการวางภาพบนพื้นที่ที่น่าสนใจที่มีค่าเปอร์เซ็นต์สูง คือตำแหน่งซ้ายบนและล่าง ซึ่งมีความสนใจมากกว่าด้านขวาบนและล่าง

41 %	20%
25%	14%

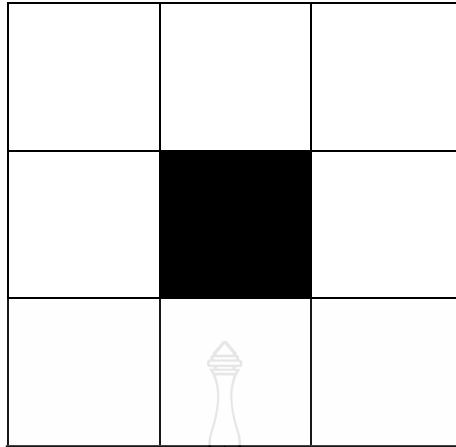
ภาพที่ 2.8 ภาพแสดงเปอร์เซ็นต์ของความสนใจบนพื้นที่ 4 ส่วน

3) การวางตำแหน่งภาพรูปแบบที่ 3 การแบ่งพื้นที่ออกเป็น 9 ส่วนเท่าๆ กันตำแหน่งความน่าสนใจอยู่บนเส้นตัดมุมสี่เหลี่ยมกลางจำนวน 4 จุดซึ่งเป็นจุดที่เหมาะสมในการวางภาพสัญลักษณ์มากที่สุด

ภาพที่ 2.9 ภาพแสดงจุดแห่งความน่าสนใจ 4 จุด

4) การวางตำแหน่งภาพรูปแบบที่ 4 การแบ่งพื้นที่ออกเป็น 9 ส่วนเท่าๆ กันส่วนที่อยู่กึ่งกลางของรูปสี่เหลี่ยมเป็นตำแหน่งจุดที่ไม่น่าสนใจมากที่สุดแต่ก็เป็นจุดเด่นของภาพที่มองเห็นในระยะแรก ตำแหน่งจุดกลางเป็นจุดเน้นสายตาแต่ก็เป็นตำแหน่งที่ไม่น่าสนใจทำให้เกิดความเบื่อได้ง่าย ดังนั้นการวางภาพสัญลักษณ์บนตำแหน่งนี้จึงไม่เรียกร้องความน่าสนใจจากคนดูมากนักควรปล่อยให้พื้นที่ที่ทักสายตาหรือออกแบบเสริมส่วนประกอบของจุดที่น่าสนใจ

ภาพที่ 2.10 ภาพแสดงจุดที่ไม่น่าสนใจมากที่สุด

2.2.5.5 การออกแบบสีโปสเตอร์

โปสเตอร์เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่คิดไว้ตามที่สาธารณะและอาจมีวัตถุประสงค์อื่นๆ หรือโปสเตอร์ต่างๆ ประกอบอยู่ในบริเวณที่เผยแพร่ สีจึงเป็นสิ่งที่สามารถดึงดูดสายตาจากผู้อ่านหรือสร้างโปสเตอร์นั้น ให้มีความน่าสนใจมากกว่าสิ่งที่อยู่รอบข้าง เช่นสีโทนร้อน (warm color) เหลือง ส้มและแดง สามารถสร้างความดึงดูดได้ดีกว่าสีอื่นๆ สีโทนเย็น (cool color) ฟ้า เขียวและม่วง จะเป็นสีพื้นได้ดีที่สุดมากกว่าสีอื่นๆ สำหรับการมองเห็นในระยะไกล สีดำบนพื้นสีเหลืองจะเป็นการผสมผสานอย่างดีที่สุด หรือสีเขียวบนพื้นขาว แต่สิ่งที่สร้างความดึงดูดได้มากกว่าสีคือตัวอักษร เพราะตัวอักษรนั้นได้บรรจุเนื้อหาสำคัญไว้ และสีแต่ละสีจะมีผลต่ออารมณ์ของผู้พบเห็นดังนี้ [28]

สีแดง ให้ความรู้สึกอันตราย เร้าร้อน ฉุกเฉิน

สีส้ม ให้ความรู้สึกสว่าง เร้าร้อน ฉุกเฉิน

สีเหลือง ให้ความรู้สึกสว่าง สดใส สดชื่น ระวัง

สีเขียว ให้ความรู้สึกงอกงาม พักผ่อน สดชื่น

สีน้ำเงิน ให้ความรู้สึกสงบ ผ่อนคลาย สง่างาม ทิม

สีม่วง ให้ความรู้สึกหนัก สงบ มีเสน่ห์

สีน้ำตาล ให้ความรู้สึกเก่า หนัก สงบเงียบ

สีขาว ให้ความรู้สึกบริสุทธิ์ สะอาด ใหม่ สดใส

สีดำ ให้ความรู้สึกหนัก หดหู่ เศร้าใจ ทึบตัน

สีทองเงินและสีน้ำตาล แสดงถึงความรู้สึกมีคุณค่า

สีดำกับสีขาว แสดงถึงความรู้สึกทางอารมณ์ที่ถูกกดดัน

สีเทาปานกลาง แสดงถึงความนิ่งเฉย สงบ

สีเขียวแก่ผสมสีเทา แสดงถึงความสลด รันทดใจ ชรา

สีสดใสและสีต่างๆ ทุกชนิด แสดงความรู้สึกกระชุ่มกระชวย แจ่มใส

2.2.6 ลักษณะของโปสเตอร์ที่ดีควรสนองแนวคิดหลัก 5 ประการ ดังนี้ [25]

2.2.6.1 จะต้องตอบสนองจุดประสงค์ในการสื่อความหมายได้อย่างเต็มที่

2.2.6.2 จะต้องมีความชัดเจนในภาพลักษณ์ และข้อความที่ใช้ในการสื่อความหมาย
ต้องมีความกระชับ มีขนาดที่พอเหมาะ

2.2.6.3 รูปภาพ และข้อความที่นำเสนอควรมีความสอดคล้อง สัมพันธ์ ส่งเสริม
ซึ่งกันและกัน

2.2.6.4 จะต้องสร้างความเข้าใจ ดึงดูดความสนใจ กลุ่มเป้าหมายได้มากที่สุด

2.2.6.5 ต้องมีความกะทัดรัด และแสดงแนวคิดหลักเพียงอย่างเดียว

2.2.7 ข้อควรคำนึงถึงในการออกแบบโปสเตอร์

2.2.7.1 ควรเป็นแผ่นเดียวโดดๆ สามารถนำไปติดบนพื้นผิวใดก็ได้

2.2.7.2 ควรมีภาพประกอบและข้อความที่บ่งบอกถึงอะไรที่ไหน เมื่อใดใช้ข้อความ
กะทัดรัด เข้าใจง่าย ชัดเจนไม่คลุมเครือ หรือเข้าใจไปได้หลายทาง และใช้ข้อความที่สามารถเข้าใจได้
ทันที แสดงแนวคิดหลักและเรื่องราวเพียงอย่างเดียว

2.2.7.3 การวางตำแหน่งภาพประกอบ และข้อความต้องประสานส่งเสริมซึ่งกัน
และกันและง่ายแก่การจดจำ

2.2.7.4 ตัวอักษรที่ใช้ควรโดดเด่น สะดุดตา คำนึงถึงระยะห่างทางการอ่าน และ
ขนาดของตัวอักษร ควรแตกต่างกันตามหน้าที่ เช่น ตัวหัวเรื่องหรือพาดหัวควรมีขนาดใหญ่กว่า
ข้อความ

2.2.7.5 ภาพหรือข้อความที่เสนอ ต้องมีขนาดใหญ่ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถมองเห็นได้
ง่าย และขนาดของโปสเตอร์ต้องปรับให้เหมาะสมกับสถานที่ตั้งโปสเตอร์ด้วย

2.2.7.6 มีโครงสร้างชัดเจน คือ การใช้สีที่โดดเด่นชัดเจน สะดุดตา ไม่มีเส้นสาย
หรือลวดลายสับสน ดูแล้วเข้าใจในโครงสร้างนั้นๆ ได้ทันทีที่สามารถแยกภาพกับตัวอักษรที่ต้องการ
เสนอได้ชัดเจนมีความเหมาะสมกับเนื้อหา และจิตวิทยาในการใช้สีด้วย

2.2.7.7 ต้องคำนึงถึงหลักในการออกแบบและจัดหน้าด้วย

2.2.8 ขั้นตอนการออกแบบโปสเตอร์

2.2.8.1 กำหนดข้อมูลข่าวสารและประเด็นเนื้อหาที่จะทำการสื่อสารให้ชัดเจน โดยจัดลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย

2.2.8.2 กำหนดขนาดและรูปแบบของโปสเตอร์ให้เหมาะสม โดยทั่วไปนิยมพิมพ์บนกระดาษขนาด A3 (20 x 30 นิ้ว)²

2.2.8.3 กำหนดระบบการพิมพ์และวัสดุที่ใช้

2.2.8.4 ร่างภาพย่อ หลากๆ แบบ เพื่อหาความคิดในการออกแบบจนกระทั่งได้แบบที่เหมาะสมและน่าพึงพอใจที่สุดแล้วจึงขยายแบบให้มีขนาดเท่าของจริง

2.2.8.5 ร่างแบบละเอียดโดยจัดวางให้องค์ประกอบทุกส่วนมีขนาดเท่าจริง และอยู่ในตำแหน่งจริงทั้งหมด

2.2.8.6 นำเสนอแบบร่างหรือเลย์เอาต์ทำเป็นต้นฉบับสำหรับพิมพ์เผยแพร่ต่อไป

2.3 ข้อมูลการวิเคราะห์โปสเตอร์ยาเสพติดระหว่างเดือนเมษายน ถึง กันยายน 2558

ในปัจจุบันมีหน่วยงานต่างๆ ออกแบบและผลิตสื่อรณรงค์เผยแพร่ผ่านช่องทางต่างๆ จึงได้มีการรวบรวมโปสเตอร์ยาเสพติดรวมถึง สურาและบุหรี จากหน่วยงานต่างๆที่สามารถดาวน์โหลดไฟล์จากเว็บไซต์ของหน่วยงานนั้นๆ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนเมษายน ถึง เดือนกันยายน 2558 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 83 ชิ้น โดยแบ่งตามหน่วยงานดังนี้

ตารางที่ 2.1 ข้อมูลองค์กรที่เผยแพร่โปสเตอร์ด้านยาเสพติด

องค์กร	จำนวนโปสเตอร์ที่เผยแพร่
สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด https://www.oncb.go.th/Pages/main.aspx	32
มูลนิธิรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่ http://www.smokefreezone.or.th	15
ศูนย์วิชาการด้านยาเสพติด http://nctc.oncb.go.th/new/index.php	20
สำนักยาและวัตถุเสพติด กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ http://dmcs2.dmcs.moph.go.th/webroot/narcotics/index.htm	10
สำนักงานเครือข่ายองค์กรงดเหล้า http://www.stopdrink.com	1
คลังความรู้กรมควบคุมโรค http://db.kmddc.go.th/default.aspx	5
รวมทั้งสิ้น	83

2.3.1 พิจารณาและวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาในการสื่อความหมายและประเภทของโปสเตอร์ยาเสพติดโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พบว่าโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเชิงบวก จำนวน 31 ชิ้น และโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเชิงลบ จำนวน 52 ชิ้น ดังนี้

2.3.1.1 เนื้อหาเชิงบวก (Positive) จำนวน 31 ชิ้น ประกอบด้วย

- 1) ความหวัง จำนวน 14 ชิ้น
- 2) ความรัก จำนวน 13 ชิ้น
- 3) ความศรัทธา จำนวน 4 ชิ้น

2.3.1.2 เนื้อหาเชิงลบ (Negative) จำนวน 52 ชิ้น

- 1) ความกลัว จำนวน 44 ชิ้น
- 2) กฎหมาย จำนวน 6 ชิ้น
- 3) ความเศร้าใจ จำนวน 2 ชิ้น

2.3.2 พิจารณาและวิเคราะห์ข้อมูลการจัดวางแนวของโปสเตอร์พบว่า มีการจัดวางรูปแบบในแนวตั้ง จำนวน 78 ชิ้น และจัดวางรูปแบบในแนวนอนจำนวน 5 ชิ้น

2.3.3 พิจารณาและวิเคราะห์การใช้ภาพในการออกแบบโปสเตอร์ทั้ง 83 ชิ้น พบว่า

2.3.3.1 โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive)

- 1) ภาพถ่าย จำนวน 12 ชิ้น
- 2) ภาพวาด / ภาพการ์ตูน จำนวน 15 ชิ้น
- 3) ภาพกราฟิก จำนวน 1 ชิ้น
- 4) ไม่มีภาพ จำนวน 3 ชิ้น

2.3.3.2 โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative)

- 1) ภาพถ่าย จำนวน 16 ชิ้น
- 2) ภาพเหตุการณ์จริง จำนวน 4 ชิ้น
- 3) ภาพวาด / ภาพการ์ตูน จำนวน 9 ชิ้น
- 4) ภาพกราฟิก จำนวน 21 ชิ้น
- 5) ไม่มีภาพ จำนวน 2 ชิ้น

2.3.4 พิจารณาและวิเคราะห์ข้อมูลโทนสีที่ใช้ในการออกแบบ พบว่า

2.3.4.1 โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) ส่วนใหญ่ใช้สีฟ้า สีขาว สีเขียว สีส้มพู และสีน้ำตาล

2.3.4.2 โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) ส่วนใหญ่ใช้ สีเทา สีดำ สีแดง และสีเหลือง

2.3.5 พิจารณาและวิเคราะห์การเล่าเรื่องของโปสเตอร์ทั้ง 83 ชิ้น พบว่า

2.3.5.1 โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) ส่วนใหญ่เล่าเรื่อง วิธีการเลิกยาเสพติด แนะนำสถานบำบัดต่างๆ ความรักจากครอบครัว ชุมชน สังคม วิธีการป้องกันตนเองจากยาเสพติด

2.3.5.2 โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) ส่วนใหญ่จะเล่าเรื่อง โทษพิษภัย อันตรายของยาเสพติด ชนิด ลักษณะของสารเสพติดแต่ละประเภท และกฎหมาย

2.4 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับยาเสพติด

2.4.1 ความหมายของยาเสพติด

ยาเสพติดหมายถึงสารใดก็ตาม ไม่ว่าจะเป็ยสารที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ หรือสารที่สังเคราะห์ขึ้นเมื่อนำเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าทางใดก็ตาม ออกฤทธิ์ต่อร่างกายและจิตใจ จะทำให้เกิดการเสพติดได้หากใช้สารนั้นเป็นประจำทุกวัน หรือวันละหลาย ๆ ครั้ง ก่อให้เกิดลักษณะสำคัญ 4 ประการคือ[29]

2.4.1.1 เกิดอาการดื้อยา หรือต้านยา (Tolerance) ต้องการใช้สารนั้นในปริมาณมากขึ้นเพื่อให้ได้ฤทธิ์เท่าเดิม

2.4.1.2 เกิดอาการขาดยา ถอนยา หรืออยากยา (Withdrawal) เมื่อใช้สารนั้นเท่าเดิมลดลง หรือหยุดใช้

2.4.1.3 ต้องพยายามทุกวิถีทางในการนำสารนั้นมาใช้ให้ได้

2.4.1.4 เกิดโทษต่อตนเอง ครอบครัว ผู้อื่น ตลอดจนสังคมและประเทศชาติ

2.4.2 สาเหตุของการติดยาและสารเสพติด

สาเหตุของการติดยาและสารเสพติดมาจาก 3 ปัจจัยคือตัวยาและสารเสพติด ตัวผู้เสพ และสิ่งแวดล้อม ซึ่งเมื่ออยู่ในสภาวะปกติ ปัจจัยทั้ง 3 อยู่ในภาวะสมดุลจึงไม่มีสาเหตุหรือความผิดปกติที่ก่อให้เกิดความเจ็บป่วยขึ้น แต่เมื่อไรก็ตามที่เกิดการเปลี่ยนแปลงปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งจนเกิดการเสียสมดุลไป ก็จะเป็นสาเหตุที่นำมาซึ่งการติดยา หรือความเจ็บป่วยเกิดขึ้น มีรายละเอียดดังนี้ [30]

2.4.2.1 ตัวยาและสารเสพติด คือ การออกฤทธิ์ของยาเสพติดที่ทำให้เกิดภาวะการเสพติด

- 1) ออกฤทธิ์ เร่ง เร็ว สั้น
- 2) เกิดอาการคือยาเร็ว
- 3) เกิดอาการอยากยาที่รุนแรง
- 4) ออกฤทธิ์ทดแทนสารเคมีที่ผู้ป่วยขาด
- 5) เสพแล้วมีอาการข้างเคียงน้อยทำให้กล้าเสพ
- 6) ไม่เกิดโรคแทรกซ้อนที่ชัดเจนหรือทันทีกล้าเสพได้บ่อยๆ

2.4.2.2 ตัวผู้เสพมีบุคลิกลักษณะหรือมีความผิดปกติบางอย่างทางกายและจิตใจเป็นสาเหตุที่นำไปสู่การติดยาเสพติดได้แก่ [30]

1) สาเหตุทางร่างกาย การถ่ายทอดลักษณะทางกรรมพันธุ์ที่มีแนวโน้มในการใช้สารเสพติด เช่น โรคซึมเศร้า บุคลิกภาพแบบพึ่งพา ก้าวร้าว ความจำกัดทางสติปัญญา เช่นปัญหาอ่อนทำให้ถูกชักจูงง่าย ความพิการทางร่างกาย เกิดปมด้อย และทุกข์ใจ มีโอกาสใช้สารเสพติดได้ โรคทางกาย โดยเฉพาะความเจ็บป่วยเรื้อรัง จึงใช้ยาเสพติดเพื่อระงับอาการเจ็บปวด เมื่อใช้ยาต่อเนื่องก็เกิดเสพติดได้ในภายหลัง

2) สาเหตุทางจิตใจ โรคทางจิตประสาท เช่น โรคซึมเศร้า โรคประสาท โรควิตกกังวล ย้ำคิดย้ำทำ การเลี้ยงดูอย่างไม่ถูกต้อง พ่อแม่อายุน้อยขาดความรับผิดชอบ ขาดความเข้าใจในการเลี้ยงดูลูก มีการเล่นการพนัน หรือการใช้สารเสพติดในครอบครัว ทำให้เด็กขาดมโนธรรมในจิตใจไม่สามารถแยกแยะความถูกผิดได้ การถูกทำร้ายจิตใจในวัยเด็ก ปัญหาการสร้างบุคลิกที่ผิดปกติ เป็นแบบต่อต้านสังคมหรือพึ่งพา

3) สิ่งแวดล้อม สัมพันธภาพในครอบครัวไม่มีความสุขผูกพันในครอบครัวขาดความรักความอบอุ่นในวัยเด็ก จิตใจแข็งประด้าง แต่ในส่วนลึกของจิตใจยังต้องการความรัก จึงต้องหาจากภายนอกครอบครัวในรูปแบบต่างๆ สภาพแวดล้อมทางสังคม มีความใกล้ชิดกับยาและสารเสพติด เช่น บุคลากรทางการแพทย์ หรือผู้ที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีการใช้ยาและสารเสพติดเป็นประจำ ทำให้เกิดโอกาสในการลองใช้สารเสพติดได้ และมีการใช้ยาในครอบครัว รวมถึงการคบเพื่อนที่เสพยาและสารเสพติด หรือเห็นแบบอย่างจากสื่อต่างๆ แล้วเกิดการอยากลอง ความเครียดจากการถูกกดดันจากสังคมที่มีการแข่งขัน

2.4.3 ธรรมชาติของผู้ติดยาและสารเสพติด

การเรียนรู้ธรรมชาติของผู้ติดยาเสพติดและสารเสพติดจะทำให้เข้าใจและรู้จักตัวตนของผู้ติดยาและสารเสพติดว่ามีความคิด ความรู้สึก บุคลิกภาพ และพฤติกรรมเป็นอย่างไร ทำให้เกิดการยอมรับในตัวตนของผู้ติดยาและสารเสพติดได้มากขึ้น โดยลักษณะของผู้ติดยาและสารเสพติดมีดังนี้ [30]

2.4.3.1 มีกลไกป้องกันทางจิตแบบไม่พัฒนา ผู้ติดยาและสารเสพติดมักมีข้ออ้างหรือมีคำอธิบายบางอย่างเพื่อที่จะได้เสพยาและสารเสพติด โดยไม่แสดงว่ารู้สึกผิดหรือวิตกกังวลใด ๆ เกี่ยวกับการใช้ยาของตนเอง เช่น

- 1) โทษผู้อื่น ว่าทำให้ตนเองใช้ยาและสารเสพติด เช่น เพื่อนชวน หรือ บังคับให้เสพ โทษครอบครัวว่าถูกเลี้ยงมาไม่ดี เป็นกำพร้า เป็นต้น
- 2) โทษตนเอง ว่าตนเองเป็นคนไม่มีค่า เป็นคนเลว เป็นคนดีไม่ได้ การเสพยาจึงเป็นวิถีชีวิตของตน
- 3) หลีกเลียง ไม่ยอมพบปะผู้คน ไม่ต้องการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น กลัวว่าจะถูกตำหนิเรื่องเสพยาและสารเสพติด
- 4) เพื่อฝัน จินตนาการ ไม่ต้องการรับรู้ความจริงที่ตนไม่พอใจ เสพยาและสารเสพติดเพื่อการเมา อยู่ในโลกแห่งความเพื่อฝัน

2.4.3.2 มีความผิดปกติของบุคลิกภาพ

- 1) บุคลิกภาพต่อต้านสังคม เกรงที่ขวกลางคืน เล่นการพนันก่ออาชญากรรม และสารเสพติด
- 2) บุคลิกภาพพึ่งพา ขาดความมั่นใจในตัวเอง ต้องเสพยาเสพติดเพื่อให้เข้ากลุ่มกับผู้อื่นได้หรือทำให้กล้าแสดงออก

2.4.3.3 มีความเจ็บป่วยทางจิตเวช

- 1) โรควิตกกังวล การเสพยาและสารเสพติดเพื่อคลายความวิตกกังวล
- 2) โรคจิต มีอาการหลงผิดไปเสพยาและสารเสพติด
- 3) โรคความผิดปกติทางอารมณ์ ไปเสพยาและสารเสพติดเพื่อลดอาการซึมเศร้า

2.4.3.4 มีความผิดปกติทางสมอง เป็นความผิดปกติที่เกิดขึ้นขณะตั้งครรภ์ ระหว่างคลอด และช่วงการเจริญเติบโต

- 1) เป็นโรคทางจิตประสาท
- 2) เป็นผู้มีปัญหาทางความรู้และความเข้าใจ
- 3) เป็นผู้มีปัญหาทางด้านอารมณ์

2.4.3.5 มีอาการทางยาเสพติด

- 1) อยู่ในภาวะมึนเมายาเสพติด
- 2) อยู่ในภาวะขาดยาเสพติด

- 3) อยู่ในภาวะอยากยาเสพติด
- 2.4.3.6 ดำเนินชีวิตท่ามกลางความสับสน
 - 1) มีปัญหาการเรียน การทำงาน
 - 2) มีปัญหาทางกฎหมาย เงินทอง
 - 3) การปกปิดเรื่องต่างๆ การทุจริต
 - 4) ลักข โมย วังราว ชิงทรัพย์ ก่ออาชญากรรม
 - 5) ค้ายาและสารเสพติด
- 2.4.3.7 เข้ารับการรักษาแม้จะปฏิเสธการบำบัดรักษา
 - 1) ถูกบังคับให้รับการรักษา
 - 2) รักษาภายใต้เงื่อนไขต่างๆ
 - 3) รักษาเพราะถูกขอร้อง
- 2.4.3.8 มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์เมื่อรับการรักษา
 - 1) ไม่พอใจ โกรธ
 - 2) ความไม่พร้อมที่จะรับการรักษา
- 2.4.3.9 เป็นโรคสมองติดยา
 - 1) สมองส่วนอยาก (Limbic) รับการตอบสนอง
 - 2) สมองส่วนคิด (Cortex) ไม่ทำงาน
 - 3) สิ่งเร้าต่างๆ ทำให้อยากเสพยา
 - 4) สมองจะหมกมุ่นคิดแต่เรื่องเสพยา
- 2.4.3.10 ขาดเป้าหมายในชีวิต
 - 1) อยู่ไปวันๆ หนึ่ง
 - 2) ไม่เคยคิดว่าอนาคตข้างหน้าจะเป็นอย่างไร

สำหรับผู้ติดยาและสารเสพติดบางราย มีพฤติกรรมการเสพติดที่เข้มข้นมากขึ้น เพื่อหวังผลการออกฤทธิ์ของยาเสพติดที่ตนเองพึงพอใจ จึงอาจเปลี่ยนวิธีการเสพยาและสารเสพติดจากการกินเป็นการสูบ และการฉีด หรืออาจเปลี่ยนชนิดของยาและสารเสพติดที่ใช้ จากยาบ้าเป็นไอซ์ เป็นต้น หรือบางรายอาจเสพยาและสารเสพติดหลายตัว โดยมีสาเหตุและพฤติกรรมการเสพยาและสารเสพติดหลายตัวดังนี้ จากการเสพทีละชนิด มาเป็นใช้พร้อมกัน จากเสพทีละชนิด มาเป็นใช้สลับกันไปมา ต้องการให้พร้อมกันเพื่อให้ออกฤทธิ์เสริมกันหรือให้ออกฤทธิ์ต้านกัน ใช้ตามคำบอกเล่า ความเชื่อ เรื่องราวการออกฤทธิ์บางประการ

ผู้ติดยาและสารเสพติดที่ผ่านการบำบัดรักษาแล้วจำนวนหนึ่งยังไม่สามารถเอาชนะใจตัวเองได้ พบว่ากลับไปเสพซ้ำ แม้ว่าเลิกมานานแล้ว ไม่มีอาการถอนยา ทั้งนี้มีสาเหตุมาจาก ความระลึกถึงความเชื่อเรื่องให้รางวัลชีวิต ที่เลิกได้นานแล้วการกลับไปพบเพื่อนกลุ่มเดิม สิ่งแวดล้อมเดิม อ่อนไหวง่ายหรือขึ้นลงเร็วขาดกิจกรรมหลักของการดำเนินชีวิต ชีวิตเลื่อนลอย ไร้ค่า ไม่มีจุดมุ่งหมาย เริ่มมีรายได้มากขึ้น พอเพียงที่จะซื้อยาและสารเสพติดการเข้าไปพัวพันกับวงการซื้อ / ขาย ยาและสารเสพติด โรคทางสมอง จิต ประสาท และอารมณ์

2.4.4 โรคสมองติดยา

โรคสมองติดยาเป็นโรคเรื้อรังทางสมอง โรคหนึ่งเกิดจากการเสพยาและสารเสพติด จนติดยาเกิดพยาธิสภาพขึ้นในสมองจากการกระตุ้นให้หลั่งสารเคมีในสมอง “สารเสริมสุข” (Dopamine) ออกมามากกว่าปกติทำให้เกิดความสุขอย่างฉับพลัน และเมื่อหมดฤทธิ์ยา ก็จะเกิดความทุกข์ทรมาน เจ็บปวดนอนไม่หลับ คือ อาการขาดยา หรือเสียนยา จึงจำเป็นต้องหายามาเสพและเสพอย่างต่อเนื่อง ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสมอง คือ สมองส่วนอยากมีอิทธิพลเหนือสมองส่วนคิด โยจะมีแต่ยาเสพติดทำให้กิจกรรมการดำเนินชีวิตตามปกติหมดไป เหลือแต่ความอยากแสวงหายามาเสพ ควบคุมตนเองไม่ได้ต้องเพิ่มปริมาณมากขึ้นทำให้เซลล์สมองถูกทำลายจนส่งผลเสียแก่สมอง คือ

สมองส่วนคิด (Cerebral Cortex) จะตกเป็นทาสของสมองอยากทำให้ขาดเหตุผล สติปัญญา เลื่อนถอย สมองเสื่อม สมองส่วนอยาก (Limbic System) ทำให้มีความผิดปกติทางอารมณ์ พฤติกรรม หงุดหงิด ก้าวร้าว รุนแรง ทำลายทรัพย์สิน ร่างกาย และอาจเสียชีวิตได้

นอกจากนี้ยังเกิดอาการทางจิตหวาดระแวงหลงผิด หนูแว่ว ประสาทหลอน ทำให้เป็นคน วิกลจริตได้แล้วนั้น สมองถูกทำลายซึ่งสามารถแสดงให้ดูได้โดยถ่ายภาพเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ชนิด พิเศษแสดงให้เห็นบริเวณสมองที่มีอาการเปลี่ยนแปลงผิดปกติ แต่เมื่อผู้ติดยาเข้าบำบัดรักษาจะทำให้ สมองกลับมาใกล้เคียงคนปกติได้

การทำงานของเซลล์สมองกับการเสพติดเซลล์สมอง(Neurons) ประกอบไปด้วย ตัวรับ (Receptor) ส่วนส่งสัญญาณ (Axon) ส่วนรับสัญญาณ(Dendrite) ช่องว่างคือจุดสัมผัส(synapse) และ สื่อประสาท (Neurons-Transmitter) ซึ่งมีอยู่ประมาณ 50 ชนิด สื่อประสาทสมองแต่ละตัวจะส่งต่อ เซลล์ตัวถัดไปอย่างจำเพาะเจาะจง เมื่อมีส่งสัญญาณไปยังปลาย Axon และส่งกลับสลับเป็นทอด ๆ คล้ายกับการวิ่งผลัดส่งไม้ให้คนถัดไปเรื่อย

ผลของการหลั่งสารจากปลายหนึ่งถึงอีกเซลล์หนึ่งจะเกิดผล 2 ประการ

ประการที่ 1. กระตุ้น(Stimulants) เป็นการเร่งการทำงานของร่างกายด้วย “สารสื่อเสริมสุข” (Dopamine)

ประการที่ 2.คือการออกฤทธิ์กดประสาท(Depressants) หรือลดการตอบสนอง หรือ “ลือลุดทุกซ์” โดยสาร Endorphin จะทำให้รู้สึกสงบ สบาย เป็นสุข การเสพยาและสารเสพติดทุกชนิด จะกระตุ้นบริเวณศูนย์ความสุข (Limbic Reward System) ทำให้หลังสารออกมามากเกิดความสุข ความพึงพอใจ จนเป็นสาเหตุเกิดการเสพยาต่าง ๆ ได้

2.4.5 ผลจากสมองติดยา

สมองเป็นศูนย์บัญชาการใหญ่ของร่างกายที่รับข้อมูลและสั่งการออกไปยังกล้ามเนื้อ และอวัยวะต่างๆ รวมทั้งเป็นส่วนที่ควบคุมอารมณ์ ความรู้สึก ความจำ ความคิดสร้างสรรค์ต่างๆเมื่อเสพยาเสพติดจนคิดไม่สามารถควบคุมความอยากยาได้ ทำให้เกิดผลต่ออารมณ์ และพฤติกรรม โดย

ด้านความคิด ยาเสพติดทำให้ผู้ติดยาเสพติดไม่สามารถคิดและการใช้เหตุผลที่ถูกต้องเหมาะสมได้

ด้านอารมณ์ ยาเสพติดทำให้ผู้ติดยามีความบกพร่องในการควบคุมอารมณ์ ความรู้สึก ความโกรธ ความกลัว บางครั้งมีอาการหงุดหงิด โดยไม่มีเหตุผล

ด้านพฤติกรรม : การติดยาเสพติดมีผลทำให้บกพร่องด้านอารมณ์ และส่งผลถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเองไม่ได้ เช่น พฤติกรรมเสพยาซ้ำ ตะปอมเหมือนกระบวนการที่เกิดโดยอัตโนมัติ เมื่อมีตัวกระตุ้นจะทำให้กลับไปเสพยาซ้ำและซ้ำอีก

ดังนั้นสมองติดยาเป็นอาการที่เกิดขึ้นภายในสมองซึ่งเป็นผลมาจากการใช้สารเสพติดทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสอง คือ สมองส่วนอยากมีอิทธิพลเหนือสมองส่วนคิด ความอยากแสวงหายาเสพติด ควบคุมตนเองไม่ได้ต้องเพิ่มปริมาณมากขึ้นทำให้เซลล์สมองถูกทำลายจนส่งผลเสียแก่สมอง คือ สมองส่วนคิด และสมองส่วนอยาก

2.4.6 การบำบัดรักษายาเสพติด

2.4.6.1 รูปแบบการบำบัดรักษา มี 2 แบบ ตามลักษณะของการรักษาในโรงพยาบาล ซึ่งการตัดสินใจว่าผู้ป่วยจะรับการรักษาแบบใดขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น ความรุนแรงในการติดยาเสพติด ภาวะแทรกซ้อนต่างๆ ความใกล้ชิดใกล้ชิดของที่พักอาศัย เป็นต้น ซึ่งรูปแบบการบำบัดรักษา มีรายละเอียดดังนี้[29]

1) ผู้ป่วยใน เมื่อผู้ป่วยและญาติเตรียมความพร้อม และตัดสินใจเข้ารับการรักษา แพทย์ตรวจและวินิจฉัยแล้วให้ผู้ป่วยอยู่รับการรักษาในสถานพยาบาล แพทย์ประเมินอาการถ้ามีภาวะแทรกซ้อนต่างๆ จะเข้าสู่ขั้นตอนบำบัดด้วยยาเพื่อรักษาอาการดังกล่าว ใช้ระยะเวลาประมาณ 1-4 สัปดาห์แล้วแต่อาการที่พบในผู้ป่วยแต่ละราย เมื่อผู้ป่วยมีอาการดีขึ้น แพทย์วินิจฉัยให้ส่งต่อเข้าสู่ขั้นตอนฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยใช้รูปแบบฟื้นฟูสมรรถภาพแบบเข้มข้นทางสาย

ใหม่ (FAST Model) การฟื้นฟูสมรรถภาพแบบเข้มข้นทางสายใหม่ เป็นแนวทางการบำบัดรักษายาเสพติดที่ได้รับการปรับปรุงโดยสถาบันธัญญารักษ์ กรมการแพทย์ วิธีการนี้เน้นกระบวนการบำบัดให้ผู้ป่วยสามารถฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจที่เข้มแข็งมั่นคง โดยมีครอบครัวเป็นหลักสำคัญ ตั้งแต่เริ่มต้นการบำบัดรักษาจนกระทั่งสามารถเรียนรู้ร่วมกันทั้งผู้ป่วยและครอบครัว

การฟื้นฟูสมรรถภาพแบบเข้มข้นทางสายใหม่ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้านด้วยกัน คือ

F = Family ครอบครัวเป็นแกนหลัก มีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้น

A = Alternative มีกิจกรรมทางเลือกในการบำบัดรักษา

S = Self Help กระบวนการเรียนรู้เพื่อช่วยเหลือตนเองของผู้ป่วย

T = Therapeutic Community นำกระบวนการชุมชนบำบัดมาช่วย

ระยะเวลาบำบัดรักษาประมาณ 4 เดือน ถ้าผู้ป่วยและครอบครัวมีความตั้งใจและมีความพร้อมในการบำบัดรักษาภายในโรงพยาบาล

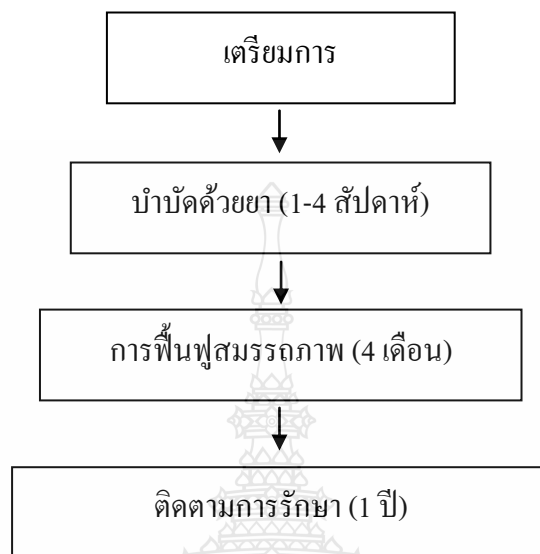
2) ผู้ป่วยนอก เมื่อผู้ป่วยและญาติเตรียมความพร้อม และตัดสินใจเข้ารับการรักษา แพทย์ตรวจและวินิจฉัย แล้วให้ผู้ป่วยมารับการบำบัดรักษาที่สถานพยาบาลแบบไปกลับ ไม่ค้างคืน แพทย์ประเมินอาการถ้ามีภาวะแทรกซ้อนต่างๆ จะเข้าสู่ขั้นตอนบำบัดด้วยยาเพื่อรักษาอาการดังกล่าว ใช้ระยะเวลาประมาณ 1-4 สัปดาห์แล้วแต่อาการที่พบในผู้ป่วยแต่ละราย จะมีการนัดมาตรวจเป็นครั้งๆเมื่อผู้ป่วยมีอาการดีขึ้น แพทย์วินิจฉัยให้ส่งต่อเข้าสู่ขั้นตอนฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยใช้รูปแบบกายจิตสังคัมบำบัดเป็นการบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติดสำหรับผู้ป่วยนอกด้วยกระบวนการรักษาทางกายและการปรับเปลี่ยนความคิด พฤติกรรมของผู้ป่วย โดยประยุกต์มาจาก MATRIX Program ใช้ระยะเวลาบำบัดรักษาประมาณ 4 เดือน โดยผู้ป่วยต้องมาร่วมกิจกรรมสัปดาห์ละ 3 ครั้ง และครอบครัวต้องมีส่วนร่วมในการรักษาด้วย

ในการรักษาจะมีการให้คำปรึกษารายบุคคลพร้อมครอบครัว มีการจัดกิจกรรมกลุ่มบำบัดต่างๆ เช่น กลุ่มการให้ความรู้กับครอบครัว กลุ่มป้องกันการติดยา กลุ่มฝึกทักษะการเลิกยาระยะต้น กลุ่มช่วยเหลือกันเอง เป็นต้น

จากการวิจัยของสถาบัน MATRIX พบว่าผู้เข้ารับการบำบัดรักษาด้วยวิธีนี้ครบโปรแกรม 4 เดือน สามารถเลิกยาเสพติดได้ประมาณ ร้อยละ 70 ถ้าครอบครัวและผู้ป่วยมีความตั้งใจในการบำบัดรักษาแล้ว กาย จิต สังคัมบำบัด เป็นอีกทางเลือกในการบำบัดรักษาโดยไม่ต้องอยู่ในโรงพยาบาล

2.4.6.2 ขั้นตอนการบำบัดรักษาการติดยาเสพติดเป็นกระบวนการที่มีสาเหตุและปัจจัยหลายอย่าง ดังนั้นการบำบัดรักษาจำเป็นต้องอาศัยขั้นตอนต่างๆ เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถ

เด็กยาเสพติดได้และพร้อมที่จะกลับคืนสู่สังคม จำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษาให้ครบทั้ง 4 ขั้นตอน ดังนี้ [29]

ภาพที่ 2.11 ภาพการบำบัดรักษาเสพติด 4 ขั้นตอน

1) การเตรียมการก่อนรักษา เป็นการเตรียมความพร้อมของผู้ป่วยยาเสพติด และครอบครัว เพื่อให้มีโอกาสเตรียมตัว เตรียมใจ จัดการกิจธุระให้เรียบร้อย ให้เข้ารับการรักษาได้ ครบตามระยะเวลา อย่างต่อเนื่อง โดยการให้คำแนะนำจูงใจและให้ผู้ป่วยเห็นความสำคัญ มีความ ตั้งใจในการบำบัดรักษา

2) การบำบัดรักษาด้วยยา เป็นการบำบัดรักษาอาการขาดยา เนื่องจากหยุด ใช้ยาเสพติด เช่น หงุดหงิด กระวนกระวาย ก้าวร้าว หรือมีอาการทางจิต เช่น หูแว่ว ภาพหลอน หวาดระแวง และ ภาวะแทรกซ้อนจากยาเสพติดร่วมกับแพทย์อาจให้ยาไปรับประทานที่บ้าน หรือ รับประทานไว้ในโรงพยาบาล ระยะเวลาผู้ป่วยต้องการกำลังใจจากบุคคลในครอบครัวอย่างมาก และ สถานบำบัดมีบทบาทสำคัญในการดูแลผู้ป่วยให้ผ่านระยะนี้ไปด้วยดี ส่วนผู้ที่มีอาการไม่รุนแรง หรือเลิกเสพยาเสพติดมาได้ระยะหนึ่งแล้วไม่จำเป็นต้องใช้ยาในการบำบัดรักษาก็ได้

3) การฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้ป่วยจะได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันการใช้กระบวนการ จิตวิทยาในการแก้ไขปัญหา การเสริมสร้างพลังใจให้เข้มแข็ง การฝึกสมาธิ รู้จักหลีกเลี่ยงหรือ ปฏิเสธยาเสพติด การฝึกอาชีพ การปรับตัวให้เข้ากับสังคม ซึ่งจะส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลง

พฤติกรรม เจตคติ ระยะนี้เป็นการบำบัดเพื่อให้สามารถเลิกยาเสพติดได้อย่างเด็ดขาด เน้นการแก้ไขพฤติกรรมและเจตคติของผู้ป่วย และการมีส่วนร่วมของครอบครัวในการบำบัดรักษา

4) การติดตามการรักษา หลังจากที่ผู้ป่วยได้รับการฟื้นฟูสภาพจิตใจและสังคมแล้ว ผู้ป่วยต้องกลับสู่ชุมชนของตน จะมีการติดตามให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และเสริมสร้างกำลังใจ เพื่อป้องกันไม่ให้ติดยาเป็นการปฏิบัติทุกวิถีทางที่จะให้ผู้ติดยาเสพติดเลิกเสพยาสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้ตามปกติ โดยไม่พึ่งพายาเสพติดอีกต่อไป

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

นันทพล ถ้ามณี [31] ศึกษาเรื่องโครงการสร้างสื่อแอนิเมชัน 3 มิติเพื่อรณรงค์ภัยจากยาเสพติดสู่เยาวชน การสร้างแอนิเมชัน 3 มิติเพื่อรณรงค์ภัยจากยาเสพติดสู่เยาวชนเกิดขึ้นจากการตระหนักถึงภัยของยาเสพติดที่เป็นผลกระทบร้ายแรงต่อเยาวชน และเป็นปัญหาระดับชาติที่ควรให้ความสำคัญและร่วมมือกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทางหนึ่งที่สามารถทำให้ตระหนักถึงปัญหาได้คือการรณรงค์โดยใช้สื่อแอนิเมชันที่น่าสนใจ โดยเนื้อหาของแอนิเมชัน 3 มิตินี้มีการดำเนินเรื่องโดยตัวละครหลักเป็นผู้ป่วยที่มีอาการทางประสาทจากการใช้ยาเสพติด โดยตัวละครหลักคิดว่าการใช้ยาเสพติดสามารถระงับความเครียดได้แต่กลับเป็นเหมือนดาบสองคมคือมีอาการคุ้มคลั่งเห็นภาพหลอนพยายามจะหนีแต่ก็ไม่สามารถหนีได้เพราะได้ถล่มออกไปแล้ว โดยที่ไม่สามารถหลุดจากสถานการณ์นี้ได้จากการศึกษาพบว่าการเชื่อมโยงเนื้อหาโดยการนำจิตใจสำนึกของตัวละครที่มีอาการทางประสาทเห็นภาพหลอนและความคุ้มคลั่งที่เกิดจากภัยของยาเสพติดทำให้ตระหนักถึงโทษภัยจากยาเสพติดอย่างชัดเจน

ณัฐพร สิทธิชัย [32] ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นของผู้ติดยาเสพติดจากสถาบันธัญญารักษ์ที่มีต่อการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของผู้ติดยาเสพติดที่มีต่อการรณรงค์ป้องกันยาเสพติดและศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้ติดยาเสพติดที่มีต่อการรณรงค์ป้องกันยาเสพติดประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือผู้ติดยาเสพติดทุกชนิดที่เข้ารับการบำบัดรักษาเป็นผู้ป่วยในของสถาบันธัญญารักษ์จำนวน 200คนเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปด้วยการหาค่าร้อยละค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ t-test ในการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่มและวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว(One-Way ANOVA)สำหรับตัวแปรมากกว่า 2 กลุ่มโดยกำหนดค่า นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างร้อยละ 65.5 มีความรู้เกี่ยวกับ

ยาเสพติดอยู่ในระดับมากร้อยละ 62.5 มีความรู้เกี่ยวกับบรรณรังค์ป้องกันยาเสพติดอยู่ในระดับมากร้อยละ 55.5 มีความสนใจเกี่ยวกับการบรรณรังค์ป้องกันยาเสพติดอยู่ในระดับมาก และกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อการบรรณรังค์ป้องกันยาเสพติดอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 3.9$ การทดสอบสมมติฐานพบว่าผู้ติดยาเสพติดที่มีสถานภาพต่างกันและมีความรู้เกี่ยวกับบรรณรังค์ป้องกันยาเสพติดและมีความสนใจเกี่ยวกับการบรรณรังค์ป้องกันยาเสพติดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบรรณรังค์ป้องกันยาเสพติดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุธิดา ชีโนคม [33] ศึกษาเรื่อง โครงการบรรณรังค์ให้ความรู้ความเข้าใจแก่เด็กและเยาวชนเกี่ยวกับยาเสพติดศึกษาเฉพาะสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดรับข่าวสารความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดจากสื่อในโครงการบรรณรังค์และศึกษาทัศนคติในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของเด็กและเยาวชนเป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ survey research โดยมีแบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการศึกษาพบว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างในการเปิดรับข่าวสารจาก สื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล และการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน ได้แก่สถานฝึกอบรมส่วนฐานะทางเศรษฐกิจที่ต่างกันทำให้การเปิดรับข่าวสารแตกต่างกันด้วย สำหรับอายุการพักอาศัยและสถานภาพการสมรสของบิดามารดาที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคลแตกต่างกันส่วนการศึกษาอาชีพระยะเวลาฝึกอบรมจำนวนครั้งในการเข้าฝึกอบรมและประเภทคดีที่กระทำคามผิดไม่ทำให้การเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจหรือบุคคลและการเข้าร่วมกิจกรรมแตกต่างกัน สำหรับลักษณะประชากรศาสตร์กับความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดพบว่าสถานฝึกและอบรมอายุและการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันจะมีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดแตกต่างกันส่วนอาชีพการพักอาศัยสถานภาพการสมรสของบิดามารดาฐานะทางเศรษฐกิจ ระยะเวลาฝึกอบรมจำนวนครั้งที่เข้าฝึกอบรมและคดีที่กระทำคามผิดที่ต่างกันไม่ทำให้ความรู้ของกลุ่มตัวอย่างแตกต่างกันด้านลักษณะประชากรศาสตร์กับทัศนคติในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีการพักอาศัยแตกต่างกันจะมีทัศนคติในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดแตกต่างกัน ส่วนสถานฝึกและอบรมอายุการศึกษาอาชีพสถานภาพสมรสของบิดามารดาฐานะทางเศรษฐกิจระยะเวลาฝึกอบรมจำนวนครั้งที่เข้าฝึกอบรมและประเภทคดีที่จะทำผิดที่ต่างกันจะมีทัศนคติในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดไม่แตกต่างกันส่วนเด็กและเยาวชนที่มีการเปิดรับข่าวสารจากสื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคลและการเข้าร่วมกิจกรรมในโครงการบรรณรังค์ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดมากทำให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดมากด้วย โดยเฉพาะสื่อบุคคลเป็นสื่อที่เด็กและเยาวชนเปิดรับข่าวสารมากที่สุดเช่นเดียวกับทัศนคติในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดที่เมื่อเปิดรับสื่อต่างๆมากจะมีแนวโน้มที่มีทัศนคติในการป้องกันตนเอง

จากยาเสพติดมากขึ้นด้วยนอกจากนี้ยังพบว่าความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดนั้นมีความสัมพันธ์กับทัศนคติในการป้องกันตนเองจากยาเสพติดคือถ้ามีความรู้เกี่ยวกับยาเสพติดมากจะทำให้มีทัศนคติเชิงบวกเกี่ยวกับการป้องกันตนเองจากยาเสพติดมากขึ้นด้วย

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อสิ่งพิมพ์

กัลญวรพิทยุต [34] ศึกษาเรื่องกลยุทธ์การออกแบบงานโฆษณาทางสื่อสิ่งพิมพ์ โดยทำการศึกษาในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการโฆษณาทางสื่อสิ่งพิมพ์ เก็บข้อมูลโดยการรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสาร ตำราและบทความที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบงานโฆษณาทางสื่อสิ่งพิมพ์ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากนักวิชาการและนักวิชาชีพที่มีความรู้ มีประสบการณ์จำนวน 7 ท่าน ผลจากการศึกษาพบว่า 1) ความสำคัญของการโฆษณาทางสื่อสิ่งพิมพ์ เป็นสื่อโฆษณาที่มีความสำคัญมากเพราะให้ข้อมูลข่าวสารได้หลากหลาย สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ทุกกลุ่ม เป็นสื่อโฆษณาที่มีราคาในการผลิตต่ำ เป็นสื่อโฆษณาที่เจ้าของสินค้าและบริการเลือกลำดับแรก ที่สำคัญเป็นสื่อที่เข้ากับลักษณะธรรมชาติของมนุษย์ คือการอ่านหนังสือ 2) องค์ประกอบศิลป์ในการออกแบบงานโฆษณาทางสื่อสิ่งพิมพ์ “ศิลปะ” มีความสำคัญมาก ทำให้งานออกแบบมีความสวยงาม “สี” คือสิ่งที่มีอิทธิพลที่สุดในใจของ “ผู้บริโภค” การวางตำแหน่งและกำหนดสัดส่วนให้กับการออกแบบงานโฆษณาเพื่อให้งานมีความโดดเด่น ด้วยการศึกษางานศิลปะ จะช่วยให้การออกแบบมีความน่าสนใจขึ้น ที่สำคัญ “ศิลปะ” เกิดการย้อนยุคและสามารถนำกลับไปใช้กับงานออกแบบได้เสมอ ฉะนั้นผู้ออกแบบจะต้องเป็นผู้คาดเดา Trend ที่ดี 3) ขั้นตอนการออกแบบจะเริ่มขึ้นจากการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายด้วยหลัก “จิตวิทยา” การศึกษาคู่แข่งและการทำงานร่วมกันเป็นทีมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะช่วยให้งานออกมาตรงวัตถุประสงค์ 4) กลยุทธ์และเทคนิคการออกแบบงานโฆษณาทางสื่อสิ่งพิมพ์ ด้วยการใช้ “ภาพ” นับว่าเป็นกลยุทธ์ที่ได้ผลที่สุดในการออกแบบ เพราะภาพจะมีผลต่อสายตา การสร้างความสดและความใหม่ในลักษณะของงานออกแบบที่ไม่มีใครทำ หรือนึกไม่ถึง ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่สำคัญการออกแบบต้องสามารถสร้าง “กิเลส” ความต้องการให้เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมายได้ 5) คุณสมบัติของนักออกแบบในลำดับแรกนั้นต้องศึกษาค้นคว้าความรู้และมีความรู้ที่หลากหลาย ทั้งด้านศิลปะ การตลาด เปิดรับสิ่งใหม่ ๆ และศึกษา “ศาสตร์” การเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เป็นผู้ที่สังเกตและวิเคราะห์ ตั้งปัญหา ประเด็นเล็ก ๆ จนถึงประเด็นใหญ่ เพื่อฝึกฝนการทำงานอย่างเป็นกระบวนการและเป็นขั้นตอน 6) แนวโน้มและทิศทางของโฆษณาทางสื่อสิ่งพิมพ์ “โฆษณาทางสื่อสิ่งพิมพ์” จะมีความหลากหลายและสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย

ได้มากขึ้น จะมีเทคโนโลยีและเทคนิคใหม่ๆ ที่เข้ามาช่วยทำให้การออกแบบมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ฉะนั้นผู้ออกแบบต้องสนใจและศึกษาการเปลี่ยนแปลงรวมถึงพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา

กุลประภัสสร โกละกะ [35] ศึกษาเรื่องประสิทธิผลของสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาด้าน ประชากรศึกษาเน้นหนักเรื่องสุขภาพอนามัย สำหรับประชาชนในเขตชนบทจำนวน 60 คน ผล การศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าสื่อสิ่งพิมพ์ทุกชนิดมีประโยชน์มาก แผ่นพับและโปสเตอร์ทำให้ เข้าใจมากยิ่งขึ้นและพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เกิดความเข้าใจในเรื่องราวได้ง่ายขึ้น ขนาด ตัวหนังสือมีผลต่อการอ่าน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่า ตัวหนังสือในสื่อสิ่งพิมพ์มีขนาดที่เหมาะสม และช่วยให้การอ่านง่ายขึ้น ส่วนเรื่องความยาวของเนื้อเรื่องมีความเหมาะสม ภาษาเขียนอ่านแล้วเข้าใจ เนื้อเรื่องได้ง่าย สำหรับโปสเตอร์เรื่องเอดส์ กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเนื้อหาสั้นเกินไป อ่านเนื้อเรื่องแล้ว พอเข้าใจ และพบว่าสื่อสิ่งพิมพ์มีประโยชน์อย่างมาก สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ โดย นำไปปฏิบัติเอง นำไปใช้ให้คำแนะนำแก่บุคคลในครอบครัวและเพื่อนบ้านได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการออกแบบ ไปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) กับเนื้อหาเชิงลบ (Negative) เพื่อประกอบการให้ความรู้ด้านยาเสพติดเปรียบเทียบคุณภาพของสื่อ ไปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) กับเนื้อหาเชิงลบ (Negative) และศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อ ไปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) และเนื้อหาเชิงลบ (Negative) โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพของสถาบันจิตเวชารักษ์ จำนวน 81 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพจำนวน 38 ท่าน โดยคัดเลือกจากประสบการณ์ในการทำงานด้านการดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพไม่น้อยกว่า 3 ปี

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ประกอบด้วย

3.1.2.1 ไปสเตอร์ยาเสพติด

- 1) ไปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) เรื่อง “เริ่มชีวิตใหม่”
- 2) ไปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) เรื่อง “โอกาสสุดท้ายของชีวิต”

3.1.2.2 แบบประเมินคุณภาพโปสเตอร์ยาเสพติด

3.1.2.3 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ ที่มีต่อโปสเตอร์ยาเสพติด

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.3.1 ขั้นตอนการสร้างโปสเตอร์ยาเสพติด

3.3.1.1 รวบรวมโปสเตอร์ยาเสพติดรวมถึง สุราและบุหรี่ จากหน่วยงานต่างๆที่สามารถดาวน์โหลดไฟล์จากเว็บไซต์ของหน่วยงานนั้นๆ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนเมษายนถึง เดือนกันยายน 2558 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 83 ชิ้น

3.3.1.2 พิจารณาและวิเคราะห์ข้อมูลของโปสเตอร์ทั้ง 83 ชิ้น โดยพิจารณาในด้านต่างๆดังนี้

1) ด้านเนื้อหาในการสื่อความหมายและประเภทของโปสเตอร์ยาเสพติดพบว่า

(1) เนื้อหาเชิงบวก (Positive) จำนวน 31 ชิ้น ประกอบด้วย ความหวัง จำนวน 14 ชิ้น ความรัก จำนวน 13 ชิ้น และความศรัทธา จำนวน 4 ชิ้น

(2) เนื้อหาเชิงลบ (Negative) จำนวน 52 ชิ้น ประกอบด้วย ความกลัว จำนวน 44 ชิ้น กฎหมาย จำนวน 6 ชิ้น และความเศร้าใจ จำนวน 2 ชิ้น

2) การจัดวางแนวของโปสเตอร์พบว่า มีการจัดวางรูปแบบในแนวตั้ง จำนวน 78 ชิ้น และจัดวางรูปแบบในแนวนอนจำนวน 5 ชิ้น

3) การใช้ภาพในการออกแบบโปสเตอร์ทั้ง 83 ชิ้น พบว่า
(1) โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) มีการใช้ภาพถ่าย จำนวน 15 ชิ้น ภาพวาด / ภาพการ์ตูน จำนวน 12 ชิ้น ภาพกราฟิก จำนวน 1 ชิ้น และไม่มีภาพ จำนวน 3 ชิ้น

(2) โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) มีการใช้ภาพถ่าย จำนวน 16 ชิ้น ภาพเหตุการณ์จริง จำนวน 4 ชิ้น ภาพวาด / ภาพการ์ตูน จำนวน 9 ชิ้น ภาพกราฟิก จำนวน 21 ชิ้น และไม่มีภาพ จำนวน 2 ชิ้น

4) สีที่ใช้ในการออกแบบ พบว่า
(1) โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) ส่วนใหญ่ใช้สีฟ้า สีขาว สีเขียว สีชมพู และสีน้ำตาล

(2) โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) ส่วนใหญ่ใช้ สีเทา สีดำ สีแดง และสีเหลือง

5) การเล่าเรื่องของโปสเตอร์ทั้ง 83 ชิ้น พบว่า

(1) โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) ส่วนใหญ่เล่าเรื่องวิธีการเลิกยาเสพติด แนะนำสถานบำบัดต่างๆ ความรักจากครอบครัว ชุมชน สังคม วิธีการป้องกันตนเองจากยาเสพติด

(2) โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) ส่วนใหญ่จะเล่าเรื่อง โทษพิษภัย อันตรายของยาเสพติด ชนิด ลักษณะของสารเสพติดแต่ละประเภท และกฎหมาย

3.3.1.3 นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์โปสเตอร์ยาเสพติดในด้านต่างมากำหนดขอบเขตของโปสเตอร์ทั้ง 2 ประเภท โดยแบ่งออกเป็น

1) โปสเตอร์เชิงบวก (Positive)

(1) ขนาดของโปสเตอร์ ผู้วิจัยเลือกใช้ ขนาด A3 แนวนอน

(2) เนื้อหา ผู้วิจัยเลือกใช้ “ความหวัง” ในการสื่อความหมายเนื่องจากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญพบว่าโปสเตอร์เชิงบวกมีการนำ “ความหวัง” มาใช้เป็นเนื้อหาในการนำเสนอมากที่สุด จำนวน 14 ชิ้น จาก ทั้งหมด 31 ชิ้น

(3) ภาพประกอบ ผู้วิจัยเลือกใช้ ภาพถ่ายเนื่องจากการพิจารณาวิเคราะห์โปสเตอร์เชิงบวกทั้ง 31 ชิ้น พบว่า มีการนำภาพถ่ายมาใช้เป็นภาพประกอบมากที่สุดจำนวน 15 ชิ้น

(4) แนวคิดในการออกแบบ จากสถิติผู้เข้ารับการบำบัดรักษาเสพติดทั้งหมดของสถาบันราชกุมารภักดิ์ ปี 2559 พบว่า ช่วงอายุที่เข้ารับการบำบัดรักษามากที่สุดคือ ช่วงอายุ 20 -24 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาและมียางานทำ มีอนาคตที่ดีผู้วิจัยจึงเลือกใช้การสื่อให้ผู้ป่วยยาเสพติดมีความหวังในเข้ารับการบำบัดรักษาและสามารถประสบผลความสำเร็จในชีวิต เรียนจบ มีอนาคตที่ดีมีงานที่มั่นคง ในหัวข้อ “เริ่มชีวิตใหม่”

(5) สีที่ใช้ในการออกแบบโปสเตอร์ เลือกใช้สีฟ้า สีขาวและสีแดง

2) โปสเตอร์เชิงลบ (Negative)

(1) ขนาดของโปสเตอร์ ผู้วิจัยเลือกใช้ ขนาด A3 แนวนอน

(2) เนื้อหา ผู้วิจัยเลือกใช้ “ความกลัว” ในการสื่อความหมายเนื่องจากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญพบว่าโปสเตอร์เชิงลบมีการนำ “ความกลัว” มาใช้เป็นเนื้อหาในการนำเสนอมากที่สุด จำนวน 44 ชิ้น จาก ทั้งหมด 52 ชิ้น

(3) ภาพประกอบ ผู้วิจัยเลือกใช้ ภาพถ่ายเนื่องจากการพิจารณาวิเคราะห์โปสเตอร์เชิงลบทั้ง 52 ชิ้น พบว่า มีการนำภาพถ่ายมาใช้เป็นภาพประกอบมากที่สุดจำนวน 16 ชิ้น

(4) แนวคิดในการออกแบบ ผู้วิจัยเลือกใช้การสื่อให้ผู้ป่วยยาเสพติดเห็นถึงผลที่ร้ายแรงที่สุดของการใช้ยาเสพติด คือ “การเสียชีวิต” จากข้อมูลการออกฤทธิ์ของยาเสพติดประเภทกดประสาทถ้าใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน จะทำให้สมองเสื่อมประสาทหลอน เห็นภาพลวงตา หวาดระแวง คลุ้มคลั่ง เสียสติ เป็นบ้า อาจทำร้ายตนเองและผู้อื่นได้ หรือในกรณีที่ได้รับยาในปริมาณมาก (Overdose) จะไปกดประสาท และระบบการหายใจทำให้หมดสติ และถึงแก่ความตายได้

(5) สีที่ใช้ในการออกแบบโปสเตอร์ เลือกใช้สีเทาสีดำ สีแดง

3.3.1.4 การออกแบบ โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive)

- 1) กำหนดรายละเอียดของภาพที่จะใช้ในการออกแบบโปสเตอร์
- 2) ถ่ายภาพตามรายละเอียดที่ได้วางไว้

ภาพที่ 3.1 การถ่ายภาพประกอบโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive)

- 3) นำภาพถ่ายมาปรับแต่งภาพด้วยโปรแกรมPhoto Shop
- 4) นำภาพถ่ายที่ปรับแต่งเรียบร้อยแล้วจัดวางเลย์เอาต์ตามที่ได้กำหนดไว้

ภาพที่ 3.2 การวางเลย์เอาต์ตามแบบร่างของ โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive)

- 5) วางพาดหัวและคำอธิบาย
- 6) เพิ่มส่วนประกอบอื่นๆ เช่น ตราสัญลักษณ์ ข้อมูลการติดต่อหน่วยงาน
- 7) ปรับแต่งให้โปสเตอร์สวยงามและเสร็จสมบูรณ์
- 8) ส่งผลงานให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเพื่อขอคำแนะนำ
- 9) ปรับแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ

ภาพที่ 3.3 โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) เสร็จสมบูรณ์

3.3.1.5 การออกแบบ โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative)

- 1) กำหนดรายละเอียดของภาพที่จะใช้ในการออกแบบโปสเตอร์
- 2) ถ่ายภาพตามรายละเอียดที่ได้วางไว้

ภาพที่ 3.4 การถ่ายภาพประกอบ โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative)

- 3) นำภาพถ่ายมาปรับแต่งภาพด้วยโปรแกรมPhoto Shop
- 4) นำภาพถ่ายที่ปรับแต่งเรียบร้อยแล้วมาวางเลย์เอาต์ตามแบบร่างที่ได้

กำหนดไว้

ภาพที่ 3.5 การวางเลย์เอาต์ตามแบบร่างของโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative)

- 5) วางพาดหัวและคำอธิบาย
- 6) เติมส่วนประกอบอื่นๆ เช่น ตราสัญลักษณ์ ข้อมูลการติดต่อหน่วยงาน
- 7) ปรับแต่งให้โปสเตอร์สวยงามและเสร็จสมบูรณ์
- 8) ส่งผลงานให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเพื่อขอคำแนะนำ
- 9) ปรับแก้ไขตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำ

ภาพที่ 3.6 โปสเตอร์โฆษณาสดุดีที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) เสร็จสมบูรณ์

3.3.2 การสร้างแบบประเมินคุณภาพของโปสเตอร์

3.3.2.1 ศึกษาข้อมูลการประเมินคุณภาพของสื่อเพื่อนำมากำหนดข้อคำถาม โดยมีข้อคำถามจำนวน 17 ข้อ แบ่งข้อคำถามออกเป็น 2 ด้านคือ ด้านเนื้อหาจำนวน 7 ข้อ และด้านการออกแบบจำนวน 10 ข้อ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) ข้อคำถามด้านเนื้อหาประกอบด้วยข้อถามจำนวน 7ข้อ ดังนี้
 - (1) เนื้อหาของโปสเตอร์มีความถูกต้อง
 - (2) เนื้อหาของโปสเตอร์ช่วยให้เข้าใจได้ง่าย
 - (3) เนื้อหาของโปสเตอร์มีความเหมาะสมกับผู้ป่วย
 - (4) การใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน
 - (5) การใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ตามวัตถุประสงค์
 - (6) รูปแบบการนำเสนอมีความเหมาะสม

- (7) เนื้อหาในโปสเตอร์ช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้ป่วยได้
- 2) ข้อคำถามด้านการออกแบบประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ ดังนี้
- (1) ความคิดสร้างสรรค์
 - (2) ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษร
 - (3) การจัดวางองค์ประกอบที่เหมาะสม
 - (4) พื้นที่ทั้งหมดใช้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - (5) การใช้สีเหมาะสม
 - (6) การใช้เทคนิคทางศิลปะเหมาะสม
 - (7) รูปภาพสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน
 - (8) รูปภาพมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา
 - (9) การออกแบบโปสเตอร์ดึงดูดความสนใจของผู้ป่วย
 - (10) การออกแบบโปสเตอร์ช่วยให้ผู้ป่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้

3.3.2.2 แบบประเมินคุณภาพของโปสเตอร์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการใช้แบบสอบถามปลายปิด (Close – ended - Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับแบบ Rating Scale [36] เพื่อประเมินคุณภาพของโปสเตอร์ในด้านเนื้อหาและด้านการออกแบบ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	มีคุณภาพในระดับดีมาก
4	หมายถึง	มีคุณภาพในระดับดี
3	หมายถึง	มีคุณภาพในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีคุณภาพในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีคุณภาพในระดับน้อยที่สุด

3.3.2.3 การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแบบประเมินคุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก(Positive)และเชิงลบ(Negative)ในครั้งนี้นำมาใช้การตรวจสอบหาความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา โดยการนำแบบสอบถามที่เรียบเรียงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์หรือเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม โดยมีเกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถามดังนี้

ให้คะแนน	+1	แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน	0	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน	-1	แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

โดยข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 มีความเที่ยงตรงสามารถนำไปใช้ได้ และข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ยังไม่สามารถนำไปใช้ได้ต้องมีการปรับปรุง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในด้านการประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือได้แก่

- 1) ดร.ชลิตา ทรงประสิทธิ์ หัวหน้าสาขาวิชาศิลปะการถ่ายภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- 2) ดร.ภัตสร สังข์ศรี คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- 3) ดร.สุชาติ แสนพิช อาจารย์ประจำศูนย์วิชาการเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตารางที่ 3.1 สรุปผลการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแบบประเมินคุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติด

ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าIOC	แปลผล
	1	2	3		
ด้านเนื้อหาโปสเตอร์					
เนื้อหาของโปสเตอร์มีความถูกต้อง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
เนื้อหาของโปสเตอร์ช่วยให้เข้าใจได้ง่าย	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
เนื้อหาของโปสเตอร์มีความเหมาะสมกับผู้ป่วย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
การใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
การใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
การใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ตาม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
วัตถุประสงค์ของโปสเตอร์					
รูปแบบการนำเสนอมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ตารางที่ 3.1สรุปผลการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแบบประเมินคุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติด
(ต่อ)

ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่า IOC	แปลผล
	1	2	3		
เนื้อหาในโปสเตอร์ช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้ป่วยได้	+1	+1	0	0.67	ใช้ได้
ด้านการออกแบบโปสเตอร์					
ความคิดสร้างสรรค์	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษร	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
การจัดวางองค์ประกอบที่เหมาะสม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
พื้นที่ทั้งหมดใช้อย่างมีประสิทธิภาพ	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้
การใช้สีเหมาะสม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
การใช้เทคนิคทางศิลปะเหมาะสม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
รูปภาพสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
รูปภาพมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
การออกแบบโปสเตอร์ดึงดูดความสนใจของผู้ป่วย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
การออกแบบโปสเตอร์ช่วยให้ผู้ป่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้	0	+1	0	0.34	ใช้ไม่ได้

จากตารางที่ 3.5พบว่าผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) มีข้อคำถาม 1ข้อที่ไม่สามารถนำไปใช้ได้คือ “การออกแบบโปสเตอร์ช่วยให้ผู้ป่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้”

3.3.3 การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปสเตอร์ยาเสพติด

3.3.3.1 ศึกษาข้อมูลการประเมินความพึงพอใจเพื่อนำมากำหนดข้อคำถาม โดยมีข้อคำถามจำนวน 14 ข้อ แบ่งข้อคำถามออกเป็น 3 ด้านคือ ด้านเนื้อหาจำนวน 5 ข้อ และด้านการออกแบบจำนวน 6 ข้อ และด้านการนำไปใช้ประโยชน์ 3 ข้อ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- 1) ข้อคำถามด้านเนื้อหาประกอบด้วยข้อถามจำนวน 5 ข้อ ดังนี้
 - (1) เนื้อหาที่น่าสนใจ
 - (2) เนื้อหาเข้าใจง่าย
 - (3) เนื้อหาเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้
 - (4) ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน
 - (5) ภาษามีความเหมาะสม
- 2) ข้อคำถามด้านการออกแบบประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 6 ข้อ ดังนี้
 - (1) ภาพสื่อความหมายได้ตรงกับเนื้อหา
 - (2) ภาพคมชัด สวยงาม
 - (3) สีของโปสเตอร์มีความเหมาะสม
 - (4) ตัวอักษรมองเห็นได้ชัดเจน อ่านง่าย
 - (5) ตัวอักษรมีขนาดเหมาะสม
 - (6) องค์ประกอบต่างๆจัดวางอย่างเหมาะสม
- 3) ข้อคำถามก้านการนำไปใช้ประโยชน์ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน

3 ข้อ ดังนี้

ยาเสพติด

- (1) โปสเตอร์ช่วยให้การบรรยายมีความน่าสนใจ
- (2) มีความเหมาะสมสำหรับนำไปประกอบการให้ความรู้แก่ผู้ป่วย
- (3) ดึงดูดความสนใจของผู้ป่วยได้

3.3.3.2 แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อ โปสเตอร์ยาเสพติดที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการใช้แบบสอบถามปลายปิด (Close – ended - Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5ระดับแบบ Rating Scale [36] เพื่อประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการดูแลผู้ป่วยยาเสพติดที่มีต่อโปสเตอร์ยาเสพติดในด้านเนื้อหาด้านการออกแบบและด้านการนำไปใช้ประโยชน์ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	พึงพอใจในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	พึงพอใจในระดับมาก
3	หมายถึง	พึงพอใจในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	พึงพอใจในระดับน้อย
1	หมายถึง	พึงพอใจในระดับน้อยที่สุด

3.3.3.3 การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแบบประเมินคุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก(Positive)และเชิงลบ(Negative)ในครั้งนี้ใช้การตรวจสอบหาความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา โดยการนำแบบสอบถามที่เรียบเรียงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามวัตถุประสงค์หรือเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้เพื่อขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม โดยมีเกณฑ์ในการตรวจพิจารณาข้อคำถามดังนี้

ให้คะแนน	+1	แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน	0	ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
ให้คะแนน	-1	แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

โดยข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 มีความเที่ยงตรงสามารถนำไปใช้ได้ และข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ยังไม่สามารถนำไปใช้ได้ต้องมีการปรับปรุง ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือ เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในด้านการประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือได้แก่

- 1) ดร.ชลิตา ทรงประสิทธิ์ หัวหน้าสาขาวิชาศิลปการถ่ายภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- 2) ดร.ภัสสร สังข์ศรี คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- 3) ดร.สุชาติ แสนพิช อาจารย์ประจำศูนย์วิชาการเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตารางที่ 3.2 สรุปผลการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแบบประเมินความพึงพอใจของโปสเตอร์ยาเสพติด

ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าIOC	แปลผล
	1	2	3		
ด้านเนื้อหา					
เนื้อหาที่มีความน่าสนใจ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
เนื้อหาเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
เนื้อหาเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้	0	+1	+1	0.67	ใช้ได้

ตารางที่ 3.2สรุปผลการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแบบประเมินความพึงพอใจของโปสเตอร์
ยาเสพติด (ต่อ)

ข้อความถามในแบบสอบถาม	ผู้เชี่ยวชาญคนที่			ค่าIOC	แปลผล
	1	2	3		
ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ภาษามีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ด้านการออกแบบ					
ภาพสื่อความหมายได้ตรงกับเนื้อหา	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
ภาพคมชัด สวยงาม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
สีของโปสเตอร์มีความเหมาะสม	+1	0	+1	0.67	ใช้ได้
ตัวอักษรมองเห็นได้ชัดเจน อ่านง่าย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ตัวอักษรมีขนาดเหมาะสม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
องค์ประกอบต่างๆจัดวางอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
การนำไปใช้ประโยชน์					
โปสเตอร์ช่วยให้การบรรยายมีความน่าสนใจ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
มีความเหมาะสมสำหรับนำไปประกอบการให้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
ความรู้แก่ผู้ป่วยยาเสพติด					
ดึงดูดความสนใจของผู้ป่วยได้	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

จากตารางที่ 3.5พบว่าผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) ข้อคำถามทุกข้อสามารถนำไปใช้ได้

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บข้อมูลมีลำดับขั้นตอนดังนี้

3.4.1 ทำหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญในการประเมินคุณภาพของโปสเตอร์

3.4.2 นำโปสเตอร์ที่ออกแบบเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินด้วยแบบประเมินคุณภาพของโปสเตอร์โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและด้านการออกแบบ

3.4.2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 3 ท่าน โดยเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญทางด้านการดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปี ได้แก่

- 1) นพ.สุเชษ เชื้อภักดี นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ สถาบันราชกุมารภักษ์
- 2) คุณพรชนก ทรัพย์เกิด พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ สถาบันราชกุมารภักษ์
- 3) คุณลักขณา กลางคาร นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการพิเศษ สถาบันราชกุมารภักษ์

3.4.2.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ 3 ท่าน เป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางด้านการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ของสถาบันราชกุมารภักษ์ หรือปฏิบัติงานเกี่ยวข้องในด้านการสอนวิชาการ ศิลปะหรือทางด้านการออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ โดยมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า 5 ปี ได้แก่

- 1) คุณณรงค์ฤทธิ์ รัตนประทุม เจ้าหน้าที่งานโสตทัศนศึกษาชำนาญงาน สถาบันราชกุมารภักษ์
- 2) คุณสมศักดิ์ หัตถกิจ ครูชำนาญการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โรงเรียนปทุมวิไล ปทุมธานี
- 3) คุณบุญจิรา วงษ์ป่า อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจรัลพงษานุการ

3.4.3 ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโปรแกรมยาเสพติดทั้ง 2 แบบตามวันและเวลาที่ผู้ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพสะดวก โดยการคัดเลือกผู้ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ จากประสบการณ์ในการทำงานด้านการดูแลผู้ป่วยยาเสพติด ในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพไม่น้อยกว่า 3 ปี จำนวน 38 ท่าน

3.4.4 นำข้อมูลที่ได้จากทดสอบไปวิเคราะห์

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ ดังนี้

3.1 แบบประเมินคุณภาพเมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินคุณภาพ ผู้วิจัยนำมาตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลแล้วจึงนำคำตอบที่ได้มาลงรหัสบันทึกข้อมูลและ

ประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยจะนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยผู้วิจัยได้แบ่งเกณฑ์แบบประเมินคุณภาพออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับดี
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	0 – 1.49	หมายถึง	มีคุณภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2 แบบประเมินความพึงพอใจผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบความพึงพอใจแล้ว ผู้วิจัยนำมาตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลแล้วจึงนำคำตอบที่ได้มาลงรหัสบันทึกข้อมูลและประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยจะนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง โดยผู้วิจัยได้แบ่งเกณฑ์แบบประเมินคุณภาพออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	0 – 1.49	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษากระบวนการออกแบบ โปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) กับเนื้อหาเชิงลบ (Negative) เพื่อประกอบการให้ความรู้ด้านยาเสพติด 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพของสื่อ โปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเชิงบวก (positive) กับเนื้อหาเชิงลบ (negative) 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) และเนื้อหาเชิงลบ (Negative) โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

4.1 ผลการสังเคราะห์การออกแบบโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) กับเนื้อหาเชิงลบ (Negative) เพื่อประกอบการให้ความรู้ด้านยาเสพติด

4.2 ผลการวิเคราะห์คุณภาพของโปสเตอร์ด้านเนื้อหาและการออกแบบจากผู้เชี่ยวชาญ

4.3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปสเตอร์ยาเสพติด

4.1 ผลการสังเคราะห์การออกแบบโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเชิงบวก(Positive) กับเนื้อหาเชิงลบ (Negative) เพื่อประกอบการให้ความรู้ด้านยาเสพติด

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการเก็บรวบรวมข้อมูลโปสเตอร์ระหว่างเดือนเมษายน – เดือนกันยายน 2558 ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 83 ชิ้น โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินในด้านเนื้อหาในการสื่อความหมายและประเภทของโปสเตอร์ยาเสพติดการจัดวางแนวของโปสเตอร์การใช้ภาพสีที่ใช้ในการออกแบบ และการเล่าเรื่องของโปสเตอร์ นำข้อมูลจากการวิเคราะห์มาทำการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดขอบเขตของโปสเตอร์ทั้ง 2 ประเภท ดังนี้

4.1.1. โปสเตอร์เชิงบวก (Positive)

4.1.1.1 ขนาดของโปสเตอร์ A3 แนวนอน วางภาพจากซ้ายไปขวา

4.1.1.2 เนื้อหา ใช้ “ความหวัง” ในการสื่อความหมายเนื่องจากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญพบว่า โปสเตอร์เชิงบวกมีการนำ “ความหวัง” มาใช้เป็นเนื้อหาในการนำเสนอมากที่สุด

4.1.1.3 ภาพประกอบ ใช้ภาพถ่ายเนื่องจากการพิจารณาวิเคราะห์โปสเตอร์พบว่า มีการนำภาพถ่ายมาใช้เป็นภาพประกอบมากที่สุด

ตารางที่ 4.1 สรุปรายละเอียดของภาพที่ใช้ในการออกแบบโปสเตอร์เชิงบวก (Positive)

คนที่	การแต่งกาย	ท่าทาง
1	เสื้อกล้ามหรือถอดเสื้อ กางเกงขาสั้น ไม่สวมรองเท้า	นั่งกุ่มหัวหรือกอดเข้า ใช้ยาเสพติด โซมซุบผอม ดูแล้วหดหู่
2	ชุดผู้ป่วย(บ่าบัดด้วยยา)	นั่งคุกเข่า หน้าตาขมเหมือนคนที่หนึ่ง แต่เก็บผม แต่งตัวเรียบร้อย
3	ชุดผู้ป่วย(ฟื้นฟูสมรรถภาพ) ชุดเสื้อยืด คอกลม กางเกงวอร์ม รองเท้าผ้าใบ	คล้ายท่าวิ่งออกตัวไต่ระดับสูงกว่าคนที่ 2
4	นักศึกษาเสื้อเชิ้ตสีขาว กางเกงสีดำ รองเท้าสุภาพ	ยื่นย่อขาเล็กน้อย ไต่ระดับจากคนที่ 3 ถือหนังสือ
5	เสื้อเชิ้ตสีสุภาพ กางเกงและรองเท้าสุภาพ สวมหมวกวิศวกร	ยืนตรงตามความสูงหนีบม้วนกระดาษ

4.1.1.4 แนวคิดในการออกแบบ จากสถิติผู้เข้ารับการบำบัดรักษายาเสพติดทั้งหมดของสถาบันชันัญรักษ์ ปี 2559 พบว่า ช่วงอายุที่เข้ารับการบำบัดรักษามากที่สุดคือ ช่วงอายุ 20 -24 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่กำลังจะสำเร็จการศึกษาและมึงานทำ มีอนาคตที่ดีผู้วิจัยจึงเลือกใช้ การสื่อให้ผู้ป่วยยาเสพติดมีความหวังในเข้ารับการบำบัดรักษาและสามารถประสบผลความสำเร็จในชีวิต เรียนจบ มีอนาคตที่ดีมีงานที่มั่นคง ในหัวข้อ “เริ่มชีวิตใหม่”

4.1.1.5 สีที่ใช้ในการออกแบบโปสเตอร์ เลือกใช้สีฟ้า สีขาวและสีแดง

4.1.2. โปสเตอร์เชิงลบ (Negative)

4.1.2.1 ขนาดของโปสเตอร์ A3 แนวนอน วางภาพจากซ้ายไปขวา

4.1.2.2 เนื้อหาใช้ “ความกลัว” ในการสื่อความหมายเนื่องจากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญพบว่าโปสเตอร์เชิงลบมีการนำ “ความกลัว” มาใช้เป็นเนื้อหาในการนำเสนอมากที่สุด

4.1.2.3 ภาพประกอบ ใช้ภาพถ่ายเนื่องจากการพิจารณาวิเคราะห์โปสเตอร์เชิงลบทั้ง 52 ชิ้น พบว่า มีการนำภาพถ่ายมาใช้เป็นภาพประกอบมากที่สุด

ตารางที่ 4.2 สรุปรายละเอียดของภาพที่ใช้ในการออกแบบ โปสเตอร์เชิงลบ (Negative)

คนที่	การแต่งกาย	ท่าทาง
1	เสื้อกล้ามหรือถอดเสื้อกางเกงขาสั้น ไม่สวมรองเท้า	นั่งกุ่มหัวหรือกอดเข้า ใช้ยาเสพติด โซม ชูบพอม ดูแล้วหดหู่
2	ชุดผู้พาย(พื้นฟูสมรรถภาพ) ชุดเสื้อยืด คอกลม กางเกงวอร์ม รองเท้าผ้าใบ	คล้ายท่าวิ่งออกตัวไต่ระดับสูงกว่าคนที่ 1
3	ชุดนักศึกษาเสื้อเชิ้ตสีขาว กางเกงสีดำ รองเท้าสุภาพ	ยืนตรงถือหนังสือ
4	ชุดนักศึกษาเสื้อเชิ้ตสีขาวมีรอยเปื้อน เสื้อหลุดจากกางเกง	ยืนย่อลงเล็กน้อยต่ำกว่าคนที่ 3 แสดงท่าทางเหมือนกำลังใช้ยา
5	ชุดนักศึกษาเสื้อเชิ้ตสีขาวมีรอยเปื้อน เสื้อหลุดจากกางเกง	นอนราบกับพื้น ตาค้าง

4.1.2.4 แนวคิดในการออกแบบ ใช้การสื่อให้ผู้ป่วยยาเสพติดเห็นถึงผลที่ร้ายแรงที่สุดของการใช้ยาเสพติด คือ “การเสียชีวิต” จากข้อมูลการออกฤทธิ์ของยาเสพติดประเภทกดประสาทถ้าใช้ติดต่อกันเป็นเวลานาน จะทำให้สมองเสื่อมประสาทหลอน เห็นภาพลวงตาหวาดระแวง คลุ้มคลั่ง เสียสติ เป็นบ้า อาจทำร้ายตนเองและผู้อื่นได้ หรือในกรณีที่ได้รับยาในปริมาณมาก (Overdose) จะไปกดประสาท และระบบการหายใจทำให้หมดสติ และถึงแก่ความตายได้

4.1.2.5 สีที่ใช้ในการออกแบบ โปสเตอร์ เลือกใช้สีเทา สีดำ สีแดง

4.2 ผลการวิเคราะห์คุณภาพของโปสเตอร์ด้านเนื้อหาและการออกแบบจากผู้เชี่ยวชาญ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ด้านเนื้อหาจำแนกรายด้าน

โปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive)	\bar{x}	SD.	ระดับคุณภาพ
1 เนื้อหาของโปสเตอร์มีความถูกต้อง	4.7	0.6	ดีมาก
2 เนื้อหาของโปสเตอร์ช่วยให้เข้าใจได้ง่าย	4.7	0.6	ดีมาก

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ด้านเนื้อหาจำแนกรายด้าน(ต่อ)

โปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive)	\bar{X}	SD.	ระดับคุณภาพ
3 เนื้อหาของโปสเตอร์มีความเหมาะสมกับผู้ป่วย	4.3	1.2	ดี
4 การใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน	4.3	0.6	ดี
5 การใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ตามวัตถุประสงค์ของโปสเตอร์	4.0	1.0	ดี
6 รูปแบบการนำเสนอมีความเหมาะสม	3.7	1.2	ดี
7 เนื้อหาในโปสเตอร์ช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้ป่วยได้	4.3	1.2	ดี
โดยรวม	4.3	0.7	ดี

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของโปสเตอร์เชิงบวก ในภาพรวมด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดี ($\bar{X}=4.3$, S.D = 0.7) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามี 2 ข้อที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก คือ เนื้อหาของโปสเตอร์มีความถูกต้อง ($\bar{X}= 4.7$) เนื้อหาของโปสเตอร์ช่วยให้เข้าใจได้ง่าย ($\bar{X}= 4.7$) และมี 5 ข้อ ที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดีคือ เนื้อหาของโปสเตอร์มีความเหมาะสมกับผู้ป่วย ($\bar{X}=4.3$) การใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน ($\bar{X}=4.3$) การใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ตามวัตถุประสงค์ของโปสเตอร์ ($\bar{X}=4.0$) รูปแบบการนำเสนอมีความเหมาะสม ($\bar{X}= 3.7$)และเนื้อหาในโปสเตอร์ช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้ป่วยได้ ($\bar{X}= 4.3$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ด้านการออกแบบจำแนกรายด้าน

โปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive)	\bar{X}	SD.	ระดับคุณภาพ
1 ความคิดสร้างสรรค์	5.0	0.0	ดีมาก
2 ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษร	4.3	1.2	ดี
3 การจัดวางองค์ประกอบที่เหมาะสม	4.7	0.6	ดีมาก
4 พื้นที่ทั้งหมดใช้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.7	0.6	ดีมาก

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ด้านการออกแบบจำแนกรายด้าน (ต่อ)

โปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive)	\bar{X}	SD.	ระดับคุณภาพ
5 การใช้สีเหมาะสม	5.0	0.0	ดีมาก
6 การใช้เทคนิคทางศิลปะเหมาะสม	4.7	0.6	ดีมาก
7 รูปภาพสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน	5.0	0.0	ดีมาก
8 รูปภาพมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา	5.0	0.0	ดีมาก
9 การออกแบบโปสเตอร์ดึงดูดความสนใจของผู้ป่วย	4.3	0.6	ดี
โดยรวม	4.7	0.4	ดีมาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของโปสเตอร์เชิงบวก ในภาพรวมด้านการออกแบบ อยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.7$, S.D = 0.4) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ทุกข้อมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก มีเพียง 2 ข้อ ที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดี คือ ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษร ($\bar{X} = 4.3$) และการออกแบบโปสเตอร์ดึงดูดความสนใจของผู้ป่วย ($\bar{X} = 4.3$)

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ภาพรวม

คุณภาพโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive)	\bar{X}	SD	ระดับคุณภาพ
ด้านเนื้อหา	4.3	0.3	ดี
ด้านการออกแบบ	4.7	0.4	ดีมาก
รวม	4.5	0.2	ดีมาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของโปสเตอร์เชิงบวก ในภาพรวมอยู่ในระดับ ดีมาก ($\bar{X} = 4.5$, S.D = 0.2)

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงลบ(Negative) ด้านเนื้อหาจำแนกรายด้าน

โปสเตอร์ยาเสพติดเชิงลบ (Negative)	\bar{X}	SD	ระดับคุณภาพ
1 เนื้อหาของโปสเตอร์มีความถูกต้อง	4.7	0.6	ดีมาก
2 เนื้อหาของโปสเตอร์ช่วยให้เข้าใจได้ง่าย	4.7	0.6	ดีมาก
3 เนื้อหาของโปสเตอร์มีความเหมาะสมกับผู้ป่วย	4.7	0.6	ดีมาก
4 การใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน	4.3	0.6	ดี
5 การใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ตามวัตถุประสงค์ของโปสเตอร์	4.0	1.0	ดี
6 รูปแบบการนำเสนอมีความเหมาะสม	4.3	1.2	ดี
7 เนื้อหาในโปสเตอร์ช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้ป่วยได้	4.7	0.6	ดีมาก
โดยรวม	4.5	0.2	ดีมาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงลบในภาพรวมด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมาก($\bar{X}=4.5$, S.D = 0.2) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามี 4 ข้อที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก คือ เนื้อหาของโปสเตอร์มีความถูกต้อง ($\bar{X}=4.7$) เนื้อหาของโปสเตอร์ช่วยให้เข้าใจได้ง่าย ($\bar{X}= 4.7$) เนื้อหาของโปสเตอร์มีความเหมาะสมกับผู้ป่วย ($\bar{X}= 4.7$) เนื้อหาในโปสเตอร์ช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้ป่วยได้ ($\bar{X}= 4.7$) และมี 3 ข้อ ที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดี คือ การใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน ($\bar{X}= 4.3$) การใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ตามวัตถุประสงค์ของโปสเตอร์ ($\bar{X}= 4.0$) และรูปแบบการนำเสนอมีความเหมาะสม ($\bar{X}= 4.3$)

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงลบ(Negative) ด้านการออกแบบจำแนกรายด้าน

โปสเตอร์ยาเสพติดเชิงลบ (Negative)	\bar{X}	SD	ระดับคุณภาพ
1 ความคิดสร้างสรรค์	5.0	0.0	ดีมาก
2 ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษร	5.0	0.0	ดีมาก
3 การจัดวางองค์ประกอบที่เหมาะสม	5.0	0.0	ดีมาก

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงลบ (Negative) ด้านการออกแบบจำแนกรายด้าน(ต่อ)

โปสเตอร์ยาเสพติดเชิงลบ (Negative)	\bar{X}	SD	ระดับคุณภาพ
4 พื้นที่ทั้งหมดใช้อย่างมีประสิทธิภาพ	5.0	0.0	ดีมาก
5 การใช้สีเหมาะสม	5.0	0.0	ดีมาก
6 การใช้เทคนิคทางศิลปะเหมาะสม	4.7	0.6	ดีมาก
7 รูปภาพสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน	5.0	0.0	ดีมาก
8 รูปภาพมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา	5.0	0.0	ดีมาก
9 การออกแบบโปสเตอร์ดึงดูดความสนใจของผู้ป่วย	4.3	0.6	ดี
โดยรวม	4.9	0.3	ดีมาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงลบในภาพรวมด้านการออกแบบอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.9$, S.D = 0.3) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าส่วนใหญ่ทุกข้อมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมากมีเพียง 1 ข้อที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดี คือ การออกแบบโปสเตอร์ดึงดูดความสนใจของผู้ป่วย ($\bar{X} = 4.3$)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงลบ (Negative) ภาพรวม

คุณภาพโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงลบ(Negative)	\bar{X}	SD	ระดับคุณภาพ
ด้านเนื้อหา	4.5	0.2	ดีมาก
ด้านการออกแบบ	4.9	0.3	ดีมาก
รวม	4.7	0.4	ดีมาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงลบภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.7$, S.D = 0.4)

ตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติดระหว่างโปสเตอร์
เชิงบวกและโปสเตอร์เชิงลบ

กลุ่ม	M	SD	Means difference	T	df	p-value
โปสเตอร์เชิงบวก	4.5	0.22	-0.17	-0.88	4	0.43
โปสเตอร์เชิงลบ	4.7	0.25				

จากตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยคุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติดระหว่างโปสเตอร์เชิงบวกและโปสเตอร์เชิงลบ โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (Independent t-test) พบว่าคะแนนเฉลี่ยการคุณภาพของโปสเตอร์เชิงบวกและโปสเตอร์เชิงลบ ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t_4 = -0.88, p = .43$)

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ ที่มีต่อโปสเตอร์ยาเสพติด

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ด้านเนื้อหาจำแนกรายด้าน

โปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive)	\bar{x}	SD.	ระดับความพึงพอใจ
1 เนื้อหาที่น่าสนใจ	4.4	0.6	มาก
2 เนื้อหาเข้าใจง่าย	4.6	0.5	มากที่สุด
3 เนื้อหาเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้	4.5	0.5	มากที่สุด
4 ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน	4.6	0.5	มากที่สุด
5 ภาษามีความเหมาะสม	4.4	0.6	มาก
โดยรวม	4.5	0.5	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพมีความพึงพอใจต่อโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.5$, S.D = 0.5) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามี 3 ข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ เนื้อหาเข้าใจได้ง่าย ($\bar{X}=4.6$) เนื้อหาเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ ($\bar{X}=4.5$) ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน ($\bar{X}=4.6$) และมี 2 ข้อ ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ เนื้อหามีความ ($\bar{X}=4.4$) ภาษามีความเหมาะสม ($\bar{X}=4.4$)

ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ด้านการออกแบบจำแนกรายด้าน

โปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive)	\bar{X}	SD.	ระดับความพึงพอใจ
1 ภาพสื่อความหมายได้ตรงกับเนื้อหา	4.7	0.5	มาก
2 ภาพคมชัด สวยงาม	4.9	0.3	มากที่สุด
3 สีของโปสเตอร์มีความเหมาะสม	4.2	0.5	มาก
4 ตัวอักษรมองเห็นได้ชัดเจน อ่านง่าย	4.2	0.5	มาก
5 ตัวอักษรมีขนาดเหมาะสม	4.1	0.5	มาก
6 องค์ประกอบต่างๆจัดวางอย่างเหมาะสม	4.6	0.5	มากที่สุด
โดยรวม	4.4	0.5	มาก

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพมีความพึงพอใจต่อโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ด้านการออกแบบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.4$, S.D = 0.5) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามี 2 ข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ภาพคมชัด สวยงาม ($\bar{X}=4.9$) องค์ประกอบต่างๆ จัดวางอย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.6$) และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากจำนวน 4 ข้อ คือภาพสื่อความหมายได้ตรงกับเนื้อหา ($\bar{X}=4.7$) สีของโปสเตอร์มีความเหมาะสม ($\bar{X}=4.2$) ตัวอักษรมองเห็นได้ชัดเจน อ่านง่าย ($\bar{X}=4.2$) ตัวอักษรมีขนาดเหมาะสม ($\bar{X}=4.1$)

ตารางที่ 4.12 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปรแกรมยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ด้านการนำไปใช้ประโยชน์จำแนกรายด้าน

โปรแกรมยาเสพติดเชิงบวก (Positive)	\bar{X}	SD.	ระดับความพึงพอใจ
1 โปรแกรมช่วยให้การบรรยายมีความน่าสนใจ	4.5	0.5	มากที่สุด
2 มีความเหมาะสมสำหรับนำไปประกอบการให้ความรู้แก่ผู้ป่วยยาเสพติด	4.4	0.5	มาก
3 ดึงดูดความสนใจของผู้ป่วยได้	4.3	0.5	มาก
โดยรวม	4.4	0.5	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพมีความพึงพอใจต่อโปรแกรมยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ด้านการนำไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.4$, S.D = 0.5) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มี 1 ข้อ ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ โปรแกรมช่วยให้การบรรยายมีความน่าสนใจ ($\bar{X}=4.5$) และมี 2 ข้อ ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ มีความเหมาะสมสำหรับนำไปประกอบการให้ความรู้แก่ผู้ป่วยยาเสพติด ($\bar{X}=4.4$) และ ดึงดูดความสนใจของผู้ป่วยได้ ($\bar{X}=4.3$)

ตารางที่ 4.13 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อ โปรแกรมยาเสพติดเชิงบวก(Positive)ภาพรวม

โปรแกรมยาเสพติดเชิงบวก (Positive)	\bar{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหา	4.5	0.5	มากที่สุด
ด้านการออกแบบ	4.4	0.5	มาก
ด้านการนำไปใช้ประโยชน์	4.4	0.5	มาก
รวม	4.4	0.5	มาก

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพมีความพึงพอใจต่อโปรแกรมยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.4$, S.D = 0.5)

ตารางที่ 4.14 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) ด้านเนื้อหาจำแนกรายด้าน

โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ Negative	\bar{X}	SD.	ระดับความพึงพอใจ
1 เนื้อหาที่น่าสนใจ	4.4	0.6	มาก
2 เนื้อหาเข้าใจง่าย	4.3	0.5	มาก
3 เนื้อหาเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้	4.2	0.5	มาก
4 ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน	4.3	0.6	มาก
5 ภาษามีความเหมาะสม	4.1	0.5	มาก
โดยรวม	4.3	0.5	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผู้ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพมีความพึงพอใจต่อโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.3$, S.D = 0.5) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับมาก

ตารางที่ 4.15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) ด้านการออกแบบจำแนกรายด้าน

โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ Negative	\bar{X}	SD.	ระดับความพึงพอใจ
1 ภาพสื่อความหมายได้ตรงกับเนื้อหา	4.6	0.5	มากที่สุด
2 ภาพคมชัด สวยงาม	4.8	0.4	มากที่สุด
3 สีของโปสเตอร์มีความเหมาะสม	4.5	0.6	มากที่สุด
4 ตัวอักษรมองเห็นได้ชัดเจน อ่านง่าย	4.7	0.5	มากที่สุด
5 ตัวอักษร มีขนาดเหมาะสม	4.7	0.5	มากที่สุด
6 องค์ประกอบต่างๆจัดวางอย่างเหมาะสม	4.6	0.5	มากที่สุด
โดยรวม	4.6	0.5	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ มีความพึงพอใจต่อโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) ด้านการออกแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.6, S.D = 0.5) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4.16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) ด้านการนำไปใช้ประโยชน์จำแนกรายด้าน

โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ Negative	\bar{X}	SD.	ระดับความพึงพอใจ
1 โปสเตอร์ช่วยให้การบรรยายมีความน่าสนใจ	4.4	0.5	มาก
2 มีความเหมาะสมสำหรับนำไปประกอบการให้ความรู้แก่ผู้ป่วยยาเสพติด	4.4	0.5	มาก
3 ดึงดูดความสนใจของผู้ป่วยได้	4.4	0.5	มาก
โดยรวม	4.4	0.5	มาก

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพมีความพึงพอใจต่อโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.4, S.D = 0.5) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.17 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) ภาพรวม

โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ Negative	\bar{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหา	4.3	0.6	มาก
ด้านการออกแบบ	4.6	0.5	มากที่สุด
ด้านการนำไปใช้ประโยชน์	4.4	0.5	มาก
รวม	4.5	0.5	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพมีความพึงพอใจ
ต่อโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.5$,
S.D = 0.5)

บทที่ 5

สรุปผลการทดลอง อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเรื่องการออกแบบโปสเตอร์ยาเสพติดสำหรับผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพของสถาบันราชฎารักษ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการให้ความรู้ด้านยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) กับเนื้อหาเชิงลบ (Negative) เพื่อประกอบการให้ความรู้ด้านยาเสพติดเปรียบเทียบคุณภาพของสื่อโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) กับเนื้อหาเชิงลบ (Negative) และศึกษาความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) และเนื้อหาเชิงลบ (Negative) ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพของสถาบันราชฎารักษ์ จำนวน 38 ท่าน โดยคัดเลือกจากประสบการณ์ในการทำงานด้านการดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพไม่น้อยกว่า 3 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ประกอบด้วยโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงบวก เรื่อง “เริ่มชีวิตใหม่” โปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ เรื่อง “โอกาสสุดท้ายของชีวิต” แบบประเมินคุณภาพโปสเตอร์ยาเสพติดและแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการดูแลผู้ป่วยยาเสพติดที่มีต่อโปสเตอร์ยาเสพติด โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และสถิติทดสอบค่าที (Independent t-test) สำหรับการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่มตัวแปร ผู้วิจัยได้สรุปผลการทดลองและนำเสนอเป็น 3 ส่วนดังนี้

- 5.1 สรุปผลการทดลอง
- 5.2 อภิปรายผล
- 5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการทดลอง

5.1.1 คุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติด

ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นต่อคุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก(Positive) และโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงลบ (Negative) อยู่ในระดับดีมากเท่ากัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปผลได้ดังนี้

5.1.1.1 คุณภาพโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก(Positive)

1) ด้านเนื้อหาผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวกในภาพรวมด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีเมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามี 2 ข้อที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก คือ เนื้อหาของโปสเตอร์มีความถูกต้องเนื้อหาของโปสเตอร์ช่วยให้เข้าใจได้ง่ายและมี 5 ข้อ ที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดีคือ เนื้อหาของโปสเตอร์มีความเหมาะสมกับผู้ป่วยการใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนการใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ตามวัตถุประสงค์ของโปสเตอร์รูปแบบการนำเสนอมีความเหมาะสมและ เนื้อหาในโปสเตอร์ช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้ป่วยได้

2) ด้านการออกแบบผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของโปสเตอร์เชิงบวกในภาพรวมด้านการออกแบบ อยู่ในระดับดีมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามี 7 ข้อที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก คือ มีความคิดสร้างสรรค์การจัดวางองค์ประกอบที่เหมาะสมพื้นที่ทั้งหมดใช้อย่างมีประสิทธิภาพการใช้สีเหมาะสมการใช้เทคนิคทางศิลปะเหมาะสมรูปภาพสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนรูปภาพมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา และมี 2 ข้อ ที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดี คือ ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษร และการออกแบบโปสเตอร์ดึงดูดความสนใจของผู้ป่วย

5.1.1.2 คุณภาพโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงลบ (Negative)

1) ด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงลบในภาพรวมด้านเนื้อหาอยู่ในระดับดีมากเมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามี 4 ข้อที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก คือ เนื้อหาของโปสเตอร์มีความถูกต้องเนื้อหาของโปสเตอร์ช่วยให้เข้าใจได้ง่ายเนื้อหาของโปสเตอร์มีความเหมาะสมกับผู้ป่วยเนื้อหาในโปสเตอร์ช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้ป่วยได้และมี 3 ข้อ ที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดี คือ การใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนการใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ตามวัตถุประสงค์ของโปสเตอร์และรูปแบบการนำเสนอมีความเหมาะสม

2) ด้านการออกแบบ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงลบในภาพรวมด้านการออกแบบอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามี

8 ข้อ มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก คือ ความคิดสร้างสรรค์ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษรการจัดวางองค์ประกอบที่เหมาะสมมีพื้นที่ทั้งหมดใช้อย่างมีประสิทธิภาพการใช้สีเหมาะสมการใช้เทคนิคทางศิลปะเหมาะสมรูปภาพสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนรูปภาพมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา และมีเพียง 1 ข้อที่มีคุณภาพอยู่ในระดับดี คือ การออกแบบโปสเตอร์ดึงดูดความสนใจของผู้ป่วย

5.1.2 ความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ ที่มีต่อโปสเตอร์ยาเสพติด

5.1.2.1 ความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพต่อโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive)

1) ด้านเนื้อหาผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ มีความพึงพอใจต่อโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุดและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามี 3 ข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ เนื้อหาเข้าใจได้ง่าย เนื้อหาเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน และมี 2 ข้อ ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ เนื้อหามีความ ภาษาเหมาะสม

2) ด้านการออกแบบ ผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ มีความพึงพอใจต่อโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ด้านการออกแบบ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามี 2 ข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ภาพคมชัด สวยงาม องค์ประกอบต่างๆ จัดวางอย่างเหมาะสม และมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากจำนวน 4 ข้อ คือภาพสื่อความหมายได้ตรงกับเนื้อหา สีของโปสเตอร์มีความเหมาะสม ตัวอักษรมองเห็นได้ชัดเจน อ่านง่าย ตัวอักษรมีขนาดเหมาะสม

3) ที่ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ ผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ มีความพึงพอใจต่อโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ด้านการนำไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามี 1 ข้อ ที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดคือโปสเตอร์ช่วยให้การบรรยายมีความน่าสนใจ และมี 2 ข้อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือมีความเหมาะสมสำหรับนำไปประกอบการให้ความรู้แก่ผู้ป่วยยาเสพติดและดึงดูดความสนใจของผู้ป่วยได้

5.1.2.2 ความพึงพอใจต่อโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงลบ (Negative)

1) ด้านเนื้อหา ผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ มีความพึงพอใจต่อโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative)ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในระดับมาก

2) ด้านการออกแบบ ผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ มีความพึงพอใจต่อโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) ด้านการออกแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

3) ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ ผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ มีความพึงพอใจต่อโปสเตอร์ยาเสพติดที่มีเนื้อหาเชิงลบ (Negative) ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ อยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 คุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติด

เมื่อเปรียบเทียบคุณภาพของโปสเตอร์เชิงบวก (positive) และโปสเตอร์เชิงลบ (negative) พบว่า มีคุณภาพไม่แตกต่างกันและเมื่อวิเคราะห์รายด้านพบว่า

คุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก(Positive) ภาพรวมอยู่ในระดับดีมากและเมื่อพิจารณาในด้านการออกแบบพบว่ามี 4 ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด(\bar{X} = 5.0)คือ ความคิดสร้างสรรค์การใช้สีเหมาะสม รูปภาพสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน รูปภาพมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหาโดยสอดคล้องกับ ชารทิพย์ เสริมทวัฒน์[22]ได้กล่าวว่าภาพประกอบ (Illustration) มีความสำคัญในการสื่อความหมายและสร้างความสนใจให้กับงานออกแบบ ภาพสร้างแรงดึงดูดกระตุ้นให้เกิดปฏิกิริยาตอบสนองต่อสื่อที่นำเสนอ และภาพจะสื่อความหมายได้โดยตรง หรืออาจเกิดจินตนาการขึ้นเอง และสอดคล้องกับ กาลัญจพรพิทยุต [34]กล่าวว่า กลยุทธ์และเทคนิคการออกแบบงานโฆษณาทางสื่อสิ่งพิมพ์ ด้วยการใช้ “ภาพ” นับว่าเป็นกลยุทธ์ที่ได้ผลที่สุดในการออกแบบ เพราะภาพจะมีผลต่อสายตา

คุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงลบ (Negative) ภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และเมื่อพิจารณาในด้านการออกแบบพบว่ามี 7 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด(\bar{X} = 5.0)คือ ความคิดสร้างสรรค์ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษรการจัดวางองค์ประกอบที่เหมาะสมพื้นที่ทั้งหมดใช้อย่างมีประสิทธิภาพการใช้สีเหมาะสมรูปภาพสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนรูปภาพมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา โดยสอดคล้องสอดคล้องกับพรสนอง วงศ์สิงห์ทองและ

สุจินตนา อุทัยวัฒน์[27] กล่าวว่า ภาพเป็นสิ่งที่ช่วยดึงดูดความสนใจคนดูให้ติดตามเนื้อหาที่น่าสนใจ โดยภาพ 1 ภาพจะมีค่าเทียบเท่ากับคำที่ใช้ถึง 4,000 คำการออกแบบภาพในโปสเตอร์ได้แก่รูปภาพ ภาพวาดระบายสีขนาดของภาพเรื่องราวของภาพรูปแบบของภาพความเด่นชัดเทคนิคการสร้างสรรค์ และความน่าสนใจในการมอง ซึ่งมีความสำคัญต่อโปสเตอร์มาก

5.2.2 ความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปสเตอร์ยาเสพติด

ความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงบวก (Positive) ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อวิเคราะห์ในรายข้อพบว่า ในเรื่องของเนื้อหาที่เข้าใจง่าย เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน ภาพคมชัด สวยงาม องค์ประกอบต่างๆจัดวางอย่างเหมาะสม และโปสเตอร์ช่วยให้การบรรยายมีความน่าสนใจ มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยสอดคล้องกับวรพงษ์ วรชาติอุดมพงศ์ [25] ได้กล่าวว่า โปสเตอร์ที่ดีควรสนองแนวคิดหลัก 5 ประการ ดังนี้ 1.จะต้องตอบสนองจุดประสงค์ในการสื่อความหมายได้อย่างเต็มที่ 2.จะต้องมีความชัดเจนในภาพลักษณ์และข้อความที่ใช้ในการสื่อความหมาย ต้องมีความกระชับ มีขนาดที่พอเหมาะ 3.รูปภาพ และข้อความที่น่าสนใจควรมีความสอดคล้องสัมพันธ์ ส่งเสริมซึ่งกันและกัน 4.จะต้องสร้างความเข้าใจ ดึงดูดความสนใจ กลุ่มเป้าหมายได้มากที่สุด 5.ต้องมีความกะทัดรัด และแสดงแนวคิดหลักเพียงอย่างเดียว

ความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพที่มีต่อโปสเตอร์ยาเสพติดเชิงลบ (Negative) ภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยเมื่อวิเคราะห์ในรายข้อพบว่า ในเรื่องของภาพสื่อความหมายได้ตรงกับเนื้อหา ภาพคมชัด สวยงาม สีของโปสเตอร์มีความเหมาะสม ตัวอักษรมองเห็นได้ชัดเจน อ่านง่าย ตัวอักษรมีขนาดเหมาะสม มีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยสอดคล้องกับ สกนธ์ ภู่งานดี [24] กล่าวว่า การกำหนดขนาดของตัวอักษรนั้น อาจต้องคำนึงถึงการรับรู้ที่แตกต่างกันตามปัจจัยของกลุ่มเป้าหมาย เช่น ปัจจัยด้านวัย หรือลักษณะทางกายภาพ ตามกลุ่มเป้าหมายในความแตกต่างด้านวัยและสอดคล้องกับ ชญาภา จงจิตต์ และสุชาติ วิวัฒน์ตระกูล [26] กล่าวว่า แบบของตัวอักษร เป็นสิ่งสำคัญหลักสำหรับสื่อสิ่งพิมพ์ เพราะทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการสื่อความหมายให้ผู้รับสารสามารถรับรู้เนื้อหาสื่อที่น่าสนใจ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

5.2.1.1 ควรมีภาพกราฟิกมาช่วยเสริมการเล่าเรื่องจะทำให้องค์ประกอบของโปสเตอร์น่าสนใจยิ่งขึ้น

5.2.1.2 ภาพที่แสดงถึงการเลิกใช้ยาแล้ว ควรจะแสดงอาการยิ้มแย้ม มีความสุข

5.2.1.3 ไม่ควรใช้ภาพที่แสดงอาการใช้ยา อาจเปลี่ยนเป็นภาพยาเสพติดอยู่บริเวณรอบๆแทน

5.2.2 ข้อเสนอแนะจากผู้ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ

5.2.2.1 คนไข้ยาเสพติดสมควรถูกทำลายควรเน้นภาพที่สื่อความหมายได้ชัดเจนเช่นมีทั้งภาพเชิงบวกและเชิงลบอยู่ในภาพเดียวกัน มีคำอธิบายสั้นๆเพื่อให้เข้าใจได้ง่าย

5.2.2.2 ขนาดของตัวอักษรควรมีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อมองเห็นได้ชัดเจน

5.2.2.3 ในบทสุดท้ายของชีวิตผู้ป่วยยาเสพติด อาจใช้มุมมองด้านอื่น เช่น ถูกดำเนินคดีหรือเสียชีวิตเพราะจุดจบของผู้ป่วยยาเสพติดไม่จำเป็นต้องเสียชีวิตทุกราย

5.2.2.4 ควรนำเรื่องครอบครัวเข้ามาร่วมด้วยจะทำให้สามารถสื่อความในเรื่องของความหวังได้มากขึ้น

5.2.2.5 ภาพช่วงที่ผู้ป่วยติดยาควรจะดูโหดกว่านี้ จะทำให้ดูน่ากลัวมากขึ้น

5.2.2.6 ภาพที่กำลังใช้ยาเสพติดในปัจจุบัน ไม่มีการใช้ยาด้วยลักษณะการฉีดแล้วผู้ติดยาซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นน่าจะจะไม่เข้าใจรูปนี้แล้วถ้าปรับให้เป็นลักษณะของการใช้ยาในยุคปัจจุบันน่าจะสื่อได้ชัดเจนมากกว่า

5.2.2.7 ในช่วงของการมีชีวิตใหม่ที่ดีควรจะนำเรื่องของการใช้สีสันเข้ามาช่วย ให้มีชีวิตชีวขึ้น อาจมีการไล์โทนสีจากมืดและสว่างขึ้นเรื่อยๆก็ได้

5.2.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.2.3.1 ควรมีการศึกษาแนวทางการออกแบบสื่อชนิดอื่นๆที่ใช้ในการรณรงค์

5.2.3.2 ควรมีการศึกษาประสิทธิผลของสื่อชนิดอื่นๆ ที่ใช้ในการรณรงค์นอกจากโปสเตอร์

5.2.3.3 ควรนำโปสเตอร์ที่สำเร็จแล้วไปวัดผลกับกลุ่มผู้ป่วยยาเสพติด

5.2.3.4 ในการทำวิจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ป่วยยาเสพติด ควรจะต้องมีการศึกษาถึงข้อจำกัดและสิทธิของผู้ป่วยยาเสพติดด้วย

บรรณานุกรม

- [1] สำนักงานป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด สำนักงานมัย, (2553). ประวัติความเป็นมาของยาเสพติด.
สืบค้นจาก: <http://office.bangkok.go.th/doh/dapttd/Knowledge/knowledge00.html>
- [2] สำนักบริหารการสาธารณสุข, (2558).ระบบรายงานระบบติดตามและเฝ้าระวังปัญหาเสพติด.
สืบค้นจาก: http://antidrug.moph.go.th/beta2/report/reportIndex_New.php?userview
- [3] สถาบันธัญญารักษ์.(2550).โทษพิษภัยยาเสพติดและสมองติดยา[ภาพพลิก].กรุงเทพฯ:
สถาบันธัญญารักษ์
- [4] พิระจิริ โสภณ. (2546). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์. ในเอกสารประกอบการสอนชุดวิชา
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์(หน่วยที่ 1). นนทบุรี: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- [5] กิดานันท์ มะลิทอง. (2540). เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์ชวนพิมพ์
- [6] ชีระศักดิ์ ละม่อม. (2542). สื่อมวลชนเพื่อการศึกษา. สกลนคร: โปรแกรมวิชาเทคโนโลยี
การศึกษา คณะครุศาสตร์
- [7] นลินี เสาวภาคย์.(2542). การเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏ
บ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- [8] วิจิตร ภัคศิริตัน. (2535). “สื่อมวลชนทางการศึกษา” ใน เอกสารการสนชชุดวิชาเทคโนโลยีและ
สื่อสารการศึกษา หน่วยที่ 9-15.นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- [9] สุรสิทธิ์ วิทยารัตน์. (2546). การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราช
ภัฏสวนสุนันทา.
- [10] สุรัตน์ นุ่มนนท์. (2539). ความหมายและความสำคัญของสิ่งพิมพ์ ในเอกสารการสนชชุดวิชา
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- [11] ประชิดทิณบุตร. (2539). การออกแบบกราฟิก. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้าส์.
- [12] Karsnitz, J.R. (1984) **Graphic arts technology**. New York : Delmar Publishers.
- [13] วันชัยศิริชัย และคาราวรรณ สุขุมาลชาติ.(2528). การออกแบบและสร้างสรรค์สื่อสิ่งพิมพ์เอกสาร
การสนชชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์. กรุงเทพมหานคร:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

บรรณานุกรม(ต่อ)

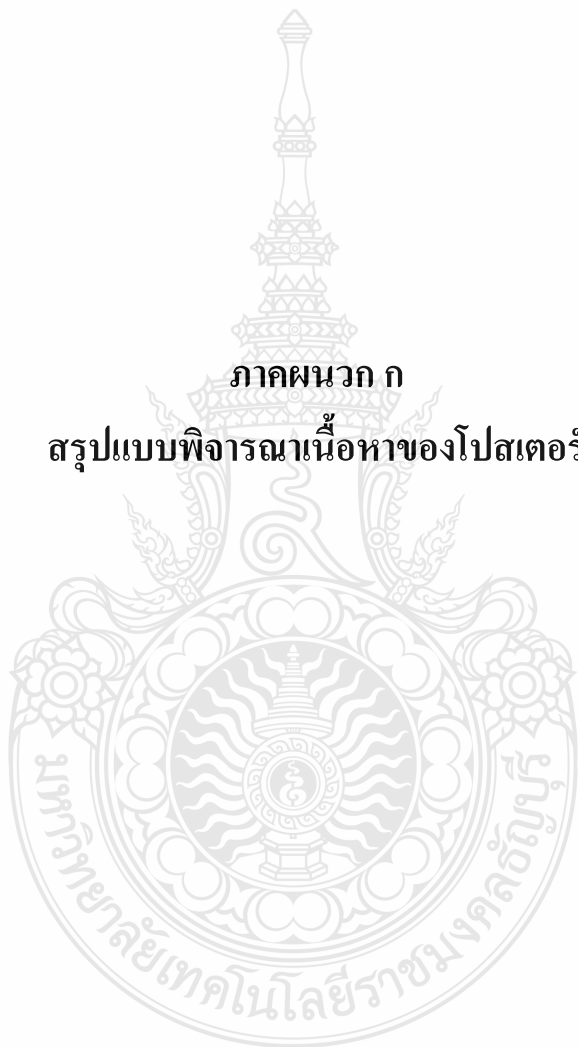
- [14] วณิต มาลาศรี. (2535). **ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสื่อสิ่งพิมพ์ที่ใช้เผยแพร่ในโครงการพัฒนาดินเค็มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.**(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- [15] ณรงค์สมพงษ์. (2535). **สื่อเพื่องานส่งเสริมเผยแพร่(พิมพ์ครั้งที่ 2).** กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้งเฮาส์
- [16] รัชชก สวานสีดา. (2547). **การออกแบบและการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์.ลพบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.**
- [17] ศักดิ์ชัย เกียรตินาคินทร์. (2543). **การออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์.ในเอกสารการสอนชุดวิชาการออกแบบทางการพิมพ์ หน่วยที่ 8-15(พิมพ์ครั้งที่ 2).** นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- [18] ขนิษฐา ปาลโมกษ์. (2547). **การเขียนบทโฆษณา.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- [19] สรชัย วิสารทานนท์, พนิดตา ต้นธเนศ และจุฑารัตน์ อาราม. (2547). **การโฆษณา: การสื่อความคิดด้วยภาพ: การสร้างสรรค์โฆษณา.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พัฒนาวิชาการ.
- [20] Ogivy, D. (1983). **Ogivy on advertising.** New York: Crown Publishers.
- [21] สุสิทธิ์ วิทยารัตน์. (2542). **การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์.** กรุงเทพมหานคร: โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.
- [22] ธารทิพย์เสริมทวัฒน์. (2550). **ทัศนศิลป์: การออกแบบพาณิชยศิลป์.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- [23] วิษณุ สุวรรณเพิ่ม. (2540). **การตกแต่งต้นฉบับ.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- [24] สกนธ์ ภู่งานดี. (2546). **การออกแบบและผลิตงานโฆษณา.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มายน์คัสพับลิชิ่ง.
- [25] วรพงศ์ชาติอุดมพงศ์. (2540). **ออกแบบกราฟิก (พิมพ์ครั้งที่ 3).** กรุงเทพมหานคร: ไสภณการพิมพ์

บรรณานุกรม(ต่อ)

- [26] ชญาภา จงจิตต์ และสุชาติ วิวัฒน์ตระกูล. (2539). การออกแบบสิ่งพิมพ์และการเตรียมสิ่งพิมพ์ด้วยคอมพิวเตอร์. ในเอกสารฝึกปฏิบัติรายวิชา ความรู้เฉพาะวิชาชีพเตรียมการพิมพ์ สำหรับช่างปฏิบัติการเรียงพิมพ์1. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- [27] พรสนอง วงศ์สิงห์ทองและสุจินตนา อุทัยวัฒน์. (2538). การออกแบบโฆษณาการสร้างสรรค์และผลิตสื่อโฆษณา(พิมพ์ครั้งที่5). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- [28] Silver, G.A. (1981). **Graphic layout and design**. New York: Delmar Publishers.
- [29] สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข. (2556). **คู่มือการช่วยเหลือผู้ติดยาเสพติดสำหรับประชาชน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกิจการ โรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก
- [30] โรงพยาบาลรัฐราษฎร์ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข.(2544).ตำราการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด. กรุงเทพมหานคร: บริษัทวัชรประรินตั้งจำกัด
- [31] นัตพล ถ้ามณี. (2554). การสร้างสื่อแอนิเมชัน3 มิติ เพื่อรณรงค์ภัยจากยาเสพติดสู่เยาวชน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต).
- [32] ณัฐพร สิทธิชัย.(2547). **ความคิดเห็นของผู้ติดยาเสพติดจากสถาบันรัฐราษฎร์ที่มีต่อการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).
- [33] สุธิดา ชิโนดม. (2545). โครงการรณรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจแก่เด็กและเยาวชนเกี่ยวกับยาเสพติดศึกษาเฉพาะสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง.(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- [34] ผู้ช่วยศาสตราจารย์กัลญารัตน์พิฑุต. (2550)**กลยุทธ์การออกแบบงานโฆษณาทางสื่อสิ่งพิมพ์**. สาขาวิชาการโฆษณา คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้า.
- [35] กุลประภัสสร โกละกะ. (2535). **ประสิทธิผลของสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีเนื้อหาด้านประชากรศึกษาเน้นหนักเรื่องสุขภาพอนามัยสำหรับประชาชนในเขตชนบท**. มหาวิทยาลัยมหิดล. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).
- [36] บุญชม ศรีสะอาด. (2546). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

ภาคผนวก ก
สรุปแบบพิจารณาเนื้อหาของโปสเตอร์

สรุปแบบพิจารณาเนื้อหาของโปสเตอร์

แบบพิจารณาเนื้อหาของโปสเตอร์

ที่	ชื่อ	ผู้จัดทำ	Negative (-)	Positive (+)	สามารถ	พบ	ผิดพลาด	ดีเกิน	เหมาะสม	ไม่	ดีเกิน	ดี	ตรง	ผิด	สั้น	ดีเกิน	ดีเกิน	ดีเกิน	ดีเกิน	
1	สารระเหยอันตรายจากผลิตภัณฑ์	1	✓									✓								
2	ผลิตภัณฑ์เสริม	1	✓									✓								
3	ผลิตภัณฑ์เสริม	1	✓									✓								
4	ผลิตภัณฑ์เสริม	1	✓									✓								
5	ผลิตภัณฑ์เสริม	1		✓					✓											
6	ผลิตภัณฑ์เสริม	1	✓																	✓
7	Face ACP	1	✓									✓								
8	ผลิตภัณฑ์เสริม	1		✓	✓															
9	ผลิตภัณฑ์เสริม	1		✓	✓															
10	ผลิตภัณฑ์เสริม	1		✓	✓															
11	ผลิตภัณฑ์เสริม	1		✓	✓															

ภาพที่ 1 สรุปแบบพิจารณาเนื้อหาของโปสเตอร์หน้า 1

ที่	ชื่อ	ผู้จัดทำ	Negative (-)	Positive (+)	สามารถ	พบ	ผิดพลาด	ดีเกิน	เหมาะสม	ไม่	ดีเกิน	ดี	ตรง	ผิด	สั้น	ดีเกิน	ดีเกิน	ดีเกิน	ดีเกิน	
12	ผลิตภัณฑ์เสริม	1		✓	✓															
13	ผลิตภัณฑ์เสริม	1		✓	✓															
14	ผลิตภัณฑ์เสริม	1	✓																	
15	ผลิตภัณฑ์เสริม	1	✓																	
16	ผลิตภัณฑ์เสริม	1	✓																	
17	ผลิตภัณฑ์เสริม	1	✓																	
18	ผลิตภัณฑ์เสริม	1	✓																	
19	ผลิตภัณฑ์เสริม	1	✓																	
20	ผลิตภัณฑ์เสริม	1	✓																	
21	ผลิตภัณฑ์เสริม	1	✓																	✓
22	ผลิตภัณฑ์เสริม	1	✓											✓						
23	ผลิตภัณฑ์เสริม	1	✓											✓						

ภาพที่ 2 สรุปแบบพิจารณาเนื้อหาของโปสเตอร์หน้า 2

ที่	ชื่อ	ฉบับ	จำนวน (0)	Positive (0)	ความถี่	พบ	มีค่า	มีค่า	ความถี่	มีค่า	ความถี่	มีค่า	มีค่า	มีค่า	มีค่า	มีค่า	มีค่า	มีค่า	มีค่า
24	About Drugs	1	✓																
25	108 วิธีแก้ปัญหาคือสิ่งเดียว	1		✓	✓														
26	รวมดีกับอะไร	1		✓	✓														
27	ซูทซ์กับอะไร	1		✓	✓														
28	เจ้าใจ...ไม่ไกลจากผู้ใจยากจน	1		✓					✓										
29	สารระเหย...สุขภาพเราเหลืออยู่	1	✓																
30	"ของเหลือ" มันไม่ได้	1	✓																
31	การป้องกันสุขภาพของชาติ	1		✓					✓										
32	ยาดี	1	✓																
33	ญาติผู้สูงอายุ	2		✓															
34	ปัจจัยเสี่ยงการขาดยา	2	✓																✓

ภาพที่ 3 สรุปแบบพิจารณาเนื้อหาของโปสเตอร์หน้า 3

ที่	ชื่อ	ฉบับ	จำนวน (0)	Positive (0)	ความถี่	พบ	มีค่า	มีค่า	ความถี่	มีค่า	ความถี่	มีค่า	มีค่า	มีค่า	มีค่า	มีค่า	มีค่า	มีค่า	มีค่า
35	ยาดี 12 ชนิด	2	✓																
36	การกินยาตามเวลาเป็นสิ่งสำคัญ	2	✓																
37	108 วิธีแก้ปัญหาคือสิ่งเดียว	2	✓																
38	ปัจจัยเสี่ยงการขาดยา 2	2	✓																
39	การกินยาตามเวลาเป็นสิ่งสำคัญ	2	✓																
40	ยาดี 108 ชนิด	2	✓																✓
41	ยาคือเพื่อนที่ดีที่สุด 12 ชนิด	2	✓																
42	การกินยาตามเวลา	2	✓																
43	ยาดี 108 ชนิด	2		✓					✓										
44	การกินยาตามเวลาเป็นสิ่งสำคัญ	2	✓		✓														

ภาพที่ 4 สรุปแบบพิจารณาเนื้อหาของโปสเตอร์หน้า 4

ที่	ชื่อ	อันดับ	Negative (-)	Positive (+)	ความรัก	พอ	ดีพอ	ดีไป	ความรัก	ไม่	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
65	ผู้พิชิตของสงครามโลก (๒)	3		✓					✓										
66	ลิตเติ้ลมะลิ (๒)	3		✓					✓										
67	นิมิต	4	✓											✓					
68	ซันนี่ อิมพี	4	✓											✓					
69	เมโลดี้	4	✓						✓					✓					
70	ฮาน	4	✓											✓					
71	ดาวเด่น	4	✓											✓					
72	เพลงของผี	4	✓											✓					
73	ฮาน่า	4	✓											✓					
74	เพลงความหวัง	4	✓											✓					
75	ฝัน	4	✓											✓					

ภาพที่ 7 สรุปแบบพิจารณาเนื้อหาของโปสเตอร์หน้า 7

ที่	ชื่อ	อันดับ	Negative (-)	Positive (+)	ความรัก	พอ	ดีพอ	ดีไป	ความรัก	ไม่	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี	ดี
76	สารบรรณ	4	✓																
77	เพลงสำหรับเด็ก เพลงคุณ	4		✓															
78	10 วิดีโอของโปสเตอร์	4		✓															
79	เพลงจากโรงเรียนเพลงของผี	4	✓																
80	โปสเตอร์โรงเรียนเพลงของผี	4	✓																✓
81	ฮาน่า "ฮีโร่" ของผี	4	✓																✓
82	ลิตเติ้ลมะลิของผี	4	✓																✓

ภาพที่ 8 สรุปแบบพิจารณาเนื้อหาของโปสเตอร์หน้า 8

ภาคผนวก ข
แบบประเมินความเที่ยง (IOC) ของเครื่องมืองานวิจัย

แบบประเมินผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรื่อง การออกแบบโปสเตอร์ยาเสพติดสำหรับผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ

คำชี้แจง : แบบประเมินความเที่ยงตรง (IOC) ของเครื่องมือการวิจัย เรื่อง“การออกแบบ โปสเตอร์ยาเสพติดสำหรับผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ” เพื่อประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อข้อคำถาม มีความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความเที่ยงตรงดังนี้

- +1= แน่ใจว่าคำถามมีความเหมาะสม
- 0=ไม่แน่ใจว่าคำถามมีความเหมาะสมหรือไม่
- 1= แน่ใจว่าคำถามไม่มีความเหมาะสม

โปรดเขียนเครื่องหมาย √ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านว่าข้อคำถามมีความสอดคล้อง หรือถูกต้องเพียงใด

ข้อ ที่	ข้อคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม
		เห็นด้วย +1	ไม่ แน่ใจ 0	ไม่เห็น ด้วย -1	
ประเมินคุณภาพของโปสเตอร์					
1	เนื้อหาของโปสเตอร์มีความถูกต้อง				
2	เนื้อหาของโปสเตอร์ช่วยให้เข้าใจได้ง่าย				
3	เนื้อหาของโปสเตอร์มีความเหมาะสมกับผู้ป่วย				
4	การใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน				
5	การใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ตามวัตถุประสงค์ของโปสเตอร์				
6	รูปแบบการนำเสนอมีความเหมาะสม				
7	เนื้อหาในโปสเตอร์ช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้ป่วยได้				
8	ความคิดสร้างสรรค์				
9	ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษร				
10	การจัดวางองค์ประกอบที่เหมาะสม				

ข้อ ที่	ข้อความคำถามในแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม
		เห็นด้วย +1	ไม่ แน่ใจ 0	ไม่เห็น ด้วย -1	
11	พื้นที่ทั้งหมดดูใช้อย่างมีประสิทธิภาพ				
12	การใช้สีเหมาะสม				
13	การใช้เทคนิคทางศิลปะเหมาะสม				
14	รูปภาพสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน				
15	รูปภาพมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา				
16	การออกแบบโปสเตอร์ดึงดูดความสนใจของผู้ป่วย				
17	การออกแบบโปสเตอร์ช่วยให้ผู้ป่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้				
แบบประเมินความพึงพอใจ					
1	เนื้อหาที่น่าสนใจ				
2	เนื้อหาเข้าใจง่าย				
3	เนื้อหาเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้				
4	ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน				
5	ภาษามีความเหมาะสม				
6	ภาพสื่อความหมายได้ตรงกับเนื้อหา				
7	ภาพคมชัด สวยงาม				
8	สีของโปสเตอร์มีความเหมาะสม				
9	ตัวอักษรมองเห็นได้ชัดเจน อ่านง่าย				
10	ตัวอักษรมีขนาดเหมาะสม				
11	องค์ประกอบต่างๆจัดวางอย่างเหมาะสม				
12	โปสเตอร์ช่วยให้การบรรยายมีความน่าสนใจ				
13	มีความเหมาะสมสำหรับนำไปประกอบการให้ความรู้แก่ผู้ป่วยยาเสพติด				
14	ดึงดูดความสนใจของผู้ป่วยได้				

ภาคผนวก ค
แบบประเมินคุณภาพของโปสเตอร์ยาเสพติด

แบบประเมินคุณภาพโปสเตอร์ยาเสพติด
สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา รูปแบบที่ 1 (โปสเตอร์เชิงบวก Positive)

คำชี้แจง : ให้ท่านทำเครื่องหมาย \surd ลงในช่องช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

ที่	รายการประเมิน	ดีมาก 5	ดี 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	เนื้อหาของโปสเตอร์มีความถูกต้อง					
2	เนื้อหาของโปสเตอร์ช่วยให้เข้าใจได้ง่าย					
3	เนื้อหาของโปสเตอร์มีความเหมาะสมกับผู้ป่วย					
4	การใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน					
5	การใช้ภาษาสามารถสื่อความหมายได้ตามวัตถุประสงค์ของโปสเตอร์					
6	รูปแบบการนำเสนอมีความเหมาะสม					
7	เนื้อหาในโปสเตอร์ช่วยเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้ป่วยได้					

รายการที่ควรเพิ่มเติม.....

.....

รายการที่ควรปรับปรุง.....

.....

ความคิดเห็นอื่น.....

.....

ลงชื่อผู้ประเมิน.....

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินคุณภาพโปสเตอร์ยาเสพติด
สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา รูปแบบที่ 2 (โปสเตอร์เชิงลบNegative)

คำชี้แจง : ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ลงในช่องช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

ที่	รายการประเมิน	ดีมาก 5	ดี 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1	ความคิดสร้างสรรค์					
2	ความเหมาะสมของรูปแบบตัวอักษร					
3	การจัดวางองค์ประกอบที่เหมาะสม					
4	พื้นที่ทั้งหมดใช้อย่างมีประสิทธิภาพ					
5	การใช้สีเหมาะสม					
6	การใช้เทคนิคทางศิลปะเหมาะสม					
7	รูปภาพสามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน					
8	รูปภาพมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับเนื้อหา					
9	การออกแบบโปสเตอร์ดึงดูดความสนใจของผู้ป่วย					

รายการที่ควรเพิ่มเติม.....

.....

รายการที่ควรปรับปรุง.....

.....

ความคิดเห็นอื่น.....

.....

ลงชื่อผู้ประเมิน.....

(.....)

...../...../.....

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ
ที่มีต่อโปรแกรมยาเสพติด

**แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพของสถาบันราชบุรีรักษ์
ที่มีต่อโปรแกรมยาเสพติดเนื้อหาเชิงบวก (Positive) เรื่อง “เริ่มชีวิตใหม่”**

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งในการทำวิทยานิพนธ์ในการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษากระบวนการผลิตสื่อโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) กับเนื้อหาเชิงลบ (Negative) เพื่อประกอบการให้ความรู้ด้านยาเสพติด

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพของสื่อโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) กับเนื้อหาเชิงลบ (Negative)

จึงขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ทั้งนี้ในแบบสอบถามทั้งหมดจะถือเป็นความลับซึ่งจะนำเสนอผลการวิจัยในลักษณะโดยรวมเท่านั้น และนำผลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

คำชี้แจง กรุณาตอบแบบสอบถามด้วยการทำเครื่องหมาย✓เลือกคำตอบตามลำดับความพึงพอใจของท่าน

หัวข้อความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. ด้านเนื้อหา					
1.1 เนื้อหามีความน่าสนใจ					
1.2 เนื้อหาเข้าใจง่าย					
1.3 เนื้อหาเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้					
1.4 ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน					
1.5 ภาษามีความเหมาะสม					
2. ด้านการออกแบบ					
2.1 ภาพสื่อความหมายได้ตรงกับเนื้อหา					
2.2 ภาพคมชัด สวยงาม					
2.3 สีของโปสเตอร์มีความเหมาะสม					
2.4 ตัวอักษรมองเห็นได้ชัดเจน อ่านง่าย					
2.5 ตัวอักษรมีขนาดเหมาะสม					
2.6 องค์ประกอบต่างๆจัดวางอย่างเหมาะสม					

หัวข้อความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
3. ด้านประโยชน์การใช้งาน					
3.1 โปสเตอร์ช่วยให้การบรรยายมีความน่าสนใจ					
3.2 มีความเหมาะสมสำหรับนำไปประกอบการให้ความรู้แก่ผู้ป่วยยาเสพติด					
3.3 ดึงดูดความสนใจของผู้ป่วยได้					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

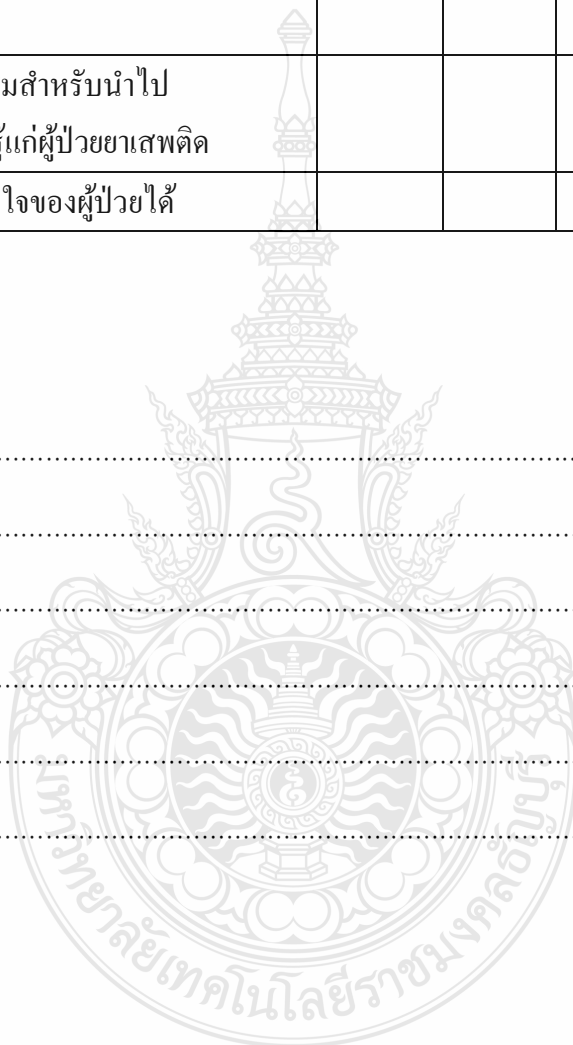
.....

.....

.....

.....

.....

**แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ที่ดูแลผู้ป่วยยาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพของสถาบันราชทัณฑ์
ที่มีต่อโปรแกรมยาเสพติดเนื้อหาเชิงบวก (Positive) เรื่อง “โอกาสสุดท้ายของชีวิต”**

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งในการทำวิทยานิพนธ์ในการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษากระบวนการผลิตสื่อโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) กับเนื้อหาเชิงลบ (Negative) เพื่อประกอบการให้ความรู้ด้านยาเสพติด

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพของสื่อโปสเตอร์ที่มีเนื้อหาเชิงบวก (Positive) กับเนื้อหาเชิงลบ (Negative)

จึงขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง ทั้งนี้ในแบบสอบถามทั้งหมดจะถือเป็นความลับซึ่งจะนำเสนอผลการวิจัยในลักษณะโดยรวมเท่านั้น และนำผลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษาต่อไป

คำชี้แจง กรุณาตอบแบบสอบถามด้วยการทำเครื่องหมาย✓ เลือกคำตอบตามลำดับความพึงพอใจของท่าน

หัวข้อความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. ด้านเนื้อหา					
1.1 เนื้อหามีความน่าสนใจ					
1.2 เนื้อหาเข้าใจง่าย					
1.3 เนื้อหาเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้					
1.4 ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน					
1.5 ภาษามีความเหมาะสม					
2. ด้านการออกแบบ					
2.1 ภาพสื่อความหมายได้ตรงกับเนื้อหา					
2.2 ภาพคมชัด สวยงาม					
2.3 สีของโปสเตอร์มีความเหมาะสม					
2.4 ตัวอักษรมองเห็นได้ชัดเจน อ่านง่าย					
2.5 ตัวอักษรมีขนาดเหมาะสม					
2.6 องค์ประกอบต่างๆจัดวางอย่างเหมาะสม					

หัวข้อความคิดเห็น	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
3. ด้านประโยชน์การใช้งาน					
3.1 โปสเตอร์ช่วยให้การบรรยายมีความน่าสนใจ					
3.2 มีความเหมาะสมสำหรับนำไปประกอบการให้ความรู้แก่ผู้ป่วยยาเสพติด					
3.3 ดึงดูดความสนใจของผู้ป่วยได้					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติที (Independent T-test)

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย โดยใช้สถิติที (Independent T-test)(คุณภาพโปสเตอร์)

T-Test

Group Statistics

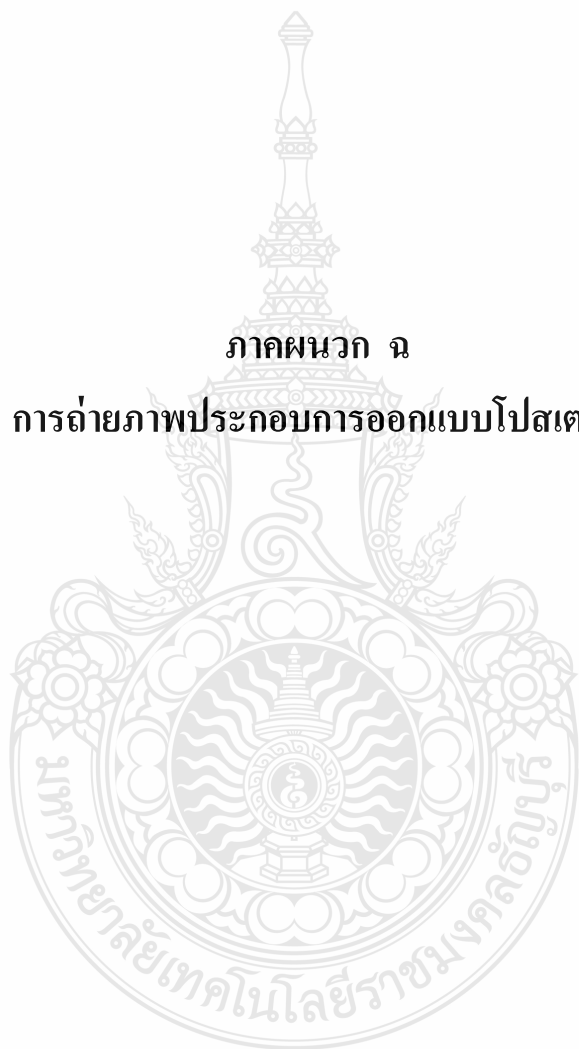
	profe	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
mean	1	3	4.5400	.22068	.12741
	2	3	4.7100	.25239	.14572

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
mean	Equal variances assumed	.075	.798	-.878	4	.429	-.17000	.19356	-.70742	.36742
	Equal variances not assumed			-.878	3.930	.430	-.17000	.19356	-.71121	.37121

ภาคผนวก ฉ

การถ่ายภาพประกอบการออกแบบโปสเตอร์

ภาพที่ 1 ถ่ายภาพประกอบการออกแบบโปสเตอร์ภาพกำลังใช้ยาเสพติด

ภาพที่ 2 ถ่ายภาพประกอบการออกแบบโปสเตอร์ภาพประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน

ภาพที่ 3 ถ่ายภาพประกอบการออกแบบโปสเตอร์ภาพผู้ป่วยกลับไปใช้ยาเสพติด

ภาพที่ 4 ถ่ายภาพประกอบการออกแบบโปสเตอร์ภาพสุดท้ายของชีวิต

ภาคผนวก ข
ภาพการนำโพลีเมอร์ไปทดลองใช้

ภาพที่ 1 ภาพการนำโปสเตอร์ยาเสพติดไปประกอบการให้ความรู้แก่ผู้ป่วยยาเสพติด

ภาพที่ 2 ภาพครูประจำกลุ่มการศึกษาพิเศษให้ผู้ป่วยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโปสเตอร์

ภาพที่ 3 ภาพผู้ปวยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโปสเตอร์

ภาพที่ 4 ภาพผู้ปวยแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับโปสเตอร์

ภาคผนวก ข
หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

ที่ ศธ 0578.05 / 20๖๕

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12110

๒๗ กันยายน 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย

เรียน ดร.ชลิตา ทรงประสิทธิ์

หัวหน้าสาขาวิชาศิลปการถ่ายภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

ด้วยนางสาววนิดา แสงสุวรรณ รหัสประจำตัว 115670806011-5 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “โพลีเอสเตอร์ยาเสพติดมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพของสถาบันธัญบุรี” โดยมี ดร.ศรัชัย บุตรแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย ตามวันเวลาที่ท่านเห็นสมควร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิชาติ ไก่ฟ้า)
คณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

ฝ่ายวิชาการและวิจัย
โทร. 02 849 4507
โทรสาร 02 549 4500
นักศึกษา 087- 0976264

ที่ ศธ 0578.05 / ๒๐๘๕

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12110

๒๑ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย

เรียน คุณลักขณา กลางคาร

นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการพิเศษ สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี

ด้วยนางสาวนิตา แสงสุวรรณ รหัสประจำตัว 115670806011-5 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "โปสเตอร์ยาเสพติดมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพของสถาบันธัญบุรี" โดยมี ดร.ศรัชัย บุตรแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย ตามวันเวลาที่ท่านเห็นสมควร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิชาติ ไก่ฟ้า)
คณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

ฝ่ายวิชาการและวิจัย
โทร. 02 849 4507
โทรสาร 02 549 4500
นักศึกษา 087- 0976264

ที่ ศธ 0578.05 / ๒๐๑๖

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12110

๒๑ กันยายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย

เรียน ดร.สุชาติ แสนพิช

ศูนย์วิชาการเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ด้วยนางสาววนิดา แสงสุวรรณ รหัสประจำตัว 115670806011-5 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “โปสเตอร์ยาเสพติดมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาพยาบาลในระยะเวลาฟื้นฟูสมรรถภาพของสถาบันธัญบุรี” โดยมี ดร.ศรัชย์ บุตรแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย ตามวันเวลาที่ท่านเห็นสมควร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ ไก่ฟ้า)
คณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

ฝ่ายวิชาการและวิจัย
โทร. 02 849 4507
โทรสาร 02 549 4500
นักศึกษา 087- 0976264

ที่ ศธ 0578.05 / ๒๐๑๖

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12110

๒๑ กันยายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย

เรียน คุณสมศักดิ์ หัตถกิจ

ครูชำนาญการพิเศษ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โรงเรียนปทุมวิไล

ด้วยนางสาววนิดา แสงสุวรรณ รหัสประจำตัว 115670806011-5 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “โปสเตอร์ยาเสพติดมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดรักษาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพของสถาบันธัญบุรีรักษ์” โดยมี ดร.ศรัชัย บุตรแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย ตามวันเวลาที่ท่านเห็นสมควร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กษัตริย์ กัณฑ์)
คณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

ฝ่ายวิชาการและวิจัย
โทร. 02 849 4507
โทรสาร 02 549 4500
นักศึกษา 087- 0976264

ที่ ศธ 0578.05 / ๒๐๘๕

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12110

๒๑ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย

เรียน คุณบุญริรา วงษ์ป่า
ออกแบบนิเทศศิลป์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ด้วยนางสาววนิดา แสงสุวรรณ รหัสประจำตัว 115670806011-5 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “โปสเตอร์ยาเสพติดมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลในเขตพื้นที่สมุทรภาพของสถาบันธัญบุรี” โดยมี ดร.ศรัชย์ บุตรแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย ตามวันเวลาที่ท่านเห็นสมควร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิชาติ โกฟ้า)
คณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

ฝ่ายวิชาการและวิจัย
โทร. 02 849 4507
โทรสาร 02 549 4500
นักศึกษา 087- 0976264

ที่ ศธ 0578.05 / ๒๐๖๖

คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
อำเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12110

๒๑ กันยายน 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย

เรียน คุณพรชนก ทรัพย์เกิด

พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี

ด้วยนางสาววนิดา แสงสุวรรณ รหัสประจำตัว 115670806011-5 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ได้สร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อประกอบการจัดทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “โปสเตอร์ยาเสพติดมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดรักษาเสพติดในระยะฟื้นฟูสมรรถภาพของสถาบันธัญบุรี” โดยมี ดร.ศรัย บุตรแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ เห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมืองานวิจัย ตามวันเวลาที่ท่านเห็นสมควร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อภิชาติ ไก่ฟ้า)
คณบดีคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

ฝ่ายวิชาการและวิจัย
โทร. 02 849 4507
โทรสาร 02 549 4500
นักศึกษา 087- 0976264

ภาคผนวก ฅ
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาและวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหาในการสื่อความหมายและประเภทของโปสเตอร์ยาเสพติด 3 ท่าน ได้แก่
 - 1.1 คุณธัญพัฒน์ พุ่มทอง ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพชำนาญการ สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี
 - 1.2 คุณสุนิตา โพธิ์ทอง ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี
 - 1.3 คุณสมศักดิ์ เพ็ชรประดับ พนักงานช่วยเหลือคนไข้ ส๒ สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี
2. ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของเครื่องมือ 3 ท่าน ได้แก่
 - 2.1 ดร.ชลิตาทรงประสิทธิ์ หัวหน้าสาขาวิชาศิลปะการถ่ายภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
 - 2.2 ดร.ภัทสร สังข์ศรี คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
 - 2.3 ดร.สุชาติแสนพิช อาจารย์ประจำศูนย์วิชาการเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สำนักเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
3. ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา 3 ท่าน ได้แก่
 - 3.1 นพ.สุเชษ เชื้อภักดี นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี
 - 3.2 คุณพรชนก ทรัพย์เกิด พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี
 - 3.3 คุณลักขณา กลางคาร นักจิตวิทยาคลินิกชำนาญการพิเศษ สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี

รายนามผู้เชี่ยวชาญ (ต่อ)

4. ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบ 3 ท่าน ได้แก่

4.1 คุณณรงค์ฤทธิ์รัตนประทุม เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษาชำนาญงาน สถาบัน
บำบัตร์รักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี

4.2 คุณสมศักดิ์หัตถกิจ ครูชำนาญการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โรงเรียนปทุมวิไล
ปทุมธานี

4.3 คุณบุญจิรา วงษ์ป่า อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก
วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ

ประวัติผู้เขียน

ประวัติผู้เขียน	นางสาวนิตา แสงสุวรรณ
วัน เดือน ปีเกิด	14 กรกฎาคม 2527
ที่อยู่	57 หมู่ 1 ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
การศึกษา	สำเร็จปริญญาตรี คณะมนุษยศาสตร์ สาขาสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ประวัติการทำงาน	นักประชาสัมพันธ์ สถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติ บรมราชชนนี พ.ศ. 2555 – ปัจจุบัน
เบอร์โทรศัพท์	087 – 0976264
อีเมล	yim593@hotmail.com

